

Sprawozdanie merytoryczne Muzeum Sztuki w Łodzi za 2017 rok

I. Działalność wystawiennicza

ms¹, ms²

Ekspozycje stałe:

1. *Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku*

otwarcie: 24 stycznia 2014

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sale na 1, 2 i 3 piętrze

kurator: Jarosław Suchan i zespół

Atlas nowoczesności to wystawa pozwalająca w nowy sposób spojrzeć na kolekcję Muzeum Sztuki, a zarazem opowieść o nowoczesności i jej znaczeniu dla nas dzisiaj. Świat jaki znamy, wciąż w istotnej mierze określają zjawiska, procesy, idee i wyobrażenia, które pojawiły się w nowoczesności. Ekspozycja jest próbą zrozumienia i zobrazowania za pomocą sztuki podstawowych, istotnych dla nowoczesnego świata zjawisk i pojęć, jak eksperyment, kapitał, norma, emancypacja, postęp czy rewolucja, a także pytaniem o to, jak zmieniał się charakter tych zjawisk i jak dalece kształtują one dzisiejszą rzeczywistość.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 28 106 osób

2. *Sala Neoplastyczna. Kompozycja otwarta – nowa odsłona*

otwarcie: 24 listopada 2017

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 2 piętro

kuratorzy: Jarosław Suchan we współpracy z Danielem Muzyczukiem, Anną Saciuk-Gąsowską i Katarzyną Słobodą

Po wizycie w madryckim Museo Reina Sofia, dzieła Kobra i Strzemińskiego wróciły do Sali Neoplastycznej. Zaistniała ona tym razem w nowym kontekście, jako zwornik dwóch wystaw: *Sala Neoplastyczna. Kompozycja otwarta* oraz *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design*. Na czas trwania ostatniej ekspozycji przygotowanej przez Muzeum w ramach Roku Awangardy, Sala wraz ze zgromadzonymi w niej pracami z kolekcji grupy a.r., stała się jej rozszerzeniem, jako jedno z najważniejszych i najbardziej spektakularnych dzieł polskiej awangardy odwołujących się do spuścizny neoplastycyzmu. Tworząc swoisty punkt dojścia w ramach jednej ekspozycji, jest jednocześnie naturalnym punktem wyjścia do drugiej. Zaprojektowanej przez Władysława Strzemińskiego przestrzeni ponownie towarzyszy bowiem wystawa prac stworzonych przez współczesnych artystów, którzy w ramach długofalowego projektu już od kilku lat wchodzą w dialog z teorią i sztuką autora *Teorii Widzenia*.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 622 osób

Ekspozycje czasowe:

1. *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968-1994*

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sala wystaw czasowych

23 września 2016 – 15 stycznia 2017

kuratorzy: David Crowley, Daniel Muzyczuk

Wystawa tworzyła opowieść o undergroundzie muzyczno-artystycznym oraz związkach muzyki i sztuk wizualnych w państwach dawnego bloku wschodniego. Jej zaczyn stanowiły badania, których wyniki zaprezentowane zostały w 2012 r. w Muzeum Sztuki w Łodzi na wystawie *Dźwięki elektrycznego ciała*. Ekspozycja ta miała na celu zmianę rozkładu akcentów w zdominowanej przez zachodnioeuropejskich artystów historii sztuki. Ujawniła jednak również kolejne puste pola, które domagają się wypełnienia. Twórczość pokolenia związanego z takimi nurtami muzycznymi, jak: rock psychodeliczny, free improv, punk rock

i industrial, nadal wymaga systematycznych badań. Podobnie jest ze związkami tych artystów ze sztukami wizualnymi.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 147 osób

2. Grupa ZERO 61

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, sala na parterze

7 października 2016 – 8 stycznia 2017

kurator: Lech Lechowicz

Wystawa prezentowała twórczość grupy, o której fenomenie stanowią m.in. eksperymentalne podejście do fotografii oraz technik artystycznych. Działalność *Zero-61* – choć stanowi unikalny w historii polskiej fotografii przykład wieloletniej aktywności grupowej przez blisko dekadę zachowującej wewnętrzną spójność artystyczną – jest nadal niewystarczająco rozpoznana wśród historyków sztuki i fotografii. Grupa jako całość stanowiła zjawisko wyraziste artystycznie i wewnętrznie silnie zintegrowane. Występowały w niej liczne cechy wspólne zarówno zjawiskom obecnym w fotografii z lat 60., jak i w sztuce polskiej oraz światowej.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 195 osób

3. Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 2 piętro

18 listopada 2016 – 5 marca 2017

kuratorka: Katarzyna Słoboda

Wystawa zorganizowana w ramach obchodów Roku Awangardy stawiała pytanie o cielesne i ruchowe doświadczenia nowoczesności, za punkt wyjścia obierając praktykę i teorię rzeźbiarską Katarzyny Kobro. Temat ten podjęto w sposób interdyscyplinarny, w kontekście praktyk tanecznych, choreograficznych i teatralnych. Celem ekspozycji było skonfrontowanie rzeźb Katarzyny Kobro z praktykami choreograficzno-tanecznymi pierwszej połowy XX wieku, które budowały kontekst dla jej twórczości. Podobnie jak tancerki i choreografki tańca modernistycznego, rzeźbiarka pytała w swoich tekstach teoretycznych o ruch i jego relacje w przestrzeni. Pracując z materią rzeźby, podejmowała temat racjonalizacji i funkcjonalizacji ruchu w życiu codziennym.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 679 osób

4. Muzeum Rytmu

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

25 listopada 2016 – 5 marca 2017

kuratorzy: Natasha Ginwala, Daniel Muzyczuk

Wystawa, odwołując się do pism Henriego Lefebvre'a oraz Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego, opowiadała o nieoczywistym, lecz kluczowym dla modernizmu pojęciu, jakim jest rytm. W tym kontekście był on postrzegany jako abstrakcyjne pojęcie stanowiące podstawę do rozważań o tak odmiennych sprawach, jak cykle planetarne czy organizowanie pracy. Zadaniem ekspozycji było również kreowanie rytmów poprzez odpowiednią organizację ruchu widzów. Międzynarodowa ekspozycja prezentowała twórczości takich artystów, jak: Erick Beltrán, Juan Downey, Ken Jacobs, Lawrence Abu Hamdan, Channa Horwitz, Katarzyna Kobro, Hans Richter, Lis Rhodes, Ericka Beckman. Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów Roku Awangardy.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 202 osób

5. Nahum Tevet: Prace na szkle, 1972-1975

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, parter

27 stycznia – 23 kwietnia 2017

kurator: Thierry de Duve

kuratorka ze strony MS: Maria Morzuch

Monograficzna wystawa prezentowała ważny, choć niedoceniany cykl w twórczości kluczowego przedstawiciela izraelskiego minimal artu, rzeźbiarza Nahuma Teveta. Unikalne prace na szkle Teveta, są radykalnie modernistyczne pod każdym względem: bezkompromisowe, eksperymentalne, poświęcone konwencji, w jakiej zostały stworzone. Ekspozycja została przygotowana przez kuratora Thierry'ego de Duve'a we współpracy z artystą w związku z poprzedzającą wystawą w Hunter College Art Gallery w Nowym Jorku.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 418 osób

6. Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sala wystaw czasowych

10 lutego – 21 maja 2017

kurator: Aleksandra Jach, Paulina Kure-Maj

W ramach wystawy została zaproponowana nowa perspektywa spojrzenia na dziedzictwo awangardy pierwszej połowy XX wieku przez pryzmat takich tematów, jak: organiczność, witalizm, krajobraz postnaturalny, materia ożywiona i nieożywiona, ewolucja, czy biomimikra. Była to prezentacja rozpoczynająca serię ekspozycji

organizowanych przez Muzeum Sztuki w 2017 roku w ramach obchodów Roku Awangardy, których celem było spojrzenie na jej spuściznę ze współczesnej perspektywy, a także pierwsza wystawa, która w tak szerokim zakresie przedstawia zainteresowanie artystów awangardowych problemem środowiska. Ekspozycja pokazywała jak w znacznym stopniu rozwój nauk przyrodniczych wpłynął na sztukę awangardową w okresie międzywojennym, a także stawiała do dziś aktualne pytania o relacje między kulturą a naturą. Prezentowane były na niej prace czołowych twórców awangardy europejskiej, m.in. Pieta Mondriana, Hansa Arpa, Maksa Ernsta, Kazimierza Małewicza, Paula Klee oraz Władysława Strzemińskiego – w większości dotychczas niepokazywane w Polsce.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 9 223 osoby

7. Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

24 marca – 4 czerwca 2017

kurator: Paweł Polit

Wystawa była próbą całościowego ujęcia twórczości Stephena Kaltenbacha, pioniera i jednego z najbardziej aktywnych artystów sztuki konceptualnej w Stanach Zjednoczonych. Była zarazem pierwszą obszerną prezentacją jego prac w Polsce. Wybór dzieł dokonany został zgodnie z logiką tzw. „protokołu zaprzeczeń”, w ramach której Kaltenbach kwestionuje stereotypowe przekonania dotyczące dzieła sztuki, kontekstu jego prezentacji czy postaci artysty. Wystawa prezentowała kilka wątków w twórczości artysty, t.j. dążenie do neutralizowania widzialnych kwalifikacji dzieła (cykle *Alteracje pomieszczeń* oraz *Obrazy ścienne*); eksplorowanie czasowego wymiaru dzieła (cykl *Kapsuły czasu*); testowanie możliwości komunikowania się z odbiorcami pozainstytucjonalnymi kanałami przepływu informacji (*Plakiety chodnikowe*, „mikromanifesty” publikowane w „Artforum”, *Nowoczesne draperie*). Prace składające się na te cykle, oraz wiele innych włączonych do wystawy, były przejawem postawy nieposłuszeństwa Kaltenbacha wobec zastanych norm poprawności artystycznej. Składały się one na tytułowy „indeks możliwości” sztuki obejmujący propozycje artystyczne o charakterze rozwiązań alternatywnych. Oprócz prac Kaltenbacha z lat 60. na wystawie znalazły się również najnowsze prace artysty z cyklu *Bad Ideas*.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 296 osób

8. FIND ART

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, sala na parterze

27 maja – 27 sierpnia 2017

opiekunowie: Agnieszka Wojciechowska-Sej, Łukasz Zaremba

kuratorzy: Julia Lewańska, Dominika Grzelak, Michał Kropiwnicki, Helena Sej, Maria Dorenda, Zuzanna Masierek, Sabina Bałulis, Weronika Ławniczak, Natalia Mularska, Julia Kaczmarek, Marta Miniszewska

Wystawa była wynikiem projektu *Translocal. Museum as a Toolbox* realizowanego przez Muzeum Sztuki w ramach programu Kreatywna Europa. Zadaniem zaangażowanych w niego instytucji – Kunsthauz Graz (Austria), Kumu Art Museum in Tallinn (Estonia), MSU Zagreb (Chorwacja), Museion Bozen/Bolzano (Włochy) i Muzeum Sztuki w Łodzi – było postawienie pytań o muzeum przyszłości, jego funkcję, formę, a nawet sens istnienia muzeum w ogóle. Była to również próba spojrzenia na potencjał swoich kolekcji pod kątem poszukiwania nowych rodzajów komunikacji z odbiorcami, angażujących publiczność w niespotykanym dotąd stopniu. Tytuł łódzkiej ekspozycji – FIND ART – wskazywał na eksplorowanie niestandardowych sposobów kontaktu ze sztuką. Oryginalność i siła przedsięwzięcia tkwiła w jego multidyscyplinarnym charakterze. Działania podjęte przez instytucje miały przede wszystkim na celu otworzenie się na potrzeby widzów nastoletnich, co Muzeum Sztuki w Łodzi zrealizowało poprzez zorganizowanie szeregu warsztatów łączących aspekty edukacyjne, artystyczne i kuratorskie. Do udziału w programie zostali zaproszeni uczniowie łódzkich gimnazjów i liceów. Szesnaścioro uczniów w wieku od 15 do 17 lat stało się nie tylko uczestnikami, ale przede wszystkim współtwórcami podjętych w ramach projektu inicjatyw.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 967 osób

9. Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i polski teatr awangardy

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sala wystaw czasowych

9 czerwca – 8 października 2017

kurator: Przemysław Strożek

kuratorka ze strony MS: Katarzyna Słoboda

Wystawa, zorganizowana w ramach obchodów Roku Awangardy, zestawiała twórczość jednej z najważniejszych postaci światowego futuryzmu z dokonaniem awangardowej scenografii w Polsce. Przedstawiła prace Enrico Prampoliniego, w których realizują się kolejne nowatorskie koncepcje tego artysty – idea scenosyntezy, teatru magnetycznego i baletów mechanicznych – w relacji do eksperymentów scenograficznych polskich grup

konstruktywistycznych: Bloku, Praesensu i twórców z kręgu czasopisma „Zwrotnica”. Twórczość włoskiego artysty była prezentowana w Polsce po raz pierwszy, po raz pierwszy również dorobek polskiej awangardy ukazany został w niezwykle dlań istotnym kontekście futuryzmu.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 7 853 osób

10. &

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, 1 piętro

30 czerwca – 5 listopada 2017

kurator: Thibaut de Ruyter

Wystawa & zapraszała widzów do wkroczenia w świat labiryntu, zbudowanego z déjà-vu, subtelnych podobieństw, nieoczywistych symetrii oraz niespodziewanych odkryć. Świat ten został pomyślany zarówno jako miejsce, w którym można śledzić meandry praktyki artystycznej twórców, jak i pole doświadczania przez publiczność różnorodnych uwikłań własnej percepcji. Ekspozycja, prezentująca ponad 100 rysunków Wacława Szpakowskiego oraz szeroki wybór minimalistycznych prac Cécile Dupaquier, diagramy Suzanne Treister, prace wideo Anety Grzeszykowskiej, modele Anny Orlikowskiej, osobliwe wizje Henryka Morela czy sitodruki François Morelleta, grała z zasadą *różnicy i powtórzenia*, by w dziesięciu pomieszczeniach stworzyć estetyczną przestrzeń przypominającą labirynt.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 718 osób

11. Igor Krenz. Sanyofikacja. Cud reprezentacji

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, sala na parterze

28 września 2017 – 14 stycznia 2018

Kuratorzy: Michał Libera i Daniel Muzyczuk

Igor Krenz to artysta, którego prace zwykle opierają się na poszukiwaniach paradoksów tzw. „nowych mediów”. Tym razem na wystawie w Muzeum Sztuki zestawione zostały dwie prace, w których pozornie niewinny, znaleziony obiekt kulturowy staje się bazą do eksploracji skomplikowanych zależności między abstrakcyjnym a figuratywnym, materialnym a niematerialnym, poezją a prozą, obiektem a tłem, a nawet sztuką i kuratorstwem. Wystawa *Igor Krenz. Sanyofikacja. Cud reprezentacji* związana jest z szerszym projektem badającym świat, którego istnienie określone jest przez dwa i pół wymiaru. Świat 2½D, jest światem o dwóch wymiarach, nieustannie produkującym iluzoryczne obiekty 3D. I odwrotnie: jest światem o trzech wymiarach, który poprzez spłaszczenie i wtopienie w tło kamufluje obiekty 3D.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 349 osób

12. Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta

miejsce: ms², Ogrodowa 19, sala wystaw czasowych

27 października 2017 – 04 lutego 2018

Kuratorzy: Andrij Bojarov, Paweł Polit, Karolina Szymaniak

Koncepcja wystawy ma trzy punkty wyjścia czy też wymiary, zazębiające się i kontrastujące ze sobą. Pierwszy to montaż, rozumiany szeroko jako jedna z najważniejszych praktyk awangardy – praktyka kombinowania, kompilowania, zestawiania, która obejmuje tak kubistyczne kolaże, jak montaż konstruktywistyczne, prace surrealistów czy eksperymenty fotograficzne i filmowe.

Praktyka ta zostaje osadzona w kontekście koncepcji i fascynacji estetycznych oraz twórczości Debory Vogel (1900-1942) – dziś na nowo odkrywanej awangardowej pisarki, krytyczki i teoretyczki sztuki; oraz jej związków z praktykami awangardowymi okresu międzywojennego, przede wszystkim w Polsce, m.in. z twórczością artystów z lwowskiej grupy „artex”, Grupy Krakowskiej, oraz twórców indywidualnych, m.in. Leona Chwistka i Władysława Strzemińskiego. Zaprzyjaźniona z Brunonem Schulzem i Witkacym, Debora Vogel była nie tylko niestrudzoną propagatorką nowych koncepcji sztuki, cenioną przez artystów autorką teorii montażu i fotomontażu, ale także autorką radykalnych prób przełożenia doświadczenia wizualnych praktyk awangardy na język literatury, czynionych po polsku i w języku jidysz.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 3 764 osób

13. Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design

miejsce: ms¹, Więckowskiego 36, sala na 1 piętrze

24 listopada 2017 – 25 lutego 2018

Kuratorki: Paulina Kurc-Maj, Anna Saciuk-Gąsowska

Wystawa *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design* jest ostatnią z serii ekspozycji organizowanych przez Muzeum Sztuki w 2017 w ramach obchodów stulecia awangardy w Polsce, których celem jest spojrzenie na nowo na jej spuściznę. Wybór tematu, a więc pokazanie kontaktów i powiązań w sztuce holenderskiego De Stijl z polskimi grupami/artystami awangardowymi, jest istotny z dwóch przyczyn. Po pierwsze przybliża wątek, który do tej pory – wobec dominującej w największych opracowaniach historii

polskiej awangardy wykładni o kluczowym wpływie konstrukttywizmu rosyjskiego na polską awangardę – był usuwany na plan dalszy. Po drugie zaś, odwołuje się do zagadnień istotnych w projektach awangardy, której głównym celem było stworzenie zupełnie nowej kultury plastycznej, przekształcenie i ulepszenie otaczającego świata, między innymi przez projektowanie architektury, wnętrz i mebli.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 1 622 osób

Muzeum Pałac Herbsta, Oddział Muzeum Sztuki w Łodzi

Ekspozycje stałe:

1. Pałac Herbsta. Sztuka dawna w nowym wymiarze

od 20 września 2013 r.

Kuratorka: Dorota Berbelska

Pałac Herbsta to miejsce nierozdzielnie związane z losami rodziny Herbstów i Scheiblerów, zaliczanych do najbogatszych i najbardziej wpływowych rodzin łódzkich przemysłowców. Projekt wystroju pomieszczeń i nowej aranżacji pałacowych wnętrz powstał w oparciu o dokumentację konserwatorską i nieznane wcześniej archiwalne fotografie. Po przeprowadzeniu prac konserwatorskich pałacowe salony są bliższe oryginałowi z czasów, gdy mieszkała tu rodzina Herbstów.

Ekspozycja zamknięta od 5 listopada ze względu na wprowadzenie do wnętrza wystawy czasowej *Dom ze snów*.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 20 137 osób

2. Herbstowie. Historie niedokończone

od 20 września 2013 r.

Kuratorki: Dorota Berbelska, Magdalena Michalska-Szałacka

Wystawa przygotowana w oparciu o nowo odkryte archiwalne materiały opowiada historię dwóch pokoleń rodziny Herbstów, która miała znaczący wpływ na rozwój Łodzi. Ekspozycja w Muzeum Pałac Herbsta w niekonwencjonalny sposób pokazuje losy właścicieli obiektu w kontekście dziejów Łodzi przełomu XIX i XX wieku.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 17 126 osób

Ekspozycje czasowe:

1. Od Matejki do Wojtkiewicza. U zarania nowoczesności

10 czerwca 2016 – 15 października 2017

Kuratorka: Dorota Berbelska

Wystawa pozwalała przyjrzeć się poszukiwaniom nowoczesnego stylu, będąc jednocześnie okazją do odmiennego spojrzenia na zgromadzoną w Muzeum Pałac Herbsta kolekcję polskiego malarstwa. Osią narracyjną ekspozycji była opowieść o krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych, jednej z najstarszych polskich uczelni artystycznych, która znacząco wpływała na kształt malarstwa w drugiej połowie XIX wieku. W pierwszej części wystawy dominowały wątki związane z twórczością Jana Matejki i jego zbiorami kolekcjonerskimi, druga zaś była poświęcona wybitnym malarzom: uczniom mistrza oraz profesorom krakowskiej akademii.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 15 016 osób

2. Dom ze snów

17 listopada 2017 – 3 czerwca 2018

Kuratorki: Dorota Berbelska, Magdalena Michalska-Szałacka

Wystawa jest opowieścią o losach rodziny Herbstów, znaczących łódzkich przemysłowców. Nie opowiada ona jednak dziejów rodziny w sposób tradycyjny, faktograficzno-chronologiczny, a podejmuje próbę wnikięcia w sferę prywatności, uchwycenia atmosfery i klimatu lat 20. XX wieku. Materiały zgromadzone przez kuratorki, w toku badań archiwalnych, pozwoliły odkryć nieznane fakty i wykreować obraz życia rodziny Herbstów, stając się jednocześnie przyczynkiem do poznania społeczno-kulturowych realiów Łodzi z początków XX wieku.

Oryginalną przestrzenią wystawową *Domu ze snów* stała się ekspozycja wewnątrz pałacu Herbsta, na którą nałożony został swoisty kostium. Wystawa wprowadza widza w świat zapomnianej już nieco epoki za sprawą słuchowiska, którego tekst przygotował Andrzej Bart, na podstawie scenariusza wystawy opracowanego przez kuratorki. Nagranie z udziałem wybitnych polskich aktorów (m.in. O. Łukaszewicz, G. Barszczewska) zostało zrealizowane w Teatrze Polskiego Radia.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 2 587 osób

Ekspozycje poza Muzeum Sztuki w Łodzi:

1. Joseph Beuys – Outside the Box

miejsce: Espoo Museum of Modern Art w Espoo

8 lutego – 21 maja 2017

kuratorzy: Pilvi Kalhama, Łukasz Zaremba

Wystawa zrealizowana przez Muzeum Sztuki w Łodzi we współpracy z Espoo Museum of Modern Art stanowiła pierwszą od 30 lat prezentację sztuki Josepha Beuysa w Finlandii. Głównym celem ekspozycji było wydobywanie z bogatego dorobku artysty (niemieckiego rzeźbiarza, teoretyka, który stworzył teorię rzeźby społecznej, wedle której działania natury politycznej są ważniejsze od stworzenia obiektu sztuki) idei, które wydają się współcześnie najbardziej aktualne. Ponownie odczytane zostały takie wątki twórczości Beuysa jak: aktywizm, ekologia i rozumienie władzy. W centrum wystawy znalazł się *Polentransport* – zbiór dzieł przekazanych przez niemieckiego twórcę Muzeum Sztuki w 1981 r. To zarazem dar artysty, jak i dzieło historycznie związane z czasem wzmożonej społecznej aktywności politycznej w Polsce, odzyskiwania przez społeczeństwo sprawczości, budowania pojęcia i poczucia solidarności.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 45 000 osób

2. Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński. Prototypy Awangardy

miejsce: Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia w Madrycie

25 kwietnia – 18 września 2017

kurator: Jarosław Suchan

Ta monograficzna wystawa prac pary artystów, kluczowych postaci związanych z awangardą dwudziestolecia międzywojennego w Polsce była pierwszym w Hiszpanii obszernym przeglądem ich twórczości. Jej celem było przedstawienie twórczości Kobro i Strzemińskiego jako czołowych artystów awangardy europejskiej i wprowadzenie polskiej awangardy w światowy obieg. Wystawa współorganizowana przez Muzeum Sztuki w Łodzi i Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia w Madrycie prezentowała dużą część prac obojga artystów ze zbiorów Muzeum Sztuki w Łodzi, a także ich dzieła znajdujące się w posiadaniu Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Rosyjskiego Muzeum Państwowego w Petersburgu oraz polskich i zagranicznych zbiorów prywatnych. *Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński* była kolejną wystawą zorganizowaną w ramach obchodów stulecia awangardy w Polsce.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 100 000 osób

3. Warsztat pracy

miejsce: Galeria ASP, ul. Piotrkowska 68, Łódź

26 maja 2017 – 14 czerwca 2017

Opiekunowie projektu: Robert Kuśmirowski, Joanna Sokółowska

Uczestniczki/uczestnicy: Mateusz Bidziński, Grzegorz Demczuk, Eliza Gawriolek, Adrianna Gołębiewska, Witold Gretzyngier, Bogna Juchnowicz, Marta Krześlak, Karolina Lipińska, Małgorzata Pawlak, Katarzyna Pomorska

Muzeum Sztuki już po raz drugi podjęło współpracę z Akademią Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego, tworząc dla studentów możliwość współpracy z artystami i kuratorkami w ramach projektu artystyczno-edukacyjnego. Cykl otwartych zajęć wprowadzał zarówno w teoretyczne, jak i praktyczne aspekty działalności w polu sztuki współczesnej. W tym roku projekt odbywał się pod hasłem „Warsztat pracy”, a program zajęć – opracowany przez artystę Roberta Kuśmirowskiego, kuratorkę Muzeum Joannę Sokółowską oraz kierownika Pracowni Multimediów Łukasza Ogórka – zapoznawał uczestników z różnymi formami upubliczniania sztuki. Wystawa prezentowała wykonane w ramach zajęć książki funkcjonujące jako tytułowy „warsztat pracy”, rodzaj notatników pokazujących rozwój koncepcji artystycznej oraz same realizacje przygotowane w ramach projektu.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: 860 osób

4. Słowo klamie – oko nigdy. Nowoczesność w fotografii polskiej 1918-1939

miejsce: Instytut Polski w Dusseldorfie

10 września 2017 – 15 grudnia 2017

Kuratorki: Maria Franecka, Paulina Kurc-Maj

Wystawa zrealizowana w ramach obchodów stulecia awangardy w Polsce prezentowała fotografię w obiektywie polskich artystów międzywojnia. Medium fotograficzne postrzegano jako narzędzie nowatorskie samo w sobie, takie, które najlepiej wyraża nowoczesność. W dobie awangardy była ona utożsamiana przede wszystkim z postępem technicznym, industrializacją, urbanizacją, kulturą miejską i pracą w przemyśle, nowoczesność oznaczała również nowe widzenie i obrazowanie rzeczywistości. Fotografia w Polsce międzywojennej powstawała w oparciu o eksperyment i programowe poszukiwanie innowacyjnych i coraz bardziej

zaskakujących ujęć. Na wystawie prezentowane były prace artystów awangardowych (Jan Maria Brzeski, Kazimierz Podsadecki, Stefana Themerson), których twórczość na gruncie polskim stanowi osobny fenomen oraz prace polskich fotografów eksperymentujących z nowymi środkami wyrazu (m.in. Jan Neuman, Witold Romer i Krystyna Gorazdowska). Była realizowana równolegle z wystawą w Museum Jerke w Recklinghausen, poświęconą polskiej nowoczesnej typografii okresu międzywojennego.

Frekwencja za okres sprawozdawczy: brak danych

5. *Bliskość linii prostej. Performatywność awangardy*

miejsce: Instytut Polski w Berlinie

1 grudnia 2017 – 28 lutego 2018

Kurator: Katarzyna Słoboda

Wystawa podąża śladami wytyczonymi przez Katarzynę Kobro i poszukuje w materialności medium filmowego i fotograficznego, a także działaniach z obszaru architektury, eksperymentalnych relacji pomiędzy przestrzenią, czasem, funkcjonalnością i ruchem. Wychodząc od tak wyraźnie determinujących sztukę 20-lecia międzywojennego nowatorskich koncepcji przestrzeni, ciała i „nowej organizacji życia człowieka” Kobro, wystawa ukazuje, jak działający w powojennej polskiej rzeczywistości neoawangardowe artystki i artyści podejmowali, a zarazem kontestowali utopijne idee awangardy związane z funkcjonalnością przestrzeni wspólnych. Wystawa podejmuje temat doświadczania naszego codziennego otoczenia – od egalitarnych i niejednokrotnie opartych o abstrakcyjne modele matematyczne koncepcji historycznej awangardy (Katarzyna Kobro), poprzez praktyki analizowania percepcyjnych struktur cielesnego doświadczenia w latach 70., aż do współczesnej polifoniczności czy chaotyczności przestrzeni miejskich, z których wyrastają dzisiejsze praktyki artystyczne (Paweł Kowzan, Przemek Kamiński). Wystawa kieruje również uwagę w stronę ludzkiej jednostki – użytkownika przestrzeni, który swoją aktywnością uczestniczy w akcie modelowania swojego otoczenia, ale także obnażania istniejących w nim norm i granic.

II. Publikacje

1. Publikacje wydane nakładem Muzeum

• *Mirosław Bałka: Nerw. Konstrukcja* [kat. wyst.]

Mirosław Bałka: Nerve. Construction

Redakcja: Kasia Redzisz

Nakład: 800 egz. polskiej wersji i 500 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 195 x 260 mm, objętość 252 stron

ISBN: 978-83-63820-42-8 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-43-5 (wersja angielska)

polka i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Książka dokumentuje wystawę jednego z najwybitniejszych artystów swojego pokolenia, która była pierwszym tak obszernym pokazem jego dzieł. Publikacja zawiera teksty Kasi Redzisz, Marty Dziewańskiej, Zbigniewa Mikołajki i Allegry Pesenti, a także bogaty materiał ilustracyjny – dokumentację wystawy. Autorzy esejów analizują eksponowane prace, wyznaczając dla twórczości Bałki nowe konteksty interpretacyjne.

• *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody* [kat. wyst.]

Superorganism. The Avant-garde and the experience of nature

Redakcja: Aleksandra Jach (Muzeum Sztuki w Łodzi), Paulina Kurc-Maj (Muzeum Sztuki w Łodzi)

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 268 stron

ISBN: 978-83-63820-53-4 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-54-1 (wersja angielska)

polka i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Pierwsza z publikacji przygotowana w ramach serii wydawniczej, będącej efektem nieprzerwanego zaangażowania Muzeum Sztuki w refleksję nad dziedzictwem awangardy. Katalog towarzyszący wystawie o tym samym tytule, zawiera bogaty materiał ilustracyjny oraz wybór tekstów napisanych przez uznanych badaczy, m.in. Fae Brauer, Iwonę Lubę, Jacoba Wamberga czy Isabel Wünsche, poświęconych znaczeniu idei organiczności w twórczości awangardy. Książka opowiada o wyobrażeniach przyrody, wpływie nauki na sztukę i próbie zrozumienia roli człowieka wobec środowiska.

• **Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy** [kat. wyst.]

Enrico Prampolini. Futurism, Stage Technique and the Polish Avant-garde Theatre

Redakcja: Przemysław Strożek

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 336 stron

ISBN: 978-83-63820-58-9 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-59-6 (wersja angielska)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja przygotowana w ramach serii wydawniczej towarzyszącej obchodom stulecia awangardy w Polsce. Katalog towarzyszący wystawie o tym samym tytule to pierwsza publikacja szeroko omawiająca znaczenie twórczości Enrico Prampoliniego i zakres jej oddziaływania w Europie Środkowej. Do istotnych wątków omówionych w esejach polskich i zagranicznych specjalistów należało znaczenie międzynarodowych wystaw teatralnych dla sztuki awangardowej oraz polska twórczość w zakresie awangardowej scenografii i architektury teatralnej. Uzupełnieniem książki są bogate materiały ikonograficzne, z których zdecydowana większość jest publikowana w Polsce po raz pierwszy.

• **Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku** [kat. wyst.]

Atlas of Modernity. The 20th and 21st Century Art Collection

Redakcja: Łukasz Zaremba

Nakład: 1000 egz. polskiej wersji i 500 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 216 x 292 mm, objętość 324 stron

ISBN: 978-83-63820-55-8 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-56-5 (wersja angielska)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Książka wypełnia lukę wydawniczą związaną z wystawą *Atlas nowoczesności*. Jest prezentacją i przedłużeniem wystawy w formie albumowej, skierowaną do możliwie szerokiego odbiorcy. Opowieść o nowoczesności rozumianej jako zestaw idei, napięć i energii, przybrała w wydawnictwie formę wizualno-tekstowego kolażu.

• **Władysław Strzemiński – zawsze w awangardzie. Rekonstrukcja nieznanej biografii 1893–1917**

Autor: Iwona Luba, Ewa Paulina Wawer

Nakład: 1700 egz. polskiej wersji językowej, format netto: 168 x 225 mm, objętość 280 stron

ISBN: 978-83-63820-57-2

Publikacja prof. Iwony Luby i Ewy Pauliny Wawer prezentuje nieznane do tej pory, odkryte i opracowane przez badaczkę fakty z życia Władysława Strzemińskiego, gdy nie był jeszcze artystą, lecz planującym karierę wojskową młodym żołnierzem uwikłanym w Wielką Wojnę. Proponowane przez badaczkę ujęcie biograficzne pokazuje, jak doświadczenie wojny wpłynęło na radykalną wizję sztuki nowoczesnej i towarzyszący mu imperatyw „stworzenia nowej doskonałości”.

• **Impuls dadaistyczny w polskiej sztuce i literaturze dwudziestowiecznej**

Redakcja: Paulina Kurc-Maj, Paweł Polit

Nakład: 800 egz. polskiej wersji językowej, format netto: 154 x 228 mm, objętość 456 stron

ISBN: 978-83-63820-60-2

Tom obejmuje materiały z konferencji *Impuls dadaistyczny w polskiej sztuce i literaturze dwudziestowiecznej*, która odbyła się 12–13 grudnia 2015 w Muzeum Sztuki w Łodzi. Publikacja szeroko prezentuje wątki dadaistyczne w polskiej kulturze dwudziestowiecznej, poczynając od okresu historycznej awangardy do lat osiemdziesiątych dwudziestego wieku. Wydawnictwo zawiera ponad dwadzieścia tekstów napisanych przez badaczy z całej Polski, m.in.: Piotra Juskiewicza, Beatę Śniecikowską, Daniela Muzyczuka i Marcina Lachowskiego. Tom zyskał pozytywną recenzję dr hab. Tamary Brzostowskiej-Tereszkiewicz, prof. IBL PAN, która zauważyła: „Lektura wieloautorskiej monografii o dadaizmie w kulturze polskiej skłania do rewizji modernistycznej historiografii literackiej i utrwalonego kanonu dwudziestowiecznej literatury i sztuki, prowokuje do nowego odczytania historii awangardy – nie tylko w Polsce, ale także w skali europejskiej”.

• **Poroseidy. Fenomenologia kultury trawersującej**

Tomasz Kozak

Publikacja współwydana przez CSW Zamek Ujazdowski i Muzeum Sztuki w Łodzi

Nakład: 500 egz., format netto: 176x250 mm, objętość 856 stron

ISBN: 978-83-65240-28-6

Książka *Poroseidy. Fenomenologia kultury trawersującej* powstała w oparciu o projekt, który jej autor, Tomasz Kozak stworzył na potrzeby wystawy organizowanej w Muzeum Sztuki w Łodzi pt. *Korespondencje. Sztuka nowoczesna i uniwersalizm* (14.12.2012-30.06.2013).

Muzeum Sztuki w Łodzi nie ponosiło żadnych kosztów związanych z wydaniem publikacji.

• **Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta** [kat. wyst.]

Montages. Debora Vogel and the New Legend of the City

Redakcja: Andrij Bojarov, Paweł Polit (Muzeum Sztuki w Łodzi), Karolina Szymaniak (Uniwersytet Wrocławski)

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 464 strony

ISBN: 978-83-63820-63-3 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-64-0 (wersja angielska)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja, przygotowana w ramach serii wydawniczej towarzyszącej obchodom stulecia awangardy w Polsce, ukazuje korespondencje między założeniami teorii sztuki Debory Vogel i zawartością jej prac literackich a praktykami artystów jej współczesnych – artystów z kręgów grupy „artes”, Grupy Krakowskiej, a także Władysława Strzemińskiego i Katarzyny Kobro. Sześć nowopowstałych esejów – autorstwa Arika Kato, Andrija Bojarova, Pawła Mościckiego, Piotra Słodkowskiego, Pawła Polita i Karoliny Szymaniak – omawia wybrane aspekty praktyki teoretycznej i literackiej Vogel w odniesieniu do sztuki i kultury wizualnej okresu międzywojennego. Druga część publikacji obejmuje wybór pism Debory Vogel, w większości znanych jedynie z publikacji przedwojennych. Tekstom towarzyszy bogaty materiał ikonograficzny – reprodukcje prac artystów i materiałów dokumentalnych.

• **Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności**

Moved Bodies. Choreographies of Modernity

Redakcja: Katarzyna Słoboda

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 254 strony

ISBN: 978-83-63820-61-9 (wersja polska)

ISBN: 978-83-63820-62-6 (wersja angielska)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja podsumowuje wystawę pod tym samym tytułem oraz międzynarodową konferencję naukową pt. „Jak myśli ciało? Cieleśnie-ruchowe praktyki doby modernizmu”. Teksty zawarte w publikacji, autorstwa wybitnych specjalistów z dziedziny historii i teorii tańca, dotyczą cielesnego i ruchowego doświadczenia nowoczesności.

• **Muzeum rytmu** [kat. wyst.]

The Museum of Rhythm

Redakcja: Natasha Ginwala, Daniel Muzyczuk (Muzeum Sztuki w Łodzi)

Nakład: 400 egz. polskiej wersji i 700 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 336 stron

ISBN 978-83-63820-67-1 (wersja polska)

wersja angielska: ISBN 978-83-63820-68-8 (Muzeum Sztuki), 978-3-95679-379-0 (Sternberg Press)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

„Muzeum Rytmu” to projekt, w wyniku którego powstała wyjątkowa teoretyczno-abstrakcyjna instytucja. Niniejsza książka oraz dokumentowana przez nią wystawa są efektem długotrwałych badań, które postrzegają sztukę jako jeden ze środków realizowania ideologii rytmu. Książka zawiera dokumentację wystawy oraz eseje i teksty, których autorami są: Lawrence Abu Hamdan, Erick Beltran, Robert Brain, Francisco Camacho Herrera, Natasha Ginwala, Robert Horvitz, Ken Jacobs, Elisabeth Lebovici, Ernst Mach, Angela Melitopoulos, Daniel Muzyczuk, Nono Oforiatta-Ayim, Jean Painlevé, Forrestine Paulay, Kathleen Rivera, Simon Schaffer, Georg Simmel, Wadada Leo Smith, Stephen Willats i Jason Young.

• **Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design** [kat. wyst.]

Organizers of Life. De Stijl, the Polish Avant-garde, and Design

Redakcja: Paulina Kurc-Maj (Muzeum Sztuki w Łodzi), Anna Saciuk-Gąsowska (Muzeum Sztuki w Łodzi)

Nakład: 600 egz. polskiej wersji i 400 egz. angielskiej wersji językowej, format netto: 215 x 270 mm, objętość 256 stron

ISBN: 978-83-63820-65-7 (wersja polska),

ISBN: 978-83-63820-66-4 (wersja angielska)

polska i angielska wersja językowa w odrębnych tomach

Publikacja przygotowana w ramach serii wydawniczej towarzyszącej obchodom stulecia awangardy w Polsce jest pierwszą tak szeroko analizującą związki polskiego designu awangardowego i twórczości De Stijl. Znajdują się w niej obszernie eseje prof. Marka Wieczorka, dr. Michała Wenderskiego i dr. Szymona Piotra Kubiaka, dotyczące wpływu grupy De Stijl na design europejski, a zwłaszcza na awangardę i projektowanie w Polsce. Eseje uzupełnione są przedrukami wybranych tekstów źródłowych. Część katalogowa zawiera materiał archiwalny, odzwierciedla kształt wystawy o tym samym tytule (Muzeum Sztuki w Łodzi, 24.11.2017–25.02.2018), a zarazem jest przeglądem najbardziej istotnych przykładów twórczości holenderskiego i polskiego środowiska.

2. Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy

- Maria Franecka, *Widzialne i doświadczalne – wystawa prac Jenny Brockmann w Radomiu*, [w:] *Jenny Brockmann, The Visible and The Perceptible*, katalog wystawy, wyd.: Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu, Radom 2017;
- Leszek Karczewski, Tamara Skalska, *Sztuka przekraczania granic. Edukacja muzealna a kryzys migracyjny*, „Muzealnictwo”, tom 58, 2017;
- Paulina Kurc-Maj, *Być bezpośrednim jak przyroda. Hans Arp, awangarda polska i naturocentryzm*, [w:] *A-geometria. Hans Arp i Polska*, katalog wystawy, Muzeum Narodowe w Poznaniu, Poznań 2017;
- Daniel Muzyczuk, *Discontinuities and Resynchronisations: The Use of Sound in Polish Experimental Cinema from the 1930s to the 1980s*, [w:] *The Music and Sound of Experimental Film*, red. Holly Rogers i Jeremy Barham, Oxford University Press, Oxford 2017;
- Daniel Muzyczuk, *Mobiles, mobiles, everywhere*, [w:] *The Other Trans-Atlantic. Kinetic and Op Art in Eastern Europe and Latin America 1950s – 1970s*, red. Marta Dziewańska, Dieter Roelstraete, Abigail Winograd, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie 2017.
- Daniel Muzyczuk, Rozmowa z Zygmuntem Krauze, [w:] „Glissando” nr 31 (31) / 2017.
- Paweł Polit, *Bliskość rzeczy. W kontekście wystawy Nahuma Teveta w Muzeum Sztuki w Łodzi*, „Kwartalnik Rzeźby Orońsko” nr 1-2, 2017;
- Paweł Polit, *Fenomenologia wytwarzania wobec feNAUMANologii*, [w:] *Rzeźba dzisiaj*, red. E. Domanowska i M. Smolińska, Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko 2017;
- Paweł Polit, *Jan Smaga. Artony*, „Szum” nr 16, 2017;
- Katarzyna Słoboda, *Taniec jest barbarzyńcą. Choreografie Marty Ziólek*, „Pismo Widok”, nr 15/2017;
- Joanna Sokołowska, *The Scandal of sisterhood*, [w:] *Flo's Book*, Lugemik & Flo Kasearu House Museum, Tallin 2017;
- Jarosław Suchan, *Kobro & Strzemiński: Prototypes of a New Thinking*, [w:] „Kobro & Strzemiński. Avant-Garde Prototypes”, katalog wystawy, The Museo Nazionale Centro de Arte Reina Sophia, Madryt, 2017;
- Jarosław Suchan, *Muzeum jako happening*, [w:] „Muzeum etyczne. Księga dedykowana Profesorowi Stanisławowi Waltosowi w 85. rocznicę urodzin”, red. D. Folga-Januszewska, Universitas, Kraków 2017;

III. Działalność naukowa

1. Priorytety badawcze

Działania naukowe podejmowane przez Muzeum Sztuki w Łodzi mają na celu przybliżanie publiczności kluczowych programów i pojęć sztuki dwudziestowiecznej i współczesnej oraz naświetlenie kontekstów teoretycznych mających znaczenie dla jej recepcji i interpretacji. Program publiczny realizowany jest w różnorodnych formach, takich jak: wykłady, seminaria, spotkania z artystami i kuratorami, dyskusje, sesje naukowe, projekcje filmowe, ale również długofalowe programy badawcze i publikacje. Spotkania te organizowane są jako samodzielne prezentacje wybranych zagadnień w ramach prowadzonych programów badawczych oraz jako kontekst dla wybranych wydarzeń w Muzeum Sztuki, przede wszystkim wystaw.

W ramach publicznego programu naukowego zrealizowano następujące działania:

- Regularne wykłady i spotkania, wydarzenia towarzyszące wystawom i publikacjom Muzeum Sztuki w Łodzi, projekcje kina ms, performance, a także wydarzenia autonomiczne.

- **Cykle badawcze: Związki sztuki wizualnych i literatury w Polsce po 1945 roku.**
Długofalowy program badawczy (2014-2017) realizowany przez zespół specjalistów reprezentujących różne ośrodki naukowe. W jego ramach realizowane są m.in. cykl seminariów i otwartych dla publiczności wykładów, prowadzonych przez członków zespołu i inne zaproszone osoby, oraz zamknięte spotkania zespołu. Muzeum realizuje projekt we współpracy z Instytutem Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego.
- **Cykl zajęć muzealnych dla studentów historii sztuki i kulturoznawstwa**
Cykl prowadzony przez pracowników Muzeum Sztuki w Łodzi, adresowany do studentów historii sztuki i kulturoznawstwa (we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim). W ramach zajęć omówiono szereg zagadnień dotyczących teorii i praktyki muzealniczej, m.in. budowanie kolekcji oraz programu muzeum, problemu konserwacji dzieł sztuki, a także realizacji i promocji wystaw, i formy działań edukacyjnych.
- **Cykl warsztatów, będących wspólnym projektem Muzeum i Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.**
Druga odsłona cyklu otwartych zajęć dla studentów ASP w Łodzi, wprowadzających zarówno w teoretyczne jak i praktyczne aspekty działalności w polu sztuki współczesnej.
W tym roku projekt odbywał się pod hasłem „Warsztat pracy”, a program zajęć – opracowany przez artystę Roberta Kuśmirowskiego, kuratorkę Muzeum Joannę Sokołowską oraz kierownika Pracowni Multimediów Łukasza Ogórka – zapoznawał studentki i studentów z różnymi formami upubliczniania sztuki.
- **Prace badawcze nad historią rodziny Herbstów** – obejmujące m.in.: badania archiwalne, pozyskiwanie materiałów ikonograficznych, prowadzone przez zespół merytoryczny Muzeum Pałac Herbstów – Oddziału Muzeum Sztuki w Łodzi.
- **Cykl zajęć muzealnych dla studentów historii**
Przygotowany przez pracowników Muzeum Pałac Herbstów program zajęć dla studentów historii (we współpracy z Instytutem Historii UŁ) naświetla zagadnienia dotyczące historii społecznej oraz sztuki dawnej w szerokim kontekście kultury dnia codziennego. Program realizowany w ramach współpracy z Instytutem Historii UŁ.
- ***Herbstowie. Historia rodziny w świetle najnowszych badań***, zajęcia dla studentów historii UŁ prowadzone przez Dorotę Berbelską, Magdalenę Michalską-Szałacką, 25.04.2017.
- **Międzynarodowa konferencja naukowa: Studio Eksperymentalne Polskiego Radia**
Wydarzenie zostało zorganizowane w związku z 60. rocznicą powołania placówki do życia. Podczas konferencji przybliżona została działalność Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia w ramach socjalistycznej ekonomii, która regulowała m.in. ówczesny rozwój technologiczny, a także w kontekście scentralizowanego systemu zarządzania kulturą i związanej z nim cenzury. Omówione zostały relacje między polem sztuki i PRES, w tym projekt wyposażenia studia autorstwa Oskara Hansena i Instrument perkusyjny Krzysztofa Wodiczki. Udział w konferencji wzięli: Antoni Beksiak / Bolesław Błaszczyk / Dariusz Brzostek / Cindy Bylander / David Crowley / David Grubbs / Ewa Guziołek-Tubelewicz / Lukáš Jiříčka / Aleksandra Kędziorek / Sanne Krogh Groth / Michał Libera / Michał Mendyk / Flo Menezes / Antoni Michnik / Lars Mørch Finborud / Frances Morgan / Daniel Muzyczuk / Ola Nordal / Barbara Okoń-Makowska / Agnieszka Pindera / Holly Rogers / Tadeusz Sudnik / Krzysztof Szlifirski / Jan Topolski / Joanna Walewska / Laura Zattra / Marek Zwyrzykowski
- **Międzynarodowa konferencja naukowa: Muzeum awangardy czy awangardowe muzeum? Kolekcjonując to, co radykalne**
Wydarzenie odbywające się w ramach obchodów Roku Awangardy. Zaproszeni specjaliści podjęli temat początków instytucjonalizacji awangardy oraz ich znaczenia dla dzisiejszej działalności muzealniczej. Omówione zostały najwcześniejsze przykłady kolekcjonowania awangardowej sztuki, inicjatywy auto-instytucjonalizacji pojawiające się w łonie samej awangardy, a także współczesne sposoby pracy z awangardowym dziedzictwem. W konferencji udział wzięli: Jeremy Braddock (Cornell University), Francisco Godoy Vega (La Universidad Autónoma de Madrid), grupa o.k. (Julian Myers, California College of the Arts & Joanna Szupińska, California Museum of Photography), Maria

Gough (Harvard University), Juliet Kinchin (MoMA Nowy Jork), Annika Öhrner (Södertörn University), Daniel Muzyczuk (Muzeum Sztuki w Łodzi), Rebecca Uchill (University of Massachusetts), Tomasz Załuski (Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Uniwersytet Łódzki), Arseny Zhilyaev (artysta).

2. Spis wykładów i spotkań zrealizowane w ramach programu publicznego (w układzie chronologicznym)

- *Kolekcjonerzy (muzycznej) kontrkultury*, spotkanie z Wiktorem Skokiem, Kostkiem Usenką i Alexandrem Pehlemannem oraz kuratorkami LCCA w Rydze: Marą Zeikare, Ievą Astahovską i Dianą Popovą, wydarzenie towarzyszące wystawie *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968-1994*, 12.01.2017;
- *The Freedom Principle*, wykład Dietera Roelstraete towarzyszący wystawie *Muzeum rytmu*, 13.01.2017;
- *Telegram Duchampa*, wykład Thierrego de Duve, 25.01.2017;
- *Książkowe interfejsy i inne czytanie. Ujęcie globalne i lokalne*, wykład Agnieszki Przybyszewskiej w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 26.01.2017;
- *Gdy przestrzeń staje się formą. Koncepcja rzeźby Katarzyny Kobro a eksperymenty z ciałem i percepcją w sztuce początków XX wieku*, Małgorzata Jędrzejczyk, wykład towarzyszący wystawie *Poruszone ciała*, 2.02.2017;
- *Entropia* - Noa Shadur, performance w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*, 12.02.2017;
- Koncert i spotkanie z Alessandro Bosettim, Gerhardem Rühmem i Moniką Lichtenfeld, wydarzenie towarzyszące wystawie *Muzeum rytmu*, 3.03.2017;
- *Sztuka prefiguratywna w poszukiwaniu eko-utopii*, Ewa Domańska, wykład towarzyszący wystawie *Superorganizm*, 8.03.2017
- *Nahum Tevet w perspektywie sztuki instalacji*, Itzhak Goldberg, wykład towarzyszący wystawie *Nahum Tevet. Prace na szkle, 1972-1975*, 23.03.2017;
- *Kronikarze, fałszerze i prekursorzy. Wielka Awangarda wobec neoawangardy (w polskiej literaturze powojennej)* Aleksander Wójtowicz, wykład w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 30.03.2017;
- „*Teoria widzenia*” pierwsze wydanie krytyczne, dyskusja z udziałem: Iwony Luby, Jakuba Momro, Tomasza Załuskiego i Pawła Mościckiego (w charakterze moderatora), 4.04.2017;
- *Stephen Kaltenbach: tworzenie w ukryciu a objawienie*, Karol Józwiak, wykład towarzyszący wystawie *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*, 6.04.2017;
- *Nie-ludzkie spojrzenie na naturę i kulturę*, Joanna Żylińska, wykład towarzyszący wystawie *Superorganizm*, 20.04.2017;
- *Sprawną ręką*, spotkanie z Markiem Chlondą, Ewą Łączyńską-Widz, Piotrem Stasiowskim, Magdaleną Burdzyńską, Przemysławem Branasem i Jadwigą Sawicką, 25.04.2017;
- *Maszyny tekstualne Wojciecha Bruszewskiego*, Tomasz Załuski, wykład w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 27.04.2017;
- *Z dziejów malarstwa po-abstrakcyjnego*, Andriej Nakov, wykład, 16.05.2017;
- *O sztuce bez granic zwanej dziś awangardą*, Ewa Kuryluk, wykład w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 18.05.2017;
- *Powidoki*, projekcja filmu z kuratorskim wprowadzeniem Pauliny Kurc-Maj, 19.05.2017;
- *Awangarda dziś w praktyce* dyskusja z udziałem Piotra Olkusa, Aleksandry Jach, Przemysława Owczarka, Aleksandry Kozioł, Tomasza Rodowicza i Tomasza Załuskiego (w charakterze moderatora), 23.05.2017;
- *Let's Dance on Tour: Łódź* - Cykl prezentacji trzech performansów: *Hyperdances* Agaty Siniarskiej, *5 rzeczy albo kilku twierdzeń o choreografii* Marty Ziółek oraz *Nowego nieskończonego solo na obuwie sportowe, czas przeszły i grupę osób* Przemka Kamińskiego i Mateusza Szymanówki, 27.05.2017;
- Agata Zysiak, spacer i wykład, wydarzenie towarzyszące wystawie *Atlas nowoczesności*, 30.05.2017;
- *Ćwiczenia z emancypacji*, Ewa Majewska, warsztaty towarzyszące wystawie *Atlas nowoczesności*, 31.05.2017;
- *Miedzy nieuchwytnym a konkretnym*, Gregor Stemmrigh, wykład towarzyszący wystawie *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*, 1.06.2017;
- *Oblicza zaangażowania. Władysław Strzemiński w polu sztuki lat 20. i 40.*, Piotr Słodkowski, wykład towarzyszący wystawie *Atlas nowoczesności*, 6.06.2017;

- *Punkty za pochodzenie. Powojenna modernizacja i uniwersytet w robotniczym mieście*, spotkanie z Agatą Zysiąk, Joanną Wawrzyniak, Rafałem Stobieckim, Włodzimierzem Andrzejem Roztockim, 7.06.2017;
- *O twórczości artystycznej Leopolda Buczkowskiego*, Justyna Staroń, wykład w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 13.06.2017;
- *Muzyka, którą słyszą umarli. Teozoficzna obecność w sztuce hałasu Luigiho Russolo*, Luciano Chessa wykład towarzyszący wystawie *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*, 27.06.2017;
- Aneta Grzeszykowska, wykład towarzyszący wystawie &, 19.09.2017;
- *Ulice awangardy*, Piotr Tomczyk, Joanna Glinkowska, spacer po miejscach spotkań łódzkiego środowiska artystycznego, 20.09.2017;
- *Tony Conrad: Completely in the Present*, projekcja filmu, 26.09.2017.
- *Co widzi Grupa Budapeszt*, spotkanie z Michałem Liberą, Igozem Krenzem i Danielem Muzyczukiem. Wydarzenie towarzyszące wystawie *Sanyfikacja. Cud reprezentacji*, 5.10.2017;
- *Instytucja publiczna: przestrzeń autonomii czy narzędzie polityki kulturalnej?*, debata przed Forum Przyszłości Kultury z udziałem: Kamili Lewandowskiej, Agnieszki Odorowicz, Jana Sowy, Jerzego Stępnia, Tomasza Thun-Janowskiego. Prowadzenie: Edwin Bendyk, 10.10.2017;
- *Artysta i wojna*, spotkanie z udziałem Iwony Luby, Pauliny Wawer i Krzysztofa Dubińskiego, 19.10.2017;
- *Magazyn Not.Fot.*, spotkanie z udziałem Łukasza Gorczycy i Anny Zagrodzkiej, 25.10.2017;
- *Re:Rosas!*, performans z udziałem Izy Szostak, Wydarzenie towarzyszące wystawie &, 5.11.2017;
- *Białe sześcian od wewnątrz*, wykład Anety Szyłak, 7.11.2017;
- *Artyści do centrum, patologia do kontenerów*, spotkanie z udziałem Hanny Gill-Piątek i Pawła Możdżyńskiego, 28.11.2017;
- *W kalejdoskopie utopii Stanisława Czyża*, wykład Dariusza Pachockiego w cyklu „Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku”, 29.11.2017;
- Projekcja filmów Lis Rhodes. Wydarzenie towarzyszące wystawie *Sanyfikacja. Cud reprezentacji*, 7.12.2017;
- *Fotografia lwowska w czasach II RP*, wykład Adama Soboty. Wydarzenie towarzyszące wystawie *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*, 7.12.2017;
- *Zygmunt Haupt i sztuki wizualne*, wykład Andrzeja Niewiadomskiego w cyklu *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*, 14.12.2017.

3. Wykłady pracowników wygłoszone poza Muzeum:

- Anna Saciuk-Gąsowska, wykłady z historii sztuki w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej, styczeń-luty 2017;
- Daniel Muzyczuk, *Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej. Wokół „Notatek z podziemia - spotkanie z Danielem Muzyczukiem*, Falanster, Wrocław, 21.03.2017;
- Leszek Karczewski, *Four modes of museum education*, wykład dla słuchaczy kursu „Gallery and Museum Education in Visegrad region” Univerzita Komenského v Bratislave, Bratysława, 3-4.04.2017;
- Katarzyna Słoboda, udział w panelu *Wytwarzanie przestrzeni. Po co w tańcu kuratorzy?* w ramach Polskiej Platformy Tańca w Teatrze Rozbark w Bytomiu – 4.04.2017;
- Aleksandra Jach, Joanna Rajkowska *„Trafostacja” - Miastonatura. Zielona przyszłość miast?*, Instytut Badań Przestrzeni Publicznej, ASP, Warszawa, 21.04.2017;
- Katarzyna Słoboda, udział w panelu *AWANGARDA. PRZESZŁOŚĆ TERAŹNIEJSZOŚĆ-PRZYSZŁOŚĆ* w ramach 35. Festiwalu Szkół Teatralnych na PWSFTviT w Łodzi – 7.5.2017;
- Leszek Karczewski, *Five entry points to educational activity*, warsztat, EduSpace Festival, Brno, Moravská galerie v Brně - Pražákův palác, 19.05.2017;
- Jarosław Suchan, *Katarzyna Kobro and Lygia Clark. Body Politics in Peripheral Modernities*, wykład, konferencja “The Utopia of Form. Abstraction and Construction Between Latin America and Eastern Europe”, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, Madryt, 29.05.2017;
- Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk, Maja Pawlikowska, Agnieszka Wojciechowska-Sej, referat *Sztuka jest dla wszystkich*, międzynarodowa konferencja „Autyzm bez przemocy”, Wrocław, 11.06.2017;
- Jarosław Suchan, *Awangarda a kultura żydowska*, Centrum Dialogu im. M. Edelmana, Łódź, 12.06.2017;
- Paulina Kurc-Maj, *Arp, polska awangarda i linia biologiczna*, Muzeum Narodowe Poznań, 18.06.2017;

- Aleksandra Jach, *Renaturalizacja - Słowa-klucze*, Instytut Kultury Polskiej, Warszawa, 22.06.2017;
- Daniel Muzyczuk, *Notes From the Underground*, Albertinum, Drezno, 7.09.2017;
- Jarosław Suchan, udział w panelu *Instytucje sztuk wizualnych – rola, szanse, wyzwania*, Ogólnopolska Konferencja Kultury: Sztuki Wizualne, Akademia Sztuki Pięknych w Krakowie, 15.09.2017;
- Jarosław Suchan, udział w panelu *Międzynarodowa promocja sztuki*, Ogólnopolska Konferencja Kultury: Sztuki Wizualne, Akademia Sztuki Pięknych w Krakowie, 15.09.2017;
- Katarzyna Słoboda, udział w panelu "Taniec jako laboratorium percepcji" w ramach 9 Ogólnopolskiej Konferencji Choreologicznej / Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie - 16-17.09.2017;
- Leszek Karczewski, *Miasto. Muzeum. Melina. Edukacja o awangardzie poza światem sztuki*, Festiwal Edukacji: Miasto, Muzeum Miasta Gdyni, 30.09.2017;
- Joanna Sokołowska, dyskusja Joanna Sokołowska-Monika Zawadzki w ramach „For Beyond that Horizon Lies Another Horizon, Edith-Russ-Haus für Medienkunst”, 12.10.2017;
- Joanna Sokołowska, udział w dyskusji *Tożsamość współczesnych artystów*, BWA Wrocław, 20.10.2017;
- Jarosław Suchan, *Jak pracować z kolekcją muzealną?*, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie. 23.10.2017;
- Jarosław Suchan, *Kolekcja sztuki: zbiór rzeczy czy doświadczeń?*, Muzeum Narodowe w Gdańsku, 25.10.2017;
- Katarzyna Kończal, *Podszeptami o sztuce*, ogólnopolska konferencja „Niepełnosprawni i sztuka”, organizatorzy: UŁ Katedra Historii Sztuki oraz Muzeum Miasta Łodzi, 26.10.2017;
- Aleksandra Jach, *Flow*, wykład inauguracyjny konkurs Młode Wilki, Akademia Sztuki, Szczecin, 17.11.2017;
- Joanna Sokołowska, feministyczne kuratorstwo – wykład ASP w Szczecinie w ramach konkursu Młode Wilki, 17.11. 2017;
- Daniel Muzyczuk, *Polish Radio Experimental Studio*, Huddersfield Gallery w ramach Huddersfield New Music Festival, 22.11.2017;
- Jarosław Suchan, *Emancipatory universalism of the avant-garde museum in times of globalization*, w ramach konferencji “Art Museum Practice in Times of Micro-Narratives”, Venice Biennale, Wenecja, 26.11.2017;
- Daniel Muzyczuk, prelekcja przed performansem Katali Ladik, Dom Literatury w Łodzi, 29.11.2017;
- Leszek Karczewski, *Język komunikatu i obrazu w edukacji muzealnej*, wykład dla słuchaczy Podyplomowego Studium Muzealnictwa Uniwersytetu Warszawskiego pod kier. prof. Andrzeja Rottermunda, 3.12.2017;
- Leszek Karczewski, prezentacja o Muzeum Sztuki w Łodzi na European Culture Forum 2017, Mediolan, 7-8.12.2017;
- Jarosław Suchan, *Weakness – A Weapon of Resistance. Avant-Garde vs. Spectacle*, konferencja “The Avant-Garde. Aesthetic Strategies and Participatory Art”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 8.12.2017;
- Daniel Muzyczuk, *Underground, niezależność czy alternatywa?*, Muzeum Narodowe w Krakowie, 9.12.2017;
- Jarosław Suchan, *Aktualność awangardy*, Galeria BWA, Gorzów Wielkopolski, 12.12.2017
- Paweł Polit, *Rytm życia miejskiego w pracach artystów z Grupy Krakowskiej*, Muzeum Narodowe w Warszawie, 23.11.2017
- Paweł Polit, *Debora Vogel i Witkacy. Odzyskanie pojęcia Czystej Formy dla sztuki awangardowej lat 30.*, referat w ramach konferencji „3F: Formiści, Futuryści, F/Witkacy” zorganizowanej przez Instytut Witkacego, Teatr Nowy w Łodzi i Uniwersytet Jagielloński, Teatr Nowy, Łódź, 16.12.2017.

IV. Działalność edukacyjna

ms¹, ms²

1. Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy

RODZAJ DZIAŁANIA	LICZBA OSÓB I-IX 2016	LICZBA DZIAŁAŃ I-IX 2016	LICZBA OSÓB I-IX 2017	LICZBA DZIAŁAŃ I-IX 2017
oprowadzanie	2178	96	2017	125
warsztat	6783	372	7576	461
wykład	4877	81	4547	77
spacer/spotkanie	217	18	406	19
RAZEM	14055	567	14636	682

2. Cykliczne programy edukacyjne organizowane przez muzeum

- *ms17* – spotkania nieformalnego klubu młodzieżowego Muzeum Sztuki w Łodzi dla uczniów gimnazjów i liceów, wybrane środy,
- *Dodaj do ulubionych* – wykłady z historii sztuki, wybrane soboty,
- *Otwarta pracownia* – Warsztaty dla młodzieży gimnazjalnej, licealnej i dorosłych, wybrane piątki,
- *Familia do kwadratu* – warsztaty dla dzieci w wieku 4-6 lat z rodzicami, warsztaty dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, wybrane soboty,
- *Pół kwadrata małolata* – warsztaty dla dzieci w wieku 7-9 lat, soboty, warsztaty dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, wybrane soboty,
- *Maluchy w muzeum* – warsztaty dla dzieci w wieku 1+ z rodzicami; wybrane środy

W tym warsztaty do wystaw czasowych: 10 warsztatów dla 132 osób.

3. Edukacyjne wydarzenia jednorazowe zorganizowane w okresie sprawozdawczym

- *Do Czterech Razy Sztuka!*, konkurs dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej;
- *Konkurs Wiedzy o Sztuce* dla uczniów gimnazjów (tzw. mała olimpiada);
- *Olimpiada Artystyczna*, sekcja plastyki (do etapu wojewódzkiego włącznie);
- *Kreatywność w edukacji muzealnej*, szkolenie dla Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, działania realizowane przez dział edukacji MS, 5-7.06.2017;
- *Wymiary WIETRZności*, warsztaty w Szczekocinach, prowadząca: Barbara Kaczorowska, 19-21.06.2017;
- *Escape room?, czyli kompozycja przestrzenno-zmysłowa*, warsztaty w Szczekocinach, 18-19.09.2017, Prowadząca: Barbara Kaczorowska;
- Szkolenia w ramach projektu *Koalicje kultury* w programie MKiDN Bardzo Młoda Kultura, koordynacja: Agnieszka Wojciechowska-Sej, kierownik zespołu ds. edukacji kulturowej: Leszek Karczewski;
- Warsztat i prezentacja ewaluacyjna programu *Awangarda bez granic*, 26.10.2017, prowadząca: Maja Pawlikowska;

4. Współpraca z Forum Edukatorów Muzealnych

5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

- *Dzień Wolnej Sztuki z audiodeskrypcją dla niewidomych*, prowadząca: Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk, 22.04.2017;
- *Wyginam śmiało ciało*, warsztat dla niesłyszących, prowadzony w całości w Polskim Języku Migowym, prowadzące: Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk, Maja Pawlikowska, 1.06.2017;
- *Wymiary WIETRZności*, warsztaty w Szczekocinach, prowadząca: Barbara Kaczorowska, 19-21.06.2017;
- *Awangarda bez granic*, projekt, w jego ramach przygotowywanych jest 100 audiodeskrypcji dla osób z upośledzeniem narządu wzroku, 60 filmów w Polskim Języku Migowym dla osób z upośledzeniem narządu słuchu oraz 100 opisów dzieł w uproszczonym języku polskim dla osób ze spektrum autyzmu;
- *Escape room?, czyli kompozycja przestrzenno-zmysłowa*, warsztaty w Szczekocinach, 18-19.09.2017. Prowadząca: Barbara Kaczorowska.

6. Wydarzenia kulturalne niesklasyfikowane powyżej, ważne z punktu widzenia instytucji

- Kreatywność w edukacji muzealnej – szkolenie dla Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, 5-7.06.2017;
- Noc Muzeów 2017: działanie *Realne-wirtualne* – ok. 400 uczestników [nie ujętych we frekwencji edukacyjnej], 20/21.05
- *Koalicje Kultury* w programie MKiDN Bardzo Młoda Kultura.
Koalicje Kultury to projekt, który podnosi jakość edukacji kulturowej w regionie łódzkim. Promujemy dobre praktyki w edukacji kulturowej i budujemy regionalną sieć współpracy osób związanych z instytucjami kultury, oświatą oraz organizacjami pozarządowymi.

Na program KK składa się kilka elementów:

– Sieciowanie. Służy temu aktywnie prowadzona strona internetowa oraz profil na Facebooku jako baza wiedzy i źródło aktualnych informacji z ponad 500 aktywnie obserwujących odbiorców z województwa i całej Polski oraz szkolenia dla edukatorów.

– Podnoszenie kwalifikacji. W kwietniu 2017 został zorganizowany w Łodzi cykl szkoleń dla uczestników pierwszego etapu konkursu grantowego dla 28 zespołów projektowych (*Pedagogika fascynacji, Tożsamość Małej Ojczyzny, Do zobaczenia, Metodyka teatru niezawodowego*, warsztaty dziennikarskie). W szkoleniach wzięło udział 50 osób.

W październiku przeprowadzono bezpłatne szkolenia dla 96 osób w Łasku, Kutnie, Bełchatowie i Tomaszowie Mazowieckim. Zakres tematyczny to: emisja głosu, praca z głosem dziecięcym, ćwiczenia usprawniające głos.

– Program regrantingowy. Jego głównym celem jest wspieranie współpracy pomiędzy podmiotami reprezentującymi sektor kultury i sektor edukacji w realizowaniu wspólnych przedsięwzięć z zakresu edukacji i animacji kulturowej. Udział w konkursie wzięły osoby fizyczne, podmioty sektora publicznego i organizacje pozarządowe, prowadzące działalność w województwie łódzkim. Koalicję konkursową na rzecz projektu mogą zawiązać na przykład: dom kultury i gimnazjum, muzeum i grupa nauczycieli, niezależny animator i szkoła podstawowa. Do konkursu w 2017 roku zgłoszone zostały 53 projekty. Nabór wniosków rozpoczął się 1 lutego i trwał do 10 marca. Konkurs miał charakter dwuetapowy, ostatecznie do realizacji zostało wyłonionych 10 projektów. Po rezygnacji z dotacji jednej z autorek, do końca października zrealizowano projektów zrealizowano 9 projektów. Łączna wartość grantów w tegorocznej edycji to 87 157,15 złotych. Były to:

1. *Bezsensowność Jutki – integracyjny projekt dramowo-teatralny* – zrealizowano we współpracy z Łódzką Akademią Dramy, Szkołą Muzyczną I i II stopnia w Łodzi, Zespołem Szkół Specjalnych i Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 6 w Łodzi dla Dzieci Słabo Widzących.

2. *Co piszczy w Aleksandrowie* – projekt międzypokoleniowy aktywizujący seniorów, cykl warsztatów dziennikarskich. Projekt realizowany przez Bibliotekę Publiczną w Aleksandrowie Łódzkim we współpracy z uczniami Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Aleksandrowie Łódzkim oraz młodzieży z innych aleksandrowskich szkół.
3. *Czas Młodzieży Kowiesy* – dwudniowe święto dla lokalnej społeczności z warsztatami i pokazami teatralno – muzycznymi, działania budujące odpowiedzialność i poczucie tożsamości lokalnej u młodzieży.
4. „Dekodujemy Łódź filmową” – spacer dla łódzkich uczniów śladami przeszłości Łodzi filmowej. Stowarzyszenie Venae Artis zrealizowało projekt wraz z Pałacem Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi i Muzeum Kinematografii w Łodzi.
5. *Młodzieżowe obserwatorium* – Projekt zakładał współpracę między Martą Kopińską a Wolborskim Centrum Kultury.
6. *Powidoki. Kreatywne warsztaty filmowe dla dzieci* – kreatywne warsztaty filmowe dla dzieci ze śródmieścia Łodzi, realizacja prawdziwego, profesjonalnego obrazu filmowego opowiadającego o Strzemińskim, Szapocznikow i Osieckiej. Projekt realizowany przez Marcina Piotrowskiego w partnerstwie z Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną im. Leona Schillera w Łodzi i Świetlicą Podwórkową przy ul. Pomorskiej 54 w Łodzi.
7. *Ruchy nieteoretyczne* – mapowanie i odkrywanie tożsamości Olechowa. Projekt realizowany w ramach partnerstwa Strefy Kultury Otwartej filii Ośrodka Kultury Górna w Łodzi oraz Szkoły Podstawowej nr 141 im. Zaruskiego.
8. *Skierniewiczerzy czyli sąsiedzi* – odkrywanie pamięci o mieszkance Skierniewic – malarce Esterze Karp. Towarzystwo Przyjaciół Skierniewic, Izba Historii Skierniewic i Akademia Twórczości zaplanowały i zrealizowały projekt wraz z partnerami – Zespołem Szkół Zawodowych nr 1 i Szkołą Podstawową.
9. *Uwolnić z magazynów. Muzealia okiem nie muzealników* – wystawa partycypacyjna ze zbiorów Muzeum w Tomaszowie. Projekt realizowany był przez Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. A. hr. Ostrowskiego i Towarzystwo Przyjaciół Muzeum. Podsumowaniem rocznej pracy była konferencja, która odbyła się 17 listopada 2017 w Muzeum Sztuki w Łodzi.

– Wystawa partycypacyjna *FindArt*;

Pomysł powstał w 2015 roku, gdy pięć muzeów sztuki współczesnej, zlokalizowanych w pięciu peryferyjnych miastach Europy, zdecydowało się badać nowe formy komunikacji z publicznością: poprzez niestandardowe formy wystawiennicze, innowacyjne formaty edukacyjne i niecodzienne fora wymiany doświadczeń. Są to nowe narzędzia dla muzeów, które współtworzą młodzi, kuratorzy, edukatorzy i artyści skupieni wokół Kunsthauus Graz, KUMU Tallinn, MSU Zagrzeb, Muzeion Bozen/Bolzano i Muzeum Sztuki w Łodzi. Projekt *Museum as Toolbox* koncentrował się na szczególnie problematycznej dla muzeów grupie publiczności – młodzieży i młodych dorosłych w wieku 15-25 lat. Pierwszym wyzwaniem jest jej nieobecność. Drugie wyzwanie to jej odmienne strategie komunikacyjne. Współpraca toczyła się równolegle na trzech poziomach – edukacyjnym, kuratorskim i komunikacyjnym. Jednym z efektów projektu *Museum as Toolbox* była wystawa partycypacyjna, przygotowana przez 18 członków nieformalnego, młodzieżowego klubu Muzeum. Ekspozycja *Find art* zestawia prace z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi, odwołujące się do tematu komunikacji. Jej trójdzielny porządek zrodził się w maju 2016 r. podczas rezydencji Aldo Giannottiego, włoskiego artysty pracującego w Wiedniu, który zaproponował młodzieży działania dotyczące obecności sztuki w przestrzeni publicznej.

Muzeum Pałac Herbsta

1. Ilość przeprowadzonych lekcji muzealnych w zestawieniu z danymi za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy

RODZAJ DZIAŁANIA	liczba działań na dzień 31.12.2017	Ilość osób na dzień 31.12.2017	liczba działań na dzień 31.12.2016	Ilość osób na dzień 31.12.2016
lekcje muzealne (oprowadzania, warsztaty edukacyjne dla szkół)	264	4.467os.	340	6392 os.
inne działania edukacyjne(w tym m.in.: warsztaty edukacyjne dla rodzin, wykłady, salony muzyczne, zajęcia dla seniorów, grup wykluczonych)	183	3415 os.	148	2941 os.
RAZEM	447	7.882 os.	488	9.335 os.

2. Cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Muzeum

- *Mały Salon Muzyczny* – cykl warsztatów muzyczno-plastycznych przeznaczonych dla dzieci w wieku 4-10 lat, nawiązujących do wspólnego rodzinnego muzykowania;
- *Salon Muzyczny w Pałacu Herbsta* – cykl kameralnych koncertów nawiązujących do tradycji muzykowania w domach fabrykanckich
- *Mały i Duży* – cykl warsztatów przeznaczony dla dzieci wraz z opiekunami. Zajęcia prowadzone we wnętrzach Pałacu Herbsta oraz w przypałacowym ogrodzie pozwalają na lepsze poznanie realiów życia w XIX stuleciu;
- *Obrazoinspiracje* – cykl warsztatów dla rodzin prowadzonych w Galerii Sztuki Dawnej, towarzyszący wystawom czasowym;
- *Akademia Malucha* – cykl warsztatów plastycznych skierowanych do grup przedszkolnych; tematyka zajęć obejmuje zagadnienia związane z plastyką, a przede wszystkim z problematyką koloru;
- *Kulturalne rendez-vous* – cykl spotkań/wykładów dla dorosłych indywidualnych odbiorców, którzy chcieliby wzbogacić swoją wiedzę na temat kultury, obyczajowości i sztuk plastycznych XIX i przełomu XIX i XX wieku;
- *Rodzinny kalejdoskop* – cykl sobotnich warsztatów rodzinnych odbywających się we wnętrzach Pałacu Herbsta oraz w Galerii Sztuki Dawnej. Zajęcia są okazją do rozwinięcia różnorodnych zdolności oraz wzięcia udziału w rozmaitych aktywnościach, które pozwolą poznać wystawy prezentowane w MPH (od listopada 2017).

3. Edukacyjne wydarzenia jednorazowe zorganizowane w okresie sprawozdawczym

- *W rytmie charlestona* – akcja społeczna przeznaczona dla dorosłych, indywidualnych odbiorców, mająca na celu przybliżenie obyczajowości XIX stulecia, prowadzona w formie zabawy edukacyjnej. Wydarzenie było nie tylko okazją do posłuchania o międzywojennych zabawach, ale także do poszerzenia wiedzy o ówczesnych mieszkańcach Pałacu Herbsta oraz... tanecznej zabawy w rytmie muzyki z epoki;
- *Ferie w Pałacu Herbsta* – warsztaty dla dzieci spędzających ferie zimowe w mieście. Warsztaty prowadzone wspólnie dla dzieci z rodzicami;

- *Wakacje w Pałacu Herbsta* – warsztaty rodzinne odbywające się w przypałacowym ogrodzie oraz we wnętrzach pałacu;
- Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych (kl. I-III) *Pocztówka z Pałacu Herbsta* – IV edycja konkursu (styczeń-kwiecień 2017);
- Kurs dla nauczycieli (marzec 2017) mający na celu doskonalenie warsztatu metodycznego i przygotowujący do samodzielnego oprowadzania grup szkolnych po pałacowych wnętrzach. Kurs zakończony egzaminem;
- Spotkania z nauczycielami. Spotkania szkoleniowe z przewodnikami turystycznymi;
- Program edukacyjny towarzyszący wystawie czasowej *Od Matejki do Wojtkiewicza. U zarania nowoczesności* – warsztaty dla rodzin, wykłady dla dorosłych, program dla szkół.
- Program towarzyszący wystawie *Dom ze snów*: m.in. spotkanie *Tajemnice Domu ze snów* (połączone z kameralnym koncertem, muzyka lat 20. XXw.), warsztaty rodzinne, zajęcia dla grup szkolnych.

4. Współpraca z Forum Edukatorów Muzealnych

5. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

- Projekt *Podszepty* wprowadza nowatorskie rozwiązania techniczne umożliwiające przełamanie barier między osobą niewidomą a widzącą. Dzięki nawigacji oraz wgranej audiodeskrypcji, system pozwala osobie niewidomej na samodzielne (bez pomocy osoby widzącej) poruszanie się po całym terenie Muzeum Pałac Herbsta tj. zwiedzanie zarówno wnętrza Pałacu Herbsta jak i Galerii Sztuki Dawnej, a także przypałacowego ogrodu. Projekt nagrodzony *Sybillą 2013* w kategorii „Digitalizacja i nowe technologie”. W ramach projektu są prowadzone autorskie warsztaty dla osób niewidomych i słabowidzących (prowadząca: Katarzyna Kończal);
- *Muzeum?!! A co to?* – autorski projekt skierowany do podopiecznych domów dziecka, ognisk wychowawczych, świetlic środowiskowych; realizowany w formie warsztatów odbywających się poza, a następnie w muzeum. Spotkania dają szansę na kontakt ze sztuką, z innym spojrzeniem na świat, osobom, które tego kontaktu z różnych powodów są pozbawione.
- *Pałacowe zuchy* – projekt skierowany do podopiecznych Fundacji Gajusz (dzieci z chorobami onkologicznymi, ale także zdrowego rodzeństwa) oraz pacjentów Ośrodka Pediatrycznego im. dr J. Korczaka. Jego celem jest udostępnienie dostępu do kultury dzieciom chorym. Projekt realizowany w formie warsztatów prowadzonych na terenach szpitali. Dla podopiecznych Fundacji Gajusz zorganizowany został piknik w przypałacowym ogrodzie z okazji Dnia Dziecka (3 czerwca 2017).

6. Wydarzenia kulturalne niesklasyfikowane powyżej, ważne z punktu widzenia instytucji

- współpraca z Instytutem Historii Uniwersytetu Łódzkiego – program warsztatów edukacyjnych oraz wykładów dla studentów IH UŁ poszerzający wiedzę nt. kultury i sztuk plastycznych przełomu XIX/XX wieku;
- *Sztuka i historia* – oferta stała dla grup zorganizowanych z Uniwersytetów III wieku i Klubów Seniora. Spotkania prowadzone w formie wykładów, warsztatów lub spacerów;
- Przygotowanie programu dla grup seniorów (wykłady, warsztaty), w ramach projektu organizowanego przez Urząd Miasta Łodzi – IV Łódzkie Senioralia 2017 (7-26 maja 2017).

V. Zbiory (zakupy – z podaniem źródła finansowania, dary i przekazy, depozyty, pozyskanie własne)

Muzealia – zakupy w 2017 r. (stan na dzień 31.12.2017 r.) – 38 poz. za łączną kwotę 1.336.420,08 zł

- MS, MS2 – 38 poz. – za łączną kwotę 1.336.420,08 zł
- PH – 0 poz.

MS, MS2 – 38 poz.:

1. Hubert Czerepok, *Survivors of the White Cube*, 2003, wydruk, tektura, plastik, papier, edycja: 1/5
wartość: 24.660,- zł – zakupiono od autora (PL)
Zakupiona praca to obiekt artystyczny w formie towarzyskiej gry planszowej, której reguły oparte są na symulacji pracy kuratora i artysty. Praca powstała w krótkim okresie kiedy w Polsce realizowane

były projekty zakresu krytyki instytucjonalnej, na które wpływ miała z jednej strony reforma instytucji sztuki po 1989 roku, z drugiej ówczesne przypadki cenzury. Gra opiera się na mechanizmach funkcjonujących w środowisku artystycznym, a karty, którymi posługują się gracze odnoszą się do terminów znanych tak z życia artystycznego jak projektowego, są to bowiem: budżet, czas, zainteresowanie i recenzja (ewaluacja). W kolekcji Muzeum znajdowała się do tej pory tylko jedna praca tego twórcy, stąd zakup jest również istotnym uzupełnieniem w tym zakresie.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

2. Tytus Czyżewski, Pochód, ok. 1920-1922, akwarela, czarna kredka, papier, 30,5 x 45,5 cm, praca unikatowa

wartość: 40.800,- zł - zakupiono od p. Henryki Argasińskiej (PL)

Zakupiona praca należy do przykładu formistycznych kompozycji artysty. Praca nie jest datowana, jednak radykalnie uproszczone i zgeometryzowane formy wskazują na wczesny okres twórczości Tytusa Czyżewskiego, z przed jego kilkuletniego wyjazdu z Polski w 1922 roku. Praca została przyjęta do Muzeum Sztuki 28.06.1973 r. jako depozyt Henryka Ładosza (nr inw.: MS/SN/M/D/319), zmarłego w 1979 roku i zakupiona od jego spadkobierców. Jest to ważne uzupełnienie reprezentacji twórczości Czyżewskiego w kolekcji Muzeum o jego rzadką realizację.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

3. Katarina Zdjelar, My Lifetime (Malaika), 2012, film barwny z dźwiękiem, zapis cyfrowy, 5 min. 37 s., edycja: 2/5 + 2 A.P.

wartość: 56.346,37 zł - zakupiono od autorki (ZAGR)

Wychodząc od tego, co prywatne, osobiste, przedstawiając zamkniętą grupę, filmy Zdjelar stanowią komentarz do teraźniejszości, opowiadają o historycznych procesach, politycznych zaszłościach i proponują otwartą na interpretacje widza diagnozę współczesności. Tak dzieje się w obrazie „My Lifetime (Malaika)”, zapisie próby Narodowej Orkiestry Symfonicznej w Ghanie. Motywem przewodnim obrazu jest melodia utworu z repertuaru Miriam Makeby, południowoafrykańskiej piosenkarki zwanej „Mamą Afryka”, symbolu walki z apartheidem. Całość pracy stanowi zaś refleksję na temat dawnego i współczesnego kolonializmu.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

4. Wiktor Gutt, Waldemar Raniszewski, Wyrazy na twarzy, 1981/2016, 80 fotografii cyfrowych, barwnych, edycja: 1/3 + 1 A.P.

wartość: 22.552,- zł – zakupiono od Fundacji Pola Magnetyczne (PL)

Zakupiony przez Muzeum Sztuki w Łodzi zespół zdjęć odnosi się do akcji jaką autorzy przeprowadzili w 1981 roku, w trakcie festiwalu Rockowisko. W wyznaczonym miejscu malowali zgłaszającym się widzom koncertów twarze w specjalnie zaprojektowane dla danej osoby wzory. Indywidualizowane kompozycje nie miały być dekoracjami, a „wyrazem” charakteru danej osoby – podobnie jak muzyka zespołów - wyrazem „nieskrępowanej” ekspresji. Proces i efekty zarejestrowała ekipa przygotowująca film Koncert (1982) w reżyserii Michała Tarkowskiego. Zespół fotografii był też pokazywany w na wystawie *Notatki z podziemia*. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968 - 1994 (2016 - 2017) i uzupełnia kolekcję o praktyki związane z kontrkulturą, łódzką szkołą filmową oraz teorią formy otwartej.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

5. Tamás Kaszás, Kolumna dóbr wspólnych (Column of the Commons), 2016, instalacja: zrecyklingowana opona, samochodowa, beton, kafle, drzewo, plastikowe kanistry, 270 x 50 x 50cm

wartość: 33.931,- zł – zakupiono od Kisterem Kft (ZAGR)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

6. Tamás Kaszás, Miraż (Mirage), 2013, instalacja: deski cementowo-drewniane, metalowa beczka, plastikowa rurka, kafle, 230 x 120 x 170 cm

wartość: 63.808,- zł – zakupiono od Kisterem Kft (ZAGR)

Kaszás tworzy złożone instalacje, których projekty oparte są na przeprowadzonych przez niego badaniach. Powstają przy użyciu zarówno tradycyjnych, jak i nowych mediów, a także tanich, zrecyklingowanych materiałów. Większość projektów artysty podnosi kwestie społeczne i ekologiczne. W 2016 r. odbyła się w Muzeum Sztuki w Łodzi indywidualna wystawa artysty (Ćwiczenia z autonomii), a zakupione do kolekcji prace były na niej wystawiane. Do tej pory w zbiorach Muzeum znajduje się jedno dzieło artysty, dlatego prace uzupełniają reprezentację twórcy w kolekcji.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

7. Jadwiga Sawicka, Wolność upadku, 2013, tkanina dwuosnowa, 140x291 cm

- wartość: 20.000,- zł – zakupiono od Galerii Justyna Kowalska (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
8. Jadwiga Sawicka, *Dynamika pogorszeń*, 2013, tkanina dwuosnowa, 140x291 cm
wartość: 18.000,- zł – zakupiono od Galerii Justyna Kowalska (PL)
Dzieła zakupione do kolekcji należą do wyjątkowych, bo zrealizowanych, jako tkaniny i w uzupełniają reprezentacje prac artystki w zbiorach. Prezentowane były na wystawie, zorganizowanej w 2015 r. w Muzeum Sztuki w Łodzi Wszyscy ludzie będą siostrami. Autorka była laureatką Nagrody im. K. Kobro w 2015 roku.
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
9. John Smith, *Om*, 1986, zapis na taśmie filmowej przeniesiony na zapis cyfrowy (16mm/HD video), 3:48 min. edycja 2/5 + 2 AP
wartość: 97.660,87 zł – zakupiono od Tanya Leighton Gallery (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
10. John Smith, *The Girl Chewing Gum*, 1976, zapis na taśmie filmowej przeniesiony na zapis cyfrowy (16mm/HD video), 11:46 min., edycja 2/5 + 2 AP
wartość: 156.257,39 zł – zakupiono od Tanya Leighton Gallery (ZAGR)
John Smith w swojej praktyce artystycznej łączy tradycyjną narrację i słowo mówione, a także ujawnia wpływy sztuki konceptualnej i filmu strukturalnego. Jego prace łączą fascynację codziennością, eksperyment formalny, zacierają granice między fikcją a dokumentem, abstrakcją a reprezentacją, igrają ze schematami percepcji medium filmowego. Od 1972 r. stworzył blisko czterdzieści filmów, filmów wideo i instalacji. Zakupione do kolekcji Muzeum filmy należą do kanonu filmu awangardowego XX wieku i w tym zakresie są istotnym uzupełnieniem kolekcji. Są to również pierwsze prace artysty w kolekcjach w Polsce.
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
11. Milan Knížák, 33 partytury piosenek zespołu Aktual, 1967 – 1976, rysunek, asamblaż, kolaż, papier, wymiary różne
wartość: 89.454,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)
Prace odnoszą się do twórczości zespołu Aktual, który został założony w 1967 r. w Mariańskich Łaźniach przez Milana Knížáka. Zespół eksperymentował z nietypowym instrumentarium oraz przearanżowywał istniejące utwory, często parodiując ówczesny oficjalny język partii komunistycznej, ale też i popularnych zespołów beatowych, tworząc całościowo rodzaj projektu artystycznego. Zawierały one teksty i muzykę w szczególnej oprawie wizualnej. Prace zakupione do zbiorów dokumentują ważny moment kształtowania się kultury młodzieżowej w dawnej Czechosłowacji i podkreślają jej silny związek ze sztukami wizualnymi. Były one prezentowane na wystawie *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968 - 1994* (2016 - 2017).
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
12. Jan SágI, Fotografie dokumentujące Rybną ucztę, happening w praskim klubie muzycznym F, z udziałem członków zespołu The Primitives ubranych w stroje projektu Zorki Ságlovej, 1968, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 13 zdjęć)
wartość: 2.040,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
13. Jan SágI, Fotografie dokumentujące Ptaszą ucztę, happening pomysłu Ságla, który odbył się w praskim klubie muzycznym F, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 32 zdjęć)
wartość: 2.040,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
14. Jan SágI, Fotografie członków zespołu The Plastic People of the Universe wykonane w ogrodach klasztoru na Břevnovie, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 9 zdjęć)
wartość: 1.336,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)
Zakupione do kolekcji dokumentują ważny moment kształtowania się kultury młodzieżowej w Czechosłowacji i jej silny związek ze sztukami wizualnymi. Łącznie w zespołach znajdują się 54 fotografie w formie autorskich odbitek współczesnych. Były one pokazywane na wystawie *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968 - 1994* (2016 - 2017).
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

15. Zorka Ságlová, Dokumentacja działania zatytułowanego: Házení míčů do průhonického rybníka Bořín (Rzucanie piłek do jeziora Bořín) w Průhonicach, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7 x 61 cm lub 61 x 42,7 cm, (seria 11 zdjęć)
wartość: 2.709,- zł – zakupiono od p. Jana Ságla (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
16. Zorka Ságlová, Dokumentacja działania zatytułowanego Kładzenie prześcieradeł, 1969, fotografia czarno-biała, 42,7x61 cm, (seria 8 zdjęć)
wartość: 2.709,- zł – zakupiono od p. Jana Ságla (ZAGR)
Prace zakupione do Muzeum stanowią przykład działalności artystki. Odnoszą się do land artu, zapowiadają współczesną myśl ekologiczną. Łącznie w zespołach znajduje się 19 fotografii w formie autorskich odbitek współczesnych Jana Ságla. Były one prezentowane na wystawie *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968 - 1994 (2016 - 2017)*.
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
17. Gerhard Rühm, Führe mich! (Prowadź mnie!), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.587,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
18. Gerhard Rühm, Selig! (O błogosławiony!), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
19. Gerhard Rühm, Bez tytułu, z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
20. Gerhard Rühm, Triptychon "Geistliche Minne" (Tryptyk „duchowa miłość dworska”), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
21. Gerhard Rühm, Ännchen von tharau ist, die mir gefällt (Anna z Tharaw, moja dawna prawdziwa miłość), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1994, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
22. Gerhard Rühm, Du bist die Ruh (Jesteś odpoczynkiem), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
23. Gerhard Rühm, Flieg', Vogel, flieg' (Leć ptaszku, leć), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
24. Gerhard Rühm, Heimat, liebe Heimat (Dom, słodki dom), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
25. Gerhard Rühm, Juch heidi, juch heida (Hip hip hurra), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
26. Gerhard Rühm, Lasst sie der Prüfung Früchte sehen (Niech zobaczą owoce próby), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm
wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

27. Gerhard Rühm, Vater, ich rufe dich (Ojciec, wzywam ciebie), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm

wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

28. Gerhard Rühm, Wenn die Hoffnung nicht wär' (Nieskończone źródła nadziei / Gdy brak nadziei), z serii: Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), 1993, kolaż, farba graficzna, papier, karton, 30 x 40 cm

wartość: 9.583,- zł – zakupiono od Galerie e.U. (ZAGR)

W zakupionym do kolekcji Muzeum Sztuki cyklu Geistliche Gesänge (Duchowe pieśni), który łączy dźwięki i obrazy we wzory, artysta analizuje podziały wynikające z percepcji. Zespół prac znacząco uzupełnia kolekcję dzieł twórcy w Muzeum. Był on też prezentowany na wystawie *Muzeum Rytmu* (2016/2017). W 2017 r. do zbiorów podarowano też dwie prace artysty z serii: Banknotenlied.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

29. Gianni Colombo, Strutturazione fluida (Strukturyzacja płynna), 1960, stal, szkło, instalacja elektryczna, metal, filc, farby, 45x34,5x15 cm

wartość: 382.808,45 zł – zakupiono od ROBILANT + VOENA (ZAGR)

Strutturazione fluida to ciekawy przykład pracy kinetycznej. Praca była pokazywana na tak kluczowych dla tego nurtu wystawach, jak: *Miriorama 11*, *Miriorama 14* i *Arte programmata*. Jest również ukazana w słynnym filmie dokumentującym ostatnią z nich. Praca wzbogaca zbiory włoskiej sztuki konkretnej i kinetycznej reprezentowanej do tej pory przez padewską Grupę N i środowisko mediolańskie.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

30. Jewgienij E-E Kozłow, Kino, 1985, technika mieszana, fotokolaż, rysunek, papier, 83,2 x 225,3 cm

wartość: 51.000,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

31. Jewgienij E-E Kozłow, Portret Timura Nowikowa, 1986, technika mieszana, farba olejna tusz, papier, 63 x 49 cm

wartość: 36.108,- zł – zakupiono od autora (ZAGR)

Jewgienij Kozłow (ur. 1955) był jednym z założycieli grupy Nowi Artyści, która powstała w Leningradzie w 1982 roku i była prawdopodobnie jednym z najbardziej wpływowych zjawisk w sztuce Związku Radzieckiego w ostatniej dekadzie jego istnienia. Zakupione prace uzupełniają kolekcję Muzeum o słabo reprezentowaną sztukę artystów rosyjskich z okresy lat 80. XX w. Były prezentowane w Muzeum Sztuki w Łodzi na wystawie *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej 1968 - 1994* (2016 - 2017).

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

32. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 11,3 x 15 cm (w ramie: 29,2 x 33,4 x 2 cm)

wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

33. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 14,7 x 19,3 cm (w ramie: 34,2 x 37,7 x 2 cm)

wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

34. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, papier, 15 x 24 cm (w ramie: 34,4 x 42,5 x 2 cm)

wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

35. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 9,9 x 9,4 cm (w ramie: 25,6 x 24,7 x 2 cm)

wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

36. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, werniks, karton, 12 x 20,3 cm (w ramie: 31,5 x 39 x 2 cm)

wartość: 9.500,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

37. Roman Owidzki, Bez tytułu, 1941-1945, gwasz, karton, 23 x 31,1 cm (w ramie: 46,3 x 53,2 x 2 cm)

wartość: 11.700,- zł – zakupiono od Galerii Le-Guern (PL)

Zakupiony cykl rysunków uzupełnia kolekcję o reprezentatywny wybór gwaszy wykonanych przez artystę podczas pobytu w Oflagu VII A w Murnau w latach 1941 - 1945. Jego prace z okresu wojny do niedawna były nieznane. Wskazują nie tylko na etap twórczości Owidzkiego, zbliżający jego wypowiedź do niegeometrycznej abstrakcji metaforycznej, jaka ujawniła się w dziełach wielu artystów w drugiej połowie lat 40. XX w., ale też stanowią świadectwo czasu. Wybrany zespół rysunków Owidzkiego cechuje nowatorska kolorystyka i forma, są unikatowe w wymiarze artystycznym i historycznym.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

38. Maria Pinińska – Bereś, Sztandar autorski, 1979, praca złożona:

- obiekt: technika własna: drewno, tkanina, skóra (skórzane pasy), cerata, piasek (dodawany przy montażu na ekspozycji), 263 cm, szer. 128 cm, głęb. 46 cm (wymiary przybliżone po złożeniu, średnica postawy ca. 46 cm, drzewiec: ca. 279 cm),
- dokumentacja fotograficzna: 8 zdjęć: fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, flamaster, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 18 x 24 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 18 x 24 cm, fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 15 x 15 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm; fotografia czarno-biała, odbitka żelatynowo-srebrowa, 24 x 18 cm

wartość: 58.000,- zł – zakupiono od Fundacji Monopol (PL)

Praca jest dokumentacją działania Marii Pinińskiej-Bereś z 1979 roku, podczas którego autorka szła wraz z grupą zaproszonych osób, niosła różowy sztandar owinięty niedużą kołdrą i zatrzymywała się w kolejnych miejscach, gdzie wbijała sztandar w ziemię oraz siadała na rozwiniętej kołdrze i grała melodię na flecie. Na pracę składa się zespół dzieł: obiekt- sztandar i osiem fotografii dokumentujących akcję artystyczną. Jest to jeden z przykładów feminizujących performance wykonywanych przez artystkę od lat 70. XX w. Dokumentacji działania towarzyszy obiekt – różowy sztandar charakterystycznie dla jej pracy rzeźbiarskiej zmiękczony poprzez owinięcie kołdrą i wykorzystujący kolor przypisywany kobietom. Do jej pory w Muzeum znajdowały się pojedyncze prace artystki, dlatego zakup stanowi istotne uzupełnienie kolekcji także w tym zakresie, szczególnie wobec wzrastającego w ostatnim czasie zainteresowania jej twórczością.

zakupiono w ramach dotacji MKiDN

Muzealia – zakupy w poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym tj. 2016 r. (stan na dzień 31.12.2016 r.) - 46 poz. za łączną kwotę 2.093.434,81 zł

- MS, MS² - 46 poz. – za łączną kwotę 2.093.434,81 zł
- PH - 0 poz.

MS, MS² – 46 poz.:

1. Marek Włodarski, *Rodzina w przestrzeni*, 1930, gwasz, akwarela, atrament, pióro, papier, praca unikatowa

wartość: 14.950,- zł, - zakupiono od: AGRA-ART S.A. (PL)

zakupiono ze środków własnych Muzeum Sztuki w Łodzi

2. Marek Włodarski, *Rodzina we wnętrzu z arkadami*, 1931, ołówek, kredki, papier kremowy, praca unikatowa

wartość: 11.500,- zł - zakupiono od: AGRA-ART S.A. (PL)

zakupiono ze środków własnych Muzeum Sztuki w Łodzi

3. João Maria Gusmão i Pedro Paiva, *Darwin's Apple, Newton's Monkey*, 2012, 16 mm film, kolor, bez dźwięku, 1 min. edycja: 2/6+2 A.P.

wartość: 43.000,- zł

zakupiono ze środków własnych Muzeum Sztuki w Łodzi

4. João Maria Gusmão i Pedro Paiva, *Placing the fisheye*, 2012, 16 mm film, kolor, bez dźwięku, 2 min. 30 sek., edycja: 2/6+2 A.P.

wartość: 43.000,- zł

zakupiono ze środków własnych Muzeum Sztuki w Łodzi

5. João Maria Gusmão i Pedro Paiva, *Dragonball*, 2014, 16mm film, kolor, bez dźwięku, 2 min. 31 sek., edycja: 1/6 + 2 A.P.
wartość: 43.000,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN oraz ze środków własnych Muzeum Sztuki w Łodzi
6. João Maria Gusmão i Pedro Paiva, *Proboscis*, 2013, 16 mm film, kolor, bez dźwięku, 2 min. 45 sek., edycja: 1/6 + 2 A.P.
wartość: 43.000,- zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
łącznie wartość: 172.000,- zł - zakupiono od: Sies + Höke Galerie GmbH & Co KG (ZAGR)
7. Şükran Moral, *Bordello*, 1997, film kolorowy z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD, 8 min. 24 sek., edycja: 5/5+2 A.P.
wartość: 132.811, zł - zakupiono od: Zilberman Gallery Istanbul (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
8. Marge Monko, *Forum I and Forum II*, 2009, 2 kanałowa instalacja video, filmy barwne z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD, 15min. oraz 8 min. 43 sek., edycja: 1/3 + 1 A.P.
wartość: 18.207,- zł - zakupiono od: Marge Monko OU (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
9. Mary Kelly, *Antepartum*, 1973, film czarno-biały, bez dźwięku, zapis na taśmie filmowej 8 mm przeniesiony na cyfrowy, płyta DVD film, 59 min. 20 sek., edycja: 5/5
wartość: 108.000,- zł - zakupiono od: Pippy Houldsworth Gallery (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
10. Aleksandra Polisieicz, *Krajobraz przedrewolucyjny*, 2015, instalacja: *Krajobraz przedrewolucyjny*, tkanina, 96 x 165 x 3 cm, 2 filmy na 1 DVD: *Hylogenia* oraz dokumentacja szycia tkaniny, łączny czas: 5 min. 10 sek., zapalki Trickster w pudełkach: 0,7 x 5,6 x 3,5 cm (100 sztuk + 2 zapasowe opakowania), praca unikatowa
wartość: 20.176,- zł - zakupiono od: autorka (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
11. Józef Robakowski, *Piegi*, 2014, videoperformance: czarno-biały film z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD, 10 min., edycja: 2/5
wartość: 20.176,- zł - zakupiono od: autor (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
12. Janek Simon, *Wschodnia (Destylacja)*, 2014, film kolorowy z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD 13 min. 58 sek. oraz 10 min. 16 sek., edycja: 1 + 1 A.P.
wartość: 13.400,- zł - zakupiono od: Fundacja Raster (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
13. Igor Krenz, *Matematyczna morfologia w teledetekcji*, 2010, video instalacja na 10 monitorów (zapis cyfrowy, film czarno-biały, film kolorowy, animacja, 4 obrazy (akryl na płótnie, 27 x 41 cm każdy), 2 murale (zapis cyfrowy do realizacji w folii samoprzylepnej), 1 instalacja (tworzywo sztuczne, metal), 1 rzeźba (drewno, akryl), 1 książka, praca unikatowa
wartość: 56.457,- zł - zakupiono od: autor (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
14. Roman Stańczak, *Tory*, 1996, rzeźba, stal (6 fragmentów torów), ok. 235 x 70 x 800 cm (po zmontowaniu), praca unikatowa
wartość: 55.000,- zł - zakupiono od: STEREO Michał Lasota(PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
15. Andrzej Czarnacki, *Tensory przez opór wybrnąć z niego? Umrzeć, zasnąć, wiązania noetyczne i w końcu idea skłonności upartej conatus*, 2004 - 2007, olej, płótno, 65 x 85 cm, praca unikatowa
wartość: 30.600,- zł - zakupiono od: autor (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
16. Andrzej Czarnacki, *Wiązania tensoryczne bez dna*, 2007 - 2013, olej, akryl, płótno, taśma gumowa, płyta pilśniowa, 100 x 140 cm, praca unikatowa
wartość: 40.800,- zł - zakupiono od: autor (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

17. Elżbieta Jabłońska, *Pomaganie*, 2003, haft, płótno, 32,5 x 23,5 cm, praca unikatowa
wartość: 7.846,- zł - zakupiono od: autorka (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
18. Zbigniew Warpechowski, *Champion of Golgota*, l. 70 XX w., seria 9 rysunków, flamaster, papier, (29,5 x 20,8 cm, 29,5 x 20,8 cm, 29,5 x 20,8 cm, 29,5 x 20,8 cm, 29,7 x 21 cm, 29,5 x 21 cm, 21 x 29 cm, 21 x 29,4 cm, 29,5 x 20,8 cm), praca unikatowa
wartość: 18.000,- zł - zakupiono od: Fundacja MONOPOL (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
19. Stephen Kaltenbach, *Blood – Flesh z cyklu Time Capsules*, 1970–teraz, stal, wys. 31 cm, średn. 10 cm, praca unikatowa
wartość: 114.239,55 zł - zakupiono od: Another Year in LA Gallery (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
20. Stephen Kaltenbach, *Esteemed Visitant z cyklu Time Capsules*, 1970–teraz, stal, 12,7 x 12,7 x 12,7 cm, praca unikatowa
wartość: 78.247,20 zł - zakupiono od: Another Year in LA Gallery (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
21. Andrzej Dłużniewski, *Skok (wersje i warianty)*, 1971, offset, pismo odręczne, papier, 62,8 x 45 cm, praca unikatowa
wartość: 30.600,- zł - zakupiono od: spadkobiercy: Emilia Małgorzata Dłużniewska oraz Kajetan Dłużniewski (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
22. Andrzej Dłużniewski, *Signore X*, 1973 - 1999, fotografia (brom), wydruk komputerowy, papier, 2 elementy, 52,2 x 85 cm każdy, praca unikatowa
wartość: 51.000,- zł - zakupiono od: spadkobiercy: Emilia Małgorzata Dłużniewska oraz Kajetan Dłużniewski (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
23. Andrzej Mitan, Zespół prac, 1984 - 2016 w sześciu zestawach:
 I. Dziewięć płyt artystycznych (analogi): Jubileuszowa Orkiestra Helmuta Nadolskiego; Andrzej Biezan Miecz Archanioła; Andrzej Przybielski W sferze dotyku; Andrzej Mitan W Świętej Racji; Janusz Dziubak Tytuł Płyty; Psalm; Ptaki; Krzysztof Knittel; JAROSŁAW KOZŁOWSKI/ THE GOLDEN VIOLIN, 1984-1987, druk, fotografia, kolaż, asamblaż, papier, drut, metalowy, włosy, klej, farba graficzna, zapis dźwiękowy, płyta winylowa, 30,8 x 30,9 cm (Jubileuszowa Orkiestra Helmuta Nadolskiego: okładka), 30,8 x 30,9 cm (Andrzej Biezan Miecz Archanioła: okładka), 31 x 31 cm (Andrzej Przybielski W sferze dotyku, okładka), 31 x 31 cm (Andrzej Mitan W Świętej Racji, okładka), 30,8 x 30,9 cm (Janusz Dziubak Tytuł Płyty: okładka), 30,8 x 31 cm (Psalm, okładka), 32,5 x 31 cm (Ptaki: okładka), 31 x 31 cm (Krzysztof Knittel: okładka), 30,9x30,9 cm (JAROSŁAW KOZŁOWSKI/ THE GOLDEN VIOLIN: okładka)
 edycja 5/5
 II. Trzy płyty bezdźwięczne: GOLD RECORD, SILVER RECORD, BRONZE RECORD [Złota płyta, Srebrna płyta, Brązowa płyta], 2015, odlew, złocenie posrebrzanie, brąz, fotografia, papier fotograficzny, 12,9x12,9 cm (Gold Record: okładka), 12,9 x 12,9 cm (Silver Record: okładka), 30,7 x 30,7 cm (Bronze Record: okładka)
 edycja 2/5
 III. Concert for Fish [Koncert na ryby], 2011, elementy: film barwny z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD, 10 min 4 s; katalog: druk, papier, 21,9 x 21,9 x 0,5 cm; 4 akwaria: szkło, srebro (moneta), 14,4 x 14 x 7 cm (każde z 4 akwariów).
 edycja 4/4
 IV. Onomaptopeja Akcja Format, 2015-2016, elementy: fotografia, aluminium (dibond) (16 sztuk o wym. 70 x 100, 100 x 79 oraz 70 x 70 cm); zapis cyfrowy audio, płyta dvd (13 utworów muzycznych o następujących długościach: pierwszy: 2:48; drugi: 3:50, trzeci: 1:40; czwarty: 2:27; piąty: 4:57; szósty: 1:11; siódmy: 2:07; ósmy: 0:30; dziewiąty: 4:55; dziesiąty: 2:07; jedenasty: 3:25; dwunasty: 2:58; trzynasty: 2:03).
 edycja 2/3

- V. Andrzej Mitan *Stworzenie Świata*, 17.10.2012, elementy: fotografia czarno-biała (12 sztuk 15,1 x 23 cm każda), zapis cyfrowy audio, płyta CD (30 min 23 sek.), edycja 1/2
- VI. Zespół prac wideo: *Ptaki*; *Wisła*; *Kiedy umiera człowiek*; 7'37'', 1985 – 2009, film kolorowy z dźwiękiem, film czarno-biały z dźwiękiem, zapis cyfrowy, płyta DVD, 5 min 22 sek. (*Ptaki*), 11 min 12 sek. (*Wisła*); 4 min 38 sek. (*Kiedy umiera człowiek*), 8 min 19 sek. (7'37''). edycja 2/3 +1 A.P.
- wartość całości do wniosku: 131.988,- zł - zakupiono od: autor (PL)**
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
24. Birgit Jürgenssen, *Nest*, 1979, fotografia czarno biała, papier, 17,8 x 24 cm
wartość: 71.579,- zł - zakupiono od: Galerie Hubert Winter (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
25. Birgit Jürgenssen, *Hausfrauen Küchenschürze / Housewives' Kitchen Apron*, 1974/1975, fotografia czarno biała, papier, 40,5 x 30,4 cm
wartość: 71.579,- zł
- zakupiono od: Galerie Hubert Winter (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
26. Ireneusz Pierzgański, *Bez tytułu*, 1965, tusz, papier, 140 x 70 cm, praca unikatowa
wartość: 15.300,- zł - zakupiono od: autor (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
27. Jo Spence (we współpracy z Terryem Dennettem), *The Highest Product of Capitalism (After John Heartfield)*, 1979, fotografia czarno-biała, papier, 20,4 x 25,5 cm,
wartość: 37.000,- zł - zakupiono od: Richard Saltoun Gallery (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
28. Vitaly Komar and Alewksander Melamid, *Superobjects – Supercomfort for Superpeople*, 1977, druk, fotografia barwna, papier, portfolio, 36 prac, 25,5 x 20,5 cm każda, edycja: 100 + A.P.
wartość: 66.158,86 zł - zakupiono od: Ronald Feldman Fine Arts (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
29. Ray Johnson, *Untitled (Hockney and Duchamp Profiles with Puck Drawing)*, 1977, tusz, farby wodne, kredka, kolaż, asamblaż, papier, płyta wiórowa, 29,9 x 22,2 cm, praca unikatowa
wartość: 121.543,10 zł
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
30. Ray Johnson, *Untitled (Harry Abrams, Alfred Barr Jr.)*, 1979, tusz, farby wodne, kredka, papier, kolaż, asamblaż, 32,5 x 14 x 2,5 cm, praca unikatowa
wartość: 121.543,10 zł - zakupiono od: Richard L. Feigen & Company, Inc. (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
31. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1942, tusz, papier, 17,1 x 25,2 cm, praca unikatowa
wartość: 6.879,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
32. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1943, pastel, gwasz, papier, 60,3 x 47,1 cm, praca unikatowa
wartość: 12.420,60 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
33. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1948, tusz (kolorowy), papier, 55,6 x 70,8 cm, praca unikatowa
wartość: 17.039,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
34. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1947 (?), tusz, gwasz, papier, 60,2 x 47,1 cm, praca unikatowa
wartość: 18.424,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
35. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1945 (?), tusz, gwasz, papier, 34,8 x 50,4 cm, praca unikatowa
wartość: 37.819,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
36. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1945, tusz, gwasz, papier, 45,6 x 37,7 cm, praca unikatowa
wartość: 23.966,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)

- zakupiono w ramach dotacji MKiDN
37. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1945, tusz, gwasz, papier, 60,2 x 47 cm, praca unikatowa
wartość: 47.055,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
38. Teresa Żarnower, *Most*, tusz, gwasz, papier, 60 x 46,9 cm, praca unikatowa
wartość: 40.129,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
39. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1944, tusz, gwasz, papier, 60,2 x 47 cm, praca unikatowa
wartość: 47.055,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
40. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1944, tusz, karton, 58,7 x 73,7 cm, praca unikatowa
wartość: 47.055,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
41. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1945, tusz, papier, 60,3 x 47,1 cm, praca unikatowa
wartość: 17.039,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
42. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1947 (?), tusz, akwarela, papier, 56,8 x 35,9 cm, praca unikatowa,
wartość: 26.274,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
43. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1943 (?), tusz, papier, 45,3 x 60 cm, praca unikatowa
wartość: 17.039,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
44. Teresa Żarnower, *Bez tytułu*, 1948, tusz, papier, 12,7 x 20,2 cm, praca unikatowa
wartość: 8.265,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
45. Teresa Żarnower, *Pożoga*, 1947, tusz, gwasz, papier, 31,9 x 27,8 cm, praca unikatowa,
wartość: 26.274,10 zł - zakupiono od: spadkobierca: Janet Abramowicz (ZAGR)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN
46. Krzysztof Wodiczko, *Przejście*, 1971 – 2015, instalacja, elementy: makieta (aluminium, papier, płyta pilśniowa, lustro), 150 x 20 x 30 cm, fotografia czarno-biała (dibond), 25 x 70 cm, opis instalacji (wydruk komputerowy, płyta PCV), 40 x 30 cm, praca unikatowa
wartość: 70.000,- zł - zakupiono od: Fundacja PROFILE (PL)
zakupiono w ramach dotacji MKiDN

1. Muzealia – dary, depozyty

Oddział		na dzień 31.12.2017 (aktualny okres sprawozdawczy)	na dzień 31.12.2016 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
MS, MS ²	Dary	30	7
	Depozyty	0	0
Pałac Herbsta	Dary	15	0
	Depozyty	0	0
Razem:		45	7

Muzealia – dary w 2017 r. (stan na dzień 30.09.2017 r.) – 45 poz. za łączną kwotę 99.731,- zł

– MS, MS² – 30 poz. - za łączną kwotę 37.731,- zł

– PH – 15 poz. – za łączną kwotę 62.000,- zł

MS, MS² – 30 poz. - za łączną kwotę 37.731,- zł:

1. Andrzej Mitan, fotografia dokumentująca akcję *Format*
wartość: 350,- zł – dar artysty (PL)
2. Andrzej Mitan, fotografia dokumentująca akcję *Format*
wartość: 350,- zł – dar artysty (PL)
3. Andrzej Mitan, Cezary Staniszewski, *W JAKIM PIĘKNYM JESTEŚMY MIEJSCU*, film na DVD
wartość: 1.250,- zł – dar artysty (PL)
4. *Bądź honorowym dawcą krwi*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
5. *Czyszczenie dywanów* poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
6. Andrzej Różycki, *General*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
7. Czasopismo „Mersapon”, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
8. Czasopismo „Mersapon”, poł. I. 80 XX w., wydruk na papierze
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
9. Jacek Kryszkowski, *Pała*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
10. Jacek Kryszkowski, *Palowanie*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
11. Jan Dobkowski, *Serce*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
12. Józef Robakowski, *Lista obecności*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana

- wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
13. Kartka Jana Pamuły, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
14. Attila Kovacs, Transitive Metaquadrate, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
15. List A. Bonarskiego, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
16. List A. Kostołowskiego (Laurka), poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
17. List B. Veneta, poł. I. 80 XX w.
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
18. Maciej Smogorzewski, *Tenis-Konopnica*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
19. Plansza ze zdjęć z *Czyszczenia dywanów*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
20. Radosław Sowiak, *Aukcja*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
21. Radosław Sowiak, *Liczydelko – aukcja na Solidarność*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
22. Radosław Sowiak, *Prix Konopnicy*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
23. Radosław Sowiak, *Zwierzęca geometria*, 2010, technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
24. Ślub Adama P., 2 części, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
25. Teksty wizualne Henryka Stażewskiego, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
26. Tomasz Sikorski, *Sixteen Works from 16 Months*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
27. Zbigniew Warpechowski, *Inauguracja III Wojny Światowej*, poł. I. 80 XX w., technika mieszana, 2 części
wartość: 300,- zł - przekaz z Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SN
28. Gerhard Rühm, *Banknotenlied 2*, 1994, kolaż, karton
wartość: 12.790,50 zł - dar Christine Koenig Galerie (ZAGR)
29. Gerhard Rühm, *Banknotenlied 3*, 1994, kolaż, karton
wartość: 12.790,50 zł - dar Christine Koenig Galerie (ZAGR)
30. Piotr Jaros, *Middleman* (fragment), fotografia czarno-biała, wydruk, dibond, 153 x 100,5 cm

wartość: 3.000,- zł – dar p. Justyny Niewiary (ZAGR)

PH - 15 poz. – za łączną kwotę 62.000,- zł:

1. stolik
wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 2. biurko eklektyczne
wartość: 5.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 3. szafa czterodrzwiowa z lustrem
wartość: 8.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 4. toaletka z lustrem
wartość: 2.500,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 5. stolik okrągły
wartość: 2.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 6. neobarokowy komplet mebli: szafa biblioteczna, stół, biurko, zegar stojący
wartość łączna: 25.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 7. fotel kryty skórą
wartość: 1.500,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 8. krzesła kryte skórą – 2 szt.
wartość łączna: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 9. kolumna marmurowa
wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 10. kolumna marmurowa
wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 11. kolumna marmurowa
wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 12. kolumna marmurowa
wartość: 1.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 13. zegar szafkowy
wartość: 6.000,- zł – przeniesiono z inwentarza z inwentarza gospodarczego Muzeum Sztuki w Łodzi do inwentarza zbiorów Muzeum MS/SD (MS/SU/Meb oraz MS/RA)
 14. kobierzec, Heriz (Serapis) [?], Iran, pocz. XX w., osnowa – wełna, runo – wełna, wym. ok. 293 x 400cm
wartość: 4.000,- zł - dar p. Janusza Miernickiego (PL)
 15. lampa naftowa (sufitowa), XIX/XX w., mosiądz, zbiornik ceramiczny, klosz – szkło, lampa zelektryzowana, wym. dł. 113 cm, średn. 45 cm, dodatkowe ogniwa do przedłużenia łańcucha (3 szt.) – dł. 20 cm
wartość: 2.000,- zł - dar p. Andrzeja Lebieczka (PL)
- I. Muzealia – dary w poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym tj. w 2016 r. (stan na dzień 31.12.2016 r.) – 7 poz. za łączną kwotę 604.000,- zł
- MS, MS² – 7 poz. - za łączną kwotę 604.000,- zł
 - PH – 0 poz.
- MS, MS² – łącznie 7 poz.:
1. Jadwiga Sawicka, *Zwycięstwo*, 2011, instalacja wizualno-dźwiękowa
wartość: 70.000,- zł - dar artystki (PL)
 2. Ireneusz Pierzgałski, *Akwarela III*, 1960, akwarela, płótno

- wartość: 5.000,- zł – dar artysty (PL)
3. Ireneusz Pierzgański, *Bez tytułu*, 1966, lakier, pilśni
wartość: 5.000,- zł – dar artysty (PL)
 4. Mirosław Bałka, *Komin. Ciało*, 2010, tusz na papierze, praca unikatowa
wartość: 12.000,- zł – dar artysty (PL)
 5. Władysław Strzemiński, zbiór rysunków do „Teorii widzenia”
wartość: 445.000,- zł – przekaz Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi
 6. Bolesław Utkin, projekty rekonstrukcji Sali Neoplastycznej (zbór 4 rysunków)
wartość: 32.000,- zł – przekaz Działu Dokumentacji Naukowej Muzeum Sztuki w Łodzi
 7. Dariusz Korol, *Bez tytułu*, 2003, technika własna (kopeć świecy), płótno, obudowa z plexi
wartość: 35.000,- zł – dar Dariusza Bieńkowskiego (PL)

2. Zbiory archiwalne i biblioteczne

Inwentarze biblioteczne tytułem zakupów powiększyły się o 54 jednostki (w tym 2 wpisy zespołów do zbiorów specjalnych DDN, wskutek ujawnienia). Wśród zakupionych tytułów na uwagę zasługują publikacje zagraniczne, opracowujące twórczość artystów, których prace są gromadzone w ms:

- *Kazimir Malevich: Kyiv Period 1928-1930. Articles, Documents and Letters*. Compiled and edited with annotations and introduction by Tatyana Filevska ; edit by Wendy Salmond ; translated into english by Marta Skorupsky, Wendy Salmond (pages 125-162). Kiev : Rodovid Press ; Kiev : Tatyana Filevska , 2017 ;
- *The theatre of death : Tadeusz Kantor, Aby Warburg, and an iconology of the actor*, Mischa Twitchin. London : Palgrave Macmillan, [2016];
- *100 artists' manifestos / [selected]*, edited with an Introduction by Alex Danchev. London : Penguin Books, cop. 2011;
- *Russian art of the avant garde : theory and criticism 1902-1934*, John E. Bowlt. New, NY : Thames & Hudson, 2017 ;
- *Re-humanizing architecture : new forms of community, 1950-1970*, Ákos Moravánsky, Judith Hopfengärtner, eds. v.1 Basel: Birkhäuser, [2017] ;
- *The Story of De Stijl : Mondrian to Van Doesburg*, Hans Janssen, Miochael White. New York: Abrams, 2012 ;

Pozostałe publikacje, to bieżące wydawniczo tytuły z rynku polskiego i zagranicznego, uzupełniane adekwatnie do potrzeb zawodowych kuratorów i innych pracowników merytorycznych. Tu m.in.:

- *Ekspozycje nowoczesności : wystawy a doświadczenie procesów modernizacyjnych w Polsce (1821-1929)* / red. Małgorzata Litwinowicz-Drożdżel, Iwona Kurz, Paweł Rodak. Warszawa : Wydawnictwo Neriton, 2017;
- *Piękni XX-wieczni : polscy projektanci graficy*, pod redakcją Jacka Mrowczyka ; [autorzy tekstów Magdalena Czubińska i 29 pozostałych] ; wybór ilustracji Jacek Mrowczyk, Kuba Sowiński]. Kraków: 2+3D, 2017.

Do inwentarzy wpisano także książki zakupione na potrzeby wystaw: *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody* i *Muzeum Rytmu* (zakup z 2016 roku, przekaz do DDN w 2017 roku). Wśród tych publikacji min.:

- *The eurhythmics of Jaques-Dalcroze*, Introduction by Professor M.E. Sadler, LL.D. (Columbia) Vice-Chancellor of the University of Leeds. Boston : Small Maynard and Company, 1913 ;
- *Primer of scientific management*, by Frank B. Gilbreth ; with an introduction by Louis D. Brandeis. New York : D. Van Nostrand Company, 1912 ;

Zakupy pochodziły z finansowania własnego na łączną kwotę 7303,73 zł w tej kwocie uwzględniono także wpis wskutek ujawnienia dokumentów potwierdzających własność (zakup Muzeum Sztuki z 1990 r.). Są to 2 jednostki inwentarzowe zespołów, min. okładki czasopism wg projektów J.M. Brzeskiego (wartość łączną ustalono na 1350,00 zł na podstawie cen wynikających z bieżącego rynku antykwarycznego) oraz publikacje zakupione z budżetów wystaw *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody* i *Muzeum Rytmu*.

Łączna wartość inwentarzowa zakupów w aktualnym okresie sprawozdawczym wyniosła 7303,73 zł – finansowanie własne.

Łączna wartość inwentarzowa zakupów w poprzednim analogicznym okresie sprawozdawczym wyniosła 45.886,64 zł – finansowanie własne.

Wśród darów najcenniejszymi wpisami są 2 jednostki inwentarzowe, które przydzielone zostały do zbiorów specjalnych DDN: [Rękopis] Teorii Widzenia Władysława Strzemińskiego oraz Galeria Czyszczenie Dywanów – ośmioelementowy zespół unikatowych publikacji i plakatów (wpisy na podstawie protokołów przekazania z lat wcześniejszych).

Oddział		na koniec 2017 (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec 2016 (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
ms ¹	Dary	391	611
	Przekazy	-	-
	Depozyty	-	-
Razem:		391	611

VI. Inwentaryzacja, wypożyczenia (ilość wpisów w księgach inwentarzowych – nabytki, wypożyczenia od innych instytucji, osób fizycznych)

1. Muzealia

a) Nabytki

Oddział		na dzień 31.12.2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
MS, MS ²	Inwentarz	68	7	52	30
	Zbiory pomocnicze	69	69	53	52
Pałac Herbsta	Inwentarz	15	0	1	1
	Zbiory pomocnicze	15	15	0	1
Razem:		167	91	106	84

UWAGA DOT. NABYTEKÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to księgi inwentarzowe wraz z Księgą Depozytów

Zbiory pomocnicze – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Wpływu Muzealiów (KW)

Oddział	Księga inwentarzowa	Ilość pozycji inwentarzowych (stan na dzień 31.12.2017 r.)	
		własne	depozyty
MS, MS ²	SN/M	2051	103
	SN/R	609	11
	SN/RYS	2183	178
	SN/GR	2024	4
	SN/B (Beuys)	305	0
	SN/F	3070	4
	SN/V	129	0
	SN/K	15	0
	Księga Wpływu	0	0
	RAZEM:	10386	300
Pałac Herbsta	SP/M	446	5
	SP/R	8	0
	SP/RYS	189	3
	SP/GR	83	0
	SO/M	295	0
	SO/R	22	1
	SO/RYS	145	0
	SO/GR	1229	0
	RA	958	524
	SU/Meb	255	48
	Księga Wpływu	0	0
	RAZEM:	3630	581
RAZEM:		14016	881

b) Wypożyczenia

Ruch muzealiów - wypożyczenia do Muzeum Sztuki w Łodzi (od instytucji i od osób fizycznych)

Oddział		na dzień 31.12.2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
MS, MS ²	Inwentarz	272 (od instytucji) 198 (od osób fiz.)	217 (od instytucji) 290 (od osób fiz.)	124 (od instytucji) 176 (od osób fiz.)	50 (od instytucji) 204 (od osób fiz.)
	Zbiory pomocnicze	–	–	–	–
Pałac Herbsta	Inwentarz	109 (od instytucji) 331 (od osób fiz.)	149 (od instytucji) 0 (od osób fiz.)	150 (od instytucji) 0 (od osób fiz.)	164 (od instytucji) 0 (od osób fiz.)
	Zbiory pomocnicze	–	–	–	–
Razem:		910	656	450	418

UWAGA DOT. RUCHU MUZEALIÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Ruchu Muzealiów

Zbiory pomocnicze – brak

Ruch muzealiów - wypożyczenia z Muzeum Sztuki w Łodzi (tylko do instytucji)

Oddział		na dzień 31.12.2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		na dzień 31.12.2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
MS, MS ²	Inwentarz	397	410	154	118
	Zbiory pomocnicze	–	–	–	–
Pałac Herbsta	Inwentarz	7	54	70	20
	Zbiory pomocnicze	–	–	–	–
Razem:		404	464	224	138

UWAGA DOT. RUCHU MUZEALIÓW:

Inwentarz – w Muzeum Sztuki w Łodzi to Księga Ruchu Muzealiów

Zbiory pomocnicze – brak

2. Zbiory archiwalne i biblioteczne

a) Nabytki

Oddział		2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	445	0	670	0
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		445	0	670	0

b) Wypożyczenia

Oddział		na koniec 2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		na koniec 2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	-	-	-	-
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		-	-	-	-

od ms (instytucje)

Oddział		na koniec 2017 (aktualny okres sprawozdawczy)		na koniec 2016 (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
ms ¹	Inwentarz	2	30	-	-
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		2	30	-	-

Inwentarz – (w dziale Dokumentacji Naukowej MS) – rejestr użyczeń

Zbiory pomocnicze – (w dziale Dokumentacji Naukowej MS) spisy dokumentów poza inwentarzem

VII. Dokumentacja zbiorów: naukowa/ewidencyjna i wizualna, digitalizacja

UWAGA: dane dot. dokumentacji wizualnej (wszystkie wizerunki, odwzorowania zbiorów muzealnych) w porozumieniu z kierownikiem Działu Dokumentacji Naukowej, jako współadministratorem systemu MONA

Oddział	Dokumentacja naukowo/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna		Liczba obiektów nieposiadających dokumentacji wizualnej	Liczba obiektów niewpisanych do inwentarza
	Liczba kart ewidencyjnych ogółem	% całości zbiorów	Liczba obiektów w ewidencji ogółem	% całości zbiorów		
MS, MS ²	10686	100%	6242	58,41%	4444	0
Pałac Herbsta	4211	100%	3988	97,7%	223	0
Razem:	14897	100%	10230	68,75%	4667	0

UWAGA DOT. DOKUMENTACJ NAUKOWO/EWIDENCYJNEJ:

Karty ewidencyjne – w Muzeum Sztuki w Łodzi to karty katalogu naukowego

Oddział	Dokumentacja naukowo/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna	
	Liczba założonych kart		Liczba obiektów wpisanych do ewidencji	
	na dzień 31.12.2017 aktualny okres sprawozdawczy	na dzień 31.12.2016 poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy	na dzień 31.12.2017 aktualny okres sprawozdawczy	na dzień 31.12.2016 poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy
MS, MS ²	69	52	69	52
Pałac Herbsta	15	1		1
Razem:	84	53	69	53

VIII. Zastosowanie technik informatycznych (wielkość komputerowej bazy danych – jaka część muzealiów jest nią objęta, inne zastosowania)

UWAGA: dane dot. liczby rekordów oraz dokumentacji wizualnej systemu MONA 3W w porozumieniu z kierownikiem Działu Dokumentacji Naukowej, jako współadministratorem systemu MONA

Nazwa użytkowanej bazy inwentarzowej: System MONA 3W

Oddział	Liczba rekordów ogółem	% całości zbiorów	w tym:	
			z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
MS, MS ²	14058	98%	8063	5995
Pałac Herbsta	4938	98%	4349	589
Razem:	18996	98%	12412	6584

UWAGA DOT. LICZBY REKORDÓW OGÓŁEM, a % CAŁOŚCI ZBIORÓW:

liczba rekordów ogółem jest większa niż liczba kart ewidencyjnych (całość zbiorów) w związku z wprowadzaniem do systemu MONA 3W podkart w przypadku pojedynczych pozycji inw. stanowiących zespół prac

Oddział	na dzień 31.12.2017 aktualny okres sprawozdawczy			na dzień 31.12.2016 poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy		
	Liczba wprowadzonych rekordów ogółem	w tym:		Liczba rekordów ogółem	w tym:	
		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej		z dokumentacją wizualną	bez dokumentacji wizualnej
MS, MS ²	286	286	0	726	340	386
Pałac Herbsta	71	16	55	73	49	24
Razem:	357	302	55	799	389	410

IX. Konserwacja

	I –XII 2017r. (aktualny okres sprawozdawczy)			I – XII 2016r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)		
Oddział	Konserwacje			Konserwacje		
	pełne	częściowe	zabezpieczające	pełne	częściowe	zabezpieczające
Muzeum Sztuki W Łodzi	39	109	125	47	84	113
Łącznie:	39	109	125	47	84	113

Do konserwacji zabezpieczających zakwalifikowano następujące działania :

- oprawienie obrazów w ramy zabezpieczające przed uszkodzeniem
- oprawienie grafik i rysunków w bezkwasowe passe-partout

Stany zachowania :

Użyczenia – 427(I+II+III +IVkw.)

Wypożyczenia – 810 (I+II+III+IVkw.)

Razem ; 1237

X. Ochrona budynków i muzealiów – standardy zabezpieczenia w 2017 r. (stan na dzień 31.12.2017r.)

OPIS DOT. ORGANIZACJI SYSTEMU ZABEZPIECZEŃ MUZEUM SZTUKI W ŁODZI ORAZ SPRAW OBRONNYCH

W obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi zainstalowane są następujące elektroniczne systemy zabezpieczeń:

1) MS:

- System sygnalizacji włamania i napadu,
- System telewizji dozorowej,
- System sygnalizacji pożaru,
- Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO),
- System sterowania i nadzoru kłap przeciwdymowych,
- System wykrywania wycieków (częściowo tj. w magazynie dzieł sztuki nr II),
- System BMS (częściowo – bud. A)

2) Pałac Herbsta:

- System sygnalizacji włamania i napadu,
- System telewizji dozorowej,
- System sygnalizacji pożaru,
- System BMS

3) MS²:

- System sygnalizacji włamania i napadu,
- System telewizji dozorowej,
- System sygnalizacji pożaru,
- System kontroli dostępu,
- Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO),
- System gaszenia gazem – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (sale wystawowe i magazyny dzieł sztuki),
- System wykrywania wycieków (częściowo tj. w pom. klimatyzatorni na IV p. budynku oraz w magazynie dzieł sztuki na III p. budynku),
- System BMS.

Wszystkie systemy są sprawne, poddawane regularnym konserwacjom, zgodnie z umowami.

Wszystkie obiekty Muzeum Sztuki w Łodzi są obiektami podlegającymi obowiązkowej ochronie wpisanymi do Wykazu Obszarów, Obiektów i Urządzeń Podlegających Obowiązkowej Ochronie, wydanego przez Wojewodę Łódzkiego:

- MS, ul. Więckowskiego 36 - nr ewidencji Wojewody 59,
- PAŁAC HERBSTA, ul. Przędzalniana 72 - nr ewidencji Wojewody 225,
- MS², ul. Ogrodowa 17 - nr ewidencji Wojewody 226.

Wszystkie obiekty Muzeum są chronione przez koncesjonowany podmiot świadczący usługi w zakresie ochrony osób i mienia, spełniający wymogi specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, zgodnie z umowami.

Ochrona wykonywana jest zgodnie z aktualnymi planami ochrony poszczególnych obiektów Muzeum.

Ekspozycje w czasie ich zwiedzania są dodatkowo pod opieką pomocy muzealnych (kwalifikowanych opiekunów ekspozycji).

Muzeum Sztuki w Łodzi posiada dla każdego z obiektów zaktualizowane „Plany ochrony zabytków ruchomych na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych” oraz „Plany ochrony zabytków nieruchomych na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”.

Muzeum Sztuki w Łodzi posiada także aktualną „Instrukcję przygotowania zbiorów Muzeum Sztuki w Łodzi do ewakuacji w razie powstania zagrożenia”.

W 2017 r. nie było kontroli właściwych służb: NIMOZ, PSP.

XI. Współpraca z zagranicą

Spośród działań realizowanych przez Muzeum Sztuki w Łodzi w wymiarze międzynarodowym wymienić należy:

- kontynuację rozpoczętej w 2012 roku współpracy z Museum of Modern Art w Nowym Jorku w ramach programu *C-MAP (Contemporary and Modern Art Perspectives)*, analizującego aktywność artystyczną w regionach do niedawna marginalizowanych przez kulturowe centra Zachodu. Muzeum Sztuki jest instytucjonalnym partnerem w badaniach dotyczących Europy Środkowo-Wschodniej. W ramach programu został zrealizowany kolejny z założonych etapów współdziałania, tj. wymiana kuratorów między MoMA a Muzeum Sztuki: instytucje zorganizowały w 2015 r. dwutygodniowe, badawcze pobyty kuratorskie w Łodzi i Nowym Jorku. W styczniu 2015 r. Muzeum Sztuki odwiedzili Juliet Kinchin – kuratorka działu Designu i Architektury MoMA oraz David Platzker – kurator działu Rysunku i Grafiki MoMA. Na przełomie czerwca i lipca 2015 r. MoMA odwiedziło dwóch kuratorów z Muzeum Sztuki: Paulina Kurc-Maj i Daniel Muzyczuk. Kolejna wizyta kuratorów z MoMA - Roxana Marcoci, Ksenia Nouril, Sara Bodinson, Jon Hendricks, Paulina Pobocho, Michelle Elligott, Juliet Kinchin, David Senior, David Platzker, Ana Janevski, Christian Rattemeyer, Jay Levenson, Sarah Lookofsky - miała miejsce w czerwcu 2016 r. Wzajemne poznanie i wymiana doświadczeń instytucji pionierskich w zakresie budowania kolekcji sztuki nowoczesnej mają stanowić punkt wyjścia dla dalszych wspólnych przedsięwzięć. W chwili obecnej prowadzone są rozmowy o wspólnym wydaniu pierwszego tłumaczenia *Teorii widzenia* Władysława Strzemińskiego.
- działania w ramach sieci europejskich muzeów sztuki **Translocal**, powołanej w 2011 roku jako inicjatywa Universalmuseum w Graz, Muzeum Sztuki w Łodzi, KUMU Eesti Kunstimuuseum w Tallinie, MSU Muzej Suvremene Umjetnosti w Zagrzebiu i MUSEION w Bolzano. *Museum as Toolbox*, koncentruje się na innowacyjności w zakresie narzędzi wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji, jakie mają do dyspozycji muzea sztuki nowoczesnej oraz perspektyw ich efektywnego rozwoju w kontekście pracy z widownią „młodych dorosłych” 15-25 latków. *Museum as Toolbox* jest projektem dwuletnim, łączącym działania artystyczne, kuratorskie i edukacyjne, zgłębiającym praktyki partycypacyjne i pracy z kolekcją. Projekt zakończono w bieżącym roku wystawą FIND ART, którą przygotowali młodzi kuratorzy na bazie zbiorów instytucji.
- udział w projekcie **Marie Curie ITN New Approaches in the Conservation of Contemporary Art (NACCA)**. NACCA to czteroletni, interdyscyplinarny projekt koordynowany przez Uniwersytet w Maastricht. Jest to program badawczo-edukacyjny szkolący nowe pokolenie profesjonalnych kuratorów, konserwatorów i naukowców. W ramach projektu współpracują ze sobą uniwersytety, muzea i inne instytucje kultury. Piętnastu młodych studentów z sześciu krajów prowadziło badania doktoranckie w dziedzinie ochrony i konserwacji dzieł sztuki.
- zaawansowaną, długofalową współpracę z **Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía w Madrycie**, mającą na celu przybliżenie twórczości Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego odbiorcy międzynarodowemu. Wystawa dwójki czołowych przedstawicieli polskiej awangardy otworzyła się w Madrycie 25 kwietnia br. Towarzyszy jej publikacja poświęcona sztuce Kobro i Strzemińskiego, wydana zarówno w języku angielskim, jak i hiszpańskim.

- przygotowania do przeniesienia wystawy *Notatki z podziemia* kuratorowanej przez Davida Crowleya oraz Daniela Muzyczuka do **Akademie der Kunste w Berlinie**. Wystawa opowiada o związkach sztuk wizualnych i muzyki w komunistycznej Europie Wschodniej. Otwarcie wystawy planowane jest na marzec 2018 roku.
- udział dyr. Jarosława Suchana w pracach Zarządu **CIMAM** (International Committee for Museums and Collections of Modern Art), do członkostwa w którym został powołany w roku 2013. Zaangażowanie w prace CIMAM skutkuje intensyfikacją kontaktów z muzeami i ekspertami muzealnymi na całym świecie a zarazem pozwala osiągnięcia Muzeum Sztuki wprowadzać w obieg globalny.
- Wśród wypożyczeń prac z kolekcji na zagraniczne wystawy warto wymienić dzieła Erny Rosenstein i Władysława Strzemińskiego, które w bieżącym roku można oglądać na najbardziej prestiżowej wystawie sztuki współczesnej **documenta**, która tym razem odbywa się w Kassel i Atenach.

Należy również wspomnieć o standardowej współpracy, wynikającej z wypożyczeń dzieł z kolekcji m.in. Miguel Abreu Gallery LLC, NY, USA, The National Museum of Modern and Contemporary Art, Seul, Korea, Tate Liverpool, Liverpool, UK, Stedelijk Museum, Amsterdam, Holandia, documenta Kassel, Niemcy, documenta Ateny, Grecja, The Hepworth Wakefield, Wakefield, West Yorkshire, UK, Pollock Krasner House and Study Center, NY, USA, Museum of Contemporary Art Antwerp, Antwerpia, Belgia, Haus der Kunst, Monachium, Niemcy, BOZAR, Centre for Fine Arts, Bruksela, Belgia oraz Instytut Polski w Berlinie, Niemcy i Fundacja Rodziny Staraków, Stiftung Insel Hombroich, Neuss, Niemcy, Sam Francis Foundation, Colorado, USA, Muzeum Umeni Olomouc, Czechy, Instytut Polski w Mińsku, Mińsk, Białoruś, M HKA, Antwerpia, Belgia, Pollock-Krasner House and Study Center, East Hampton, NY, USA, Steinberg Museum of Art, Brookville, NY, USA.

Ponadto, zarówno w związku z wypożyczeniami, jak i działalnością naukowo-badawczą, w tym kwerendami, pracownicy Muzeum Sztuki odbyli liczne wyjazdy zagraniczne:

Jarosław Suchan: wizyta w Museum of Modern Art w Espoo (Finlandia), związana z *Joseph Beuys – Outside the Box*; wyjazd do Aten (Grecja) w ramach *documenta 14*, wyjazd na Biennale w Wenecji (Włochy), gdzie odbyło się posiedzenie zarządu CIMAM, wizyta w Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia w Madrycie w związku z organizacją wystawy *Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński. Prototypy Awangardy* oraz w związku z wygłaszanym wykładem w tymże muzeum (Hiszpania), wizyta w Centre Georges Pompidou w Paryżu (Francja) w związku z omówieniem współpracy; **Łukasz Zaremba:** wyjazd w związku z wystawą *Joseph Beuys. Outside the box* w Museum of Modern Art Espoo (Finlandia); **Aleksandra Jach:** uczestnictwo w konferencji *All Living Things or Not* na Columbia University (USA); **Daniel Muzyczuk:** spotkania w berlińskiej Akademii der Künste związane z przeniesieniem i adaptacją wystawy *Notatki z podziemia* (Niemcy), wyjazd na Biennale di Venezia – kwerenda w zakresie zakupów do kolekcji i budowania wystaw na 2017 rok (Włochy), wykłady w Huddersfield oraz w Dreźnie, wyjazd do ZKM w Karlsruhe w celu współorganizacji wystawy o Eksperymentalnym Studiu Polskiego Radia; **Paulina Kurc-Maj:** omówienie planów wystawy w Instytucie Polskim w Düsseldorfie (Niemcy), wyjazd do Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia w Madrycie, w roli koordynatora wystawy *Katarzyna Kobro i Władysław Strzemiński. Prototypy Awangardy* (Hiszpania), uczestnictwo w konferencji *Khardzhiev Symposium* (Stedelijk Museum, Amsterdam), wyjazd na Biennale di Venezia – kwerenda w zakresie zakupów do kolekcji i budowania wystaw na 2017 rok (Włochy), otwarcie wystawy *Słowo kłamie – oko nigdy. Nowoczesności w typografii polskiej 1918-1939* (9.09.-15.10.2017) w Museum Jerke w Recklinghausen (Niemcy), wyjazd do Kassel na *documenta 14* w ramach prowadzenia kwerend do muzealnego programu wystawienniczego i poszerzania kolekcji (Niemcy), wizyta na Düsseldorf Open Galleries Weekend w ramach prowadzenia kwerend do muzealnego programu wystawienniczego i poszerzania kolekcji (Niemcy); **Leszek Karczewski:** wykład gościnny w ramach kursu *Museum and Gallery Education in Visegrad Region* na Uniwersytecie Komenusa w Bratysławie oraz udział w czeskim *Eduscape festiwal* (Czechy); **Maria Morzuch:** wyjazd na Biennale di Venezia – kwerenda w zakresie zakupów do kolekcji i budowania wystaw na 2017 rok (Włochy), opieka nad transportem oraz nadzór montażu prac wypożyczanych do Stedelijk Museum w Amsterdamie oraz National Museum w Seulu (Korea Południowa); **Maria Franecka:** wyjazd w ramach wystawy w Instytucie Polskim w Düsseldorfie, kwerenda (Niemcy); nadzór montażu prac Władysława Strzemińskiego na wystawie *documenta 14* w Kassel (Niemcy), otwarcie wystawy *Słowo kłamie – oko nigdy*.

Nowoczesności w typografii polskiej 1918-1939 (9.09.-15.10.2017) w Museum Jerke w Recklinghausen (Niemcy), wyjazd do Kassel na *documenta 14* w ramach prowadzenia kwerend do muzealnego programu wystawienniczego i poszerzania kolekcji (Niemcy); wizyta na Düsseldorf Open Galleries Weekend w ramach prowadzenia kwerend do muzealnego programu wystawienniczego i poszerzania kolekcji (Niemcy); **Katarzyna Słoboda**: przygotowanie wystawy organizowanej w ramach *Roku Awangardy* w Berlin Gallery Weekend (Niemcy); **Joanna Sokołowska**: wyjazd na Biennale di Venezia (Włochy) – kwerenda w zakresie zakupów do kolekcji i budowania wystaw na 2017 rok.

XII. Działalność promocyjna (przykłady)

Działania promocyjne skupiają się w następujących obszarach:

1. Promocja wystaw

W ramach promocji wystaw (*Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku; Od Matejki do Wojtkiewicza. U Zarania nowoczesności; Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej; Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności; Muzeum Rytmu; Nahum Tevet. Prace na szkle 1972-1975; Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody; Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości; FIND ART; Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy, &; Igor Krenz. Sanyfikacja. Cud reprezentacji; Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta; Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design*)

przeprowadzono następujące działania:

- przygotowano i dystrybuowano druki towarzyszące wystawom w postaci zaproszeń, plakatów, ulotek, folderów w dwóch wersjach językowych;
- zorganizowano 12 spotkań dla mediów;
- systematycznie prowadzone były działania media relations związane z każdą z wystaw;
- przygotowywane i zamieszczane były artykuły informacyjne na stronie muzeum oraz na portalu Facebook, Twitter, Instagram, każda z informacji na stronie internetowej tłumaczona jest także na język angielski;
- o wystawach informowano za pomocą newsletterów miesięcznych i tygodniowych wysyłanych do bazy odbiorców, a także za pomocą newsletterów radiowych;
- produkowane były promocyjne materiały filmowe do wystaw;
- prowadzone były działania reklamowe w mediach branżowych;
- do każdej z wystaw produkowany jest, we współpracy z firmą Opus Film, film promujący projekt. Dystrybucja filmów odbywa się poprzez stronę internetową muzeum oraz przez kanały youtube, vimeo, twitter, vine.

2. Promocja wydarzeń i działań edukacyjnych

Promocja tych działań opiera się przede wszystkim o zabiegi *media relations*. Informacje o wydarzeniach wysyłane są do mediów newsletterem miesięcznym i tygodniowym, który wychodzi w każdą środę. Newsletter tygodniowy jest także wysyłany do bogatej bazy subskrybentów, która nieustannie jest poszerzana. Bieżące informacje o działaniach edukacyjnych zamieszczane są na stronie internetowej instytucji. Podjęto także działania związane z rejestracją filmową wykładów organizowanych w muzeum, uruchomiono do tego specjalny kanał, na którym zamieszczane są zapisy filmowe wykładów. W ramach działań promocyjnych dotyczących działalności Centrum Muzeologicznego została nawiązana współpraca ze środowiskiem akademickim.

3. Dystrybucja i promocja publikacji muzeum

Publikacje Muzeum dystrybuowane są przez sieć współpracujących księgarni na terenie kraju w tym: Księgarnia w Zachęcie, Serenissima w CSW Księgarnia w Muzeum Narodowym w Warszawie, Bookoff w MSN, Bęc Zmiana, Czuły Barbarzyńca, House of Albums, Ha! Art., Tajne Komplet, Nieme Kino. Księgarnia internetowa Architrend oraz za pomocą księgarni znajdujących się w siedzibach muzeum. Sprzedaż prowadzona

jest także poprzez sklep internetowy znajdujący się na stronie muzeum. Dystrybutorem publikacji muzeum jest Fundacja Bęc Zmiana.

4. Polityka informacyjna wewnątrz budynków

Działania o charakterze informacyjnym prowadzone są także systematycznie w budynkach muzeum. W każdym z oddziałów zamontowany jest zgodny z identyfikacją wizualną system prezentacji aktualnych materiałów informacyjnych, obejmujący: banery na elewacji budynku ms2, stojaki z ulotkami, małe ekspozytory. Każdy z projektów realizowanych w instytucji promowany jest za pomocą eksponowanych w budynkach druków informacyjnych, zamieszczanych w standach i małych ekspozyturach.

5. Materiały prasowe, które są efektem współpracy z mediami:

Łącznie w okresie sprawozdawczym ukazało się **3 308 materiałów** w mediach. Wśród tytułów, które pisały o wydarzeniach Muzeum Sztuki w Łodzi znalazły się: „Polityka”, „Newsweek”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Dziennik Łódzki”, „Express ilustrowany”, TVP Program 2, TVP Program 1, TVP Kultura, TVP Info, Radio Łódź, Chili Zet, Radio Złote Przeboje, „Notes”, „Art Forum”, „Obieg”, „Szum”, „Dwutygodnik” itd. Ekwiwalent reklamy wyniósł **26 907 521 PLN**.

6. Program lojalnościowy ms club

ms club jest to pierwszy program w Polsce mający na celu zapewnienie szczególnych warunków osobom zainteresowanym sztuką. Dzięki karcie, członkowie otrzymują specjalne przywileje oraz możliwość uczestniczenia w wydarzeniach przeznaczonych tylko dla społeczności *ms club*. Do programu zapisać się mogą wszyscy zainteresowani – dorośli, dzieci i młodzież szkolna. W ramach promocji programu przygotowane zostały ulotki informacyjne oraz prowadzone były działania mające na celu pozyskanie członków. W chwili obecnej społeczność *ms club* liczy około 75 członków. W 2017 zorganizowane zostały specjalne przedwernisażowe oprowadzania po wystawach: *Nahum Tevet. Prace na szkłe 1972-1975*; *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*; *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*; *Warsztat pracy*; *FIND ART*; *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*; & *Igor Krenz. Sanyfikacja. Cud reprezentacji*; *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*; *Organizatorzy życia. De stijl, polska awangarda i design*. Klubowicze brali również udział w performansie Noa Shadur, *Entropia* i w koncertach Krzysztofa Jakowicza i Roberta Morawskiego oraz Witold Janiak Trio i zespołu Kożuch. Członkom *ms clubu* zaproponowano również wizyty w muzeach w kraju i za granicą.

7. Ogólnopolska koordynacja obchodów Roku Awangardy

W 2017 roku minęło sto lat od pierwszej znaczącej manifestacji polskiej awangardy. By nadać tej rocznicy odpowiednią rangę Muzeum Sztuki w Łodzi wystąpiło z inicjatywą obchodów stulecia awangardy. W pierwszej kolejności do inicjatywy dołączyły dwa inne muzea posiadające najbogatsze zbiory sztuki awangardowej: Muzeum Narodowe w Warszawie i Muzeum Narodowe w Krakowie. Następnie do współpracy dołączyło 80 kolejnych instytucji, które zorganizowały ponad 200 wydarzeń. Obchody odbyły się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy oraz pod auspicjami Polskiego Komitetu ds. UNESCO. Muzeum Sztuki w Łodzi było ich ogólnopolskim koordynatorem, co wiązało się z prowadzeniem specjalnie powołanego portalu informacyjnego: rokawangardy.pl oraz szeroko zakrojonymi działaniami media relations.

8. Noc Muzeów

W ramach dodatkowej oferty przygotowanej w czasie Nocy Muzeów przeprowadzona została akcja edukacyjna *Realne/wirtualne* – na czternastu wyspach archipelagu ekspozycji *Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku* pojawiło się czternaście stanowisk do wirtualnego kontaktu ze sztuką. Ponadto, w przeznaczonych do rewitalizacji budynkach muzeum przy ul. Gdańskiej 43 zorganizowane zostało działanie artystyczne Cezarego Bodzianowskiego – jednego z najważniejszych współczesnych performerów – zatytułowane *POE MAT*. W Sali Neoplastycznej w ms1 na specjalnie zaaranżowanym stanowisku publiczność mogła zanurzyć się w wirtualnej rzeczywistości i zobaczyć m.in. dzieła Katarzyny Kobro, Władysława Strzemińskiego, Theo van Doesburga, Henryka Stażewskiego, Jeana Heliona i Vilmosa Huszara z zupełnie innych, niedostępnych podczas tradycyjnego zwiedzania, perspektyw. W ms2 na finał wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody* odbyło się specjalne oprowadzanie kuratorskie.

Frekwencja w czasie Nocy Muzeów kształtowała się następująco: ms¹: 974 osoby, ms²: 2130 osób, MPH: 1601 osób.

9. Realizacja projektów promocyjno-edukacyjnych we współpracy z mediami

W ramach szeroko zakrojonej współpracy muzeum z mediami w 2017 roku w szczególności należy wskazać na współrealizację kilku cykli popularyzujących dziedzictwo awangardy w: telewizji, radio i prasie. Pierwszy to *Którędy po sztukę*, czyli program zrealizowany razem z TVP Kultura, mający na celu ułatwienie zrozumienia dzieł sztuki nowoczesnej przez opowiadanie o nich w sposób zrozumiały dla każdego widza. Szczególną rolę odgrywa w nim połączenie dzieła z kolekcją, w której się znajduje. TVP Kultura zrealizowała w Muzeum Sztuki w Łodzi łącznie 20 odcinków. W każdym programie przedstawione zostało jedno dzieło sztuki z kolekcji muzeum. Drugi, to cykl 50 audycji zrealizowanych w Radio Łódź, przypominających historię awangardy, z bardzo dużym udziałem merytorycznym pracowników muzeum. Trzeci, to cykl dodatków poświęconych problemowemu ujęciu zagadnień związanych ze stuleciem awangardy w Polsce, zamieszczonych we wszystkich tegorocznych numerach pisma *Notes* na 6 tygodni.

10. Nagrody dla muzeum

W 2017 muzeum otrzymało następujące nagrody i wyróżnienia:

- *Superbrands 2017* – nagroda przyznawana przez Culture.pl i Superbrands Polska dla instytucji najsukceszniej wspierającej obecność kultury polskiej za granicą;
- *Plaster Kultury* – wystawa *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej* uznana została wystawą roku;
- *Muzeum przyjazne osobom z autyzmem* – nagroda przyznana przez Fundację Prodeste;
- *Armatka Kultury* – nominacja do nagrody za wystawę *Notatki z podziemia. Sztuka i muzyka alternatywna w Europie Wschodniej*;
- Pierwsza nagroda przeglądu *Muzeum Widzialne*, za wydawnictwa z cyklu *Rok Awangardy* (*Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy* oraz *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*).

Ponadto, na początku 2018 muzeum otrzymało następujące wyróżnienia i nominacje za działalność w roku ubiegłym:

- drugie miejsce w plebiscycie słuchaczy Programu 3 Polskiego Radia na najważniejsze wydarzenie kulturalne roku zajęł zainicjowany przez Muzeum Sztuki Roku awangardy;
- w plebiscycie *Energia Kultury* na najważniejsze wydarzenie kulturalne roku w Łodzi muzeum otrzymało największą ze wszystkich instytucji ilość nominacji, dla następujących wystaw: *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*; *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*; *Dom ze snów*;
- nominacja do nagrody *Armatka Kultury 2017* za organizację Obchodów Roku Awangardy objętych patronatem Prezydenta RP i auspicjami Polskiego Komitetu ds. UNESCO.

XIII. Frekwencja

Oddział	Frekwencja					Sprzedane bilety				Sprzedane karnety			
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe	Bilet normalny	Bilet ulgowy	Bilet rodzinny	Bilet dla dzieci i młodzieży	Karnet normalny	Karnet ulgowy	Karnet rodzinny	Karnet dla dzieci i młodzieży
ms ¹	20634	41	5	1622	17446	1051	230	27	323	780	162	13	2107
ms ²	66130	5224	580	28106	21987	4203	1022	38	6227	2729	643	40	3833
MPH	65634	3398	377	22013	34729	1846	2088	8	2513	3936	1857	63	3893
Razem:	152398	8663	962	51741	74162	7100	3340	73	9063	7445	2662	116	9833
Liczba wejść na stronę internetową	416538		n/d										
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy			n/d										
W miejsca wykropkowane należy wpisać kategorię biletu wraz z jego ceną.													

Do ogólnej wartości doliczona została frekwencja z Nocy Muzeów

- XIV. Pracownicy: przedział wiekowy – 25-40 oraz powyżej 55, doksztalcanie: ukończone – kursy, licencjaty, studia magisterskie, studia podyplomowe, doktoraty, habilitacje, stan zatrudnienia (w uzupełnieniu do danych z druku 2.E)

PRACOWNICY: przedział wiekowy – 25-40 oraz powyżej 55; doksztalcanie: ukończone – kursy, licencjaty, studia magisterskie, studia podyplomowe, doktoraty, habilitacje; stan zatrudnienia (w uzupełnieniu do danych z druku 2.E).

		za rok 2017 (stan zatrudnienia na 31.12.2017)			za rok 2016 (stan zatrudnienia na 31.12.2016)		
Wykształcenie:	Wiek:	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat	do 40 lat	41-55 lat	powyżej 55 lat
Średnie		1	5	8	2	3	8
Licencjat		2	0	0	2	0	0
Magisterskie		41	18	8	44	16	8
Podyplomowe		11	4	0	11	4	0
Doktorat		5	1	0	8	1	0
Habilitacja		0	0	0	0	0	0
Razem:		60	28	16	67	24	16

*Zgodnie z wzorcem tabela nie uwzględnia osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym

Odbyte kursy, szkolenia, ukończone studia, na które pracownik został skierowany przez pracodawcę (bądź przez pracodawcę były częściowo finansowane) – wyrażone liczbowo, w tym za poprzedni analogiczny oraz aktualny okres sprawozdawczy

Rok 2017- stan na 31.12.2017	Liczba uczestników za rok 2016	Liczba uczestników za rok 2017	Forma / kurs, szkolenie, konferencja
Cel spotkania - zakres wiedzy			
Prawno – administracyjne	40	15	Szkolenie, warsztaty
Projekty, rozliczanie projektów, grantów, dotacji	12	4	Szkolenie, warsztaty
Finansowo – księgowe	14	23	Szkolenie, warsztaty
Inne np. językowe, uprawnienia techniczne	0	3	Kurs, szkolenie
Bezpieczeństwo muzeum, informacje niejawne	7	4	Szkolenie, konferencja
Marketing, promocja, PR w instytucjach kultury	6	0	Szkolenie
Jakość i efektywność normy jakościowe, System Zarządzania Jakością, system zarządzania procesowego, kierowanie i organizacja zespołem, podniesienie jakości obsługi klienta	1	16	Szkolenia, konferencje, konsultacje, panele dyskusyjne
Zarządzanie i kreatywność w dziedzinach wiedzy (np.: archiwistyka, muzeologia, digitalizacja, cyfryzacja, animacja, edukacja artystyczna, kulturowa, historyczna etc.	80	79	Szkolenia, konferencje, konsultacje, panele dyskusyjne
Dziedziny wiedzy związane z muzeum, jego programem, kolekcjami, edukacją, kreowaniem, digitalizacją etc.	89	86	Szkolenia, konferencje, konsultacje, panele dyskusyjne
Konserwatorskie	5	0	konsultacje,
Ogółem	254	230	

Łącznie w 2017 roku w kursach, szkoleniach, konferencjach, konsultacjach, spotkaniach konsultacyjnych organizowanym przez instytucje zewnętrzne (dane w osobach) - stan na 30.09.2017		
	Ilość uczestników	
	Stan za rok 2016	Stan za rok 2017
Szkolenia i kursy	79	65
Łącznie kursach, szkoleniach, konferencjach, konsultacjach, spotkaniach konsultacyjnych organizowanym przez instytucje zewnętrzne	254	230
Szkolenia realizowane zgodnie z aktualnym planem szkoleń, konferencji, seminariów itp.		
Uwagi: w związku z faktem, iż konferencje, seminaria, konsultacje mają często wymiar edukacyjny i naukowy w kolumny uzupełniono o ilość osób uczestniczących w tych wydarzeniach, które zostały również objęte planem rozwoju zawodowego		

Studia podyplomowe 2012/2013/2014/2015/2016/2017 - finansowane zarówno ze środków uczestnika, jak i pracodawcy odbywające się za zgodą pracodawcy.				
Nazwa studiów	Uczelnia	Dziedzina wiedzy	Źródło finansowania	Termin ukończenia studiów
Podyplomowe studia muzealne	Uniwersytet Toruński	Studia muzealne	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2018
Podyplomowe studia Zarządzanie Bezpieczeństwem Informacji	SGH Warszawa	RODO, ZBI	30% środki własne instytucji + 70% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2018
Podyplomowe studia Audyt i kontrola wewnętrzna	Uniwersytet Łódzki	Kontrola i audyt wewnętrzny	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 06.2015
Podyplomowe studia muzealne	Uniwersytet Toruński	Studia muzealne	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 09.2012
Podyplomowe studia: zarządzanie instytucjami kultury	Uniwersytet Jagielloński	Zarządzanie/ jakość	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 09.2012
Podyplomowe studia muzealne	Uniwersytet Warszawski	Studia muzealne	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 11.2013
Podyplomowe studia muzealne	Uniwersytet Warszawski	Studia muzealne	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 09.2012
Podyplomowe studia muzealne	Uniwersytet Warszawski	Studia muzealne	50% środki własne instytucji + 50% środki uczestnika	Ukończenie studiów 02.2012

XV. Korzystanie z usług firm zewnętrznych (np. ochrona, sprzątanie)

1) Umowy związane z działalnością merytoryczną

- Dieter Roelstraete – wykład w ramach wystawy *Muzeum Rytmu*
- Agnieszka Przybyszewska – wykład w ramach programu *Związki sztuk wizualnych i literatury w Polsce po 1945 r.*
- William Harry Gilcher – redakcja językowa w ramach wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- Gra-Fika Katarzyna Jasińska – projekt druków ulotnych/materiałów internetowych w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- Andrzej Bart – scenariusz reżyserski w ramach wystawy *Dom ze snów*
- Paweł Polit – tłumaczenie tekstu z języka angielskiego na język polski w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- Dawid Szymczak – redakcja językowa w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Hanna Raszevska – wykonanie performance w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Magdalena Włodarczyk – warsztaty dla osób z dysfunkcją wzroku - *W rytmie charlestona-warsztaty dla dorosłych*
- Aneta Wawrzół – produkcja filmu w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Sarah Anne Watson – nadzór nad rozpakowaniem dzieł w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- Nahum Tevet – nadzór nad rozpakowaniem dzieł w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- Agnieszka Hatowska – wykonanie indeksu w ramach wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- Bartosz Górka – wykonanie skanu do katalogu wystawy *Mirosław Balki: Nerw. Konstrukcja*
- Monika Anna Ujma – tłumaczenie eseju w ramach wystawy *Joseph Beuys – Outside the Box*
- Piotr Bujas – projekt i skład materiałów w ramach wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- Choreographers Association – wykonanie performance w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Dawid Szymczak – redakcja plików pdf/Word w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972 – 1975*
- Małgorzata Jędrzejczyk – wykład w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- M.M. Druk Serwis Sp. z o.o. – skład ulotek, folderów, plakatów towarzyszących wystawom i wydarzeniom artystycznym realizowanym w 2017 r. w MS
- Itzhak Goldberg – wykład w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- SCALBUD Joanna Skalska Projekty i Wykonawstwo Budowlane – wykonanie i montaż mebli w ramach wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- Alessandro Bosetti – koncert w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Gerhard Rhum – koncert w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Joanna Żylińska – wykład w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Przemysław Strożek – redakcja merytoryczna katalogu wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Ewa Domańska – wykład *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*

- **Monika Chudzikowska** – napisanie tekstów ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Andrei Bojarov** – scenariusz wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- **Karolina Szymaniak** – scenariusz wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- **Robert Brain** – tekst do katalogu wystawy *Muzeum rytmu*
- **Daniel Muzyczuk** – tekst do katalogu wystawy *Muzeum rytmu*
- **Katarzyna Aleksandra Szaniewska** – redakcja stylistyczno-językowa w ramach wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Paweł Borkowski** – projekt graficzny i skład druków ulotnych w ramach wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Movitech Łukasz Marzec** – aktualizacja nagrań w audio przewodnikach
- **Natasha R. Ginwala** – napisanie tekstu kuratorskiego do katalogu wystawy *Muzeum rytmu*
- **Magdalena Świątczak** – redakcja stylistyczno-językowa wraz z korektą techniczną
- **Dawid Szymczak** – redakcja stylistyczno-językowa wraz z korektą techniczną
- **Agnieszka Marika Pajączkowska** – przygotowanie pisemnych rekomendacji w ramach *(CO)operacji w (CO)alicji*
- **Joanna Gancarczyk** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Jakub Korona** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Kazimierz Nitkiewicz** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Marcin Lorenc** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Witold Paprocki** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Witold Janiak** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Maria Stępień** – koncert w ramach cyklu *Salon Muzyczny*
- **Emiliano Ranocchi** – tłumaczenie pisemne z języka włoskiego na język polski w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Aleksander Wójtowicz** – wykład w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Piotr Juskowiak** – tłumaczenie pisemne z języka angielskiego na język polski w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Pointer Translations and Education Monika Tacikowska** – tłumaczenie pisemne z języka angielskiego na język polski w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Krzysztof Bielecki** – projekt graficzny i skład katalogu *Dada impuls*
- **Miosław Piotr Skrzypezyk** – warsztaty w ramach *(CO)operacji w (CO)alicji*
- **EDU-ART Edukacja Artystyczna Rafał Mikołajewski** – warsztaty w ramach *(CO)operacji w (CO)alicji*
- **KROPKI KRESKI Monika Buraczyńska** – redakcja językowa do publikacji *Dada impuls*
- **Joanna Targoń** – redakcja stylistyczno-językowa w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Anna Warso** – tłumaczenie pisemne z języka angielskiego na język polski do katalogu wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Paweł Piszczatkowski** – tłumaczenie pisemne z języka niemieckiego na język polski w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Ewa Paulina Wawer** – napisanie książki *Władysław Strzemiński. Zawsze w Awangardzie*
- **Iwona Luba** – opracowanie książki *Władysław Strzemiński. Zawsze w Awangardzie*
- **Karol Jan Jóźwiak** – wykład w ramach wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Michael Brown** – redakcja stylistyczno-językowa w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Tomasz Załuski** – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego

- Anna Maria Leśniewska-Zagrodzka – wykład Życie i twórczość Henryka Morela
- Katarzyna Wilczek – redakcja stylistyczno-językowa książki *Władysław Strzemiński. Zawsze w Awangardzie*
- Jabub Paweł Momro – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Tomasz Kardynski – projekt i skład książki *Władysław Strzemiński. Zawsze w Awangardzie*
- Iwona Luba – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Krzysztof Paweł Mościcki – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Tomasz Zaluski – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Susannah Worth – redakcja i korekta językowa w ramach wystawy *Muzeum rytmu*
- Ewa Kanigowska-Gedroyć – tłumaczenie pisemne w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Robert Barrett – tłumaczenie pisemne w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Katarzyna Elżbieta Słaboda – tekst w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Joanna Figiel – tłumaczenie do katalogu wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Przemysław Łukasz Strożek – indeks do katalogu wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Hetman PRSuzane TreisterMEDIA RELATIONS Joanna Karpińska – kampania internetowa, strona internetowa, model projektu w mediach społecznościowych w ramach wystawy *Rok Awangardy*
- Paulina Kurc-Maj – napisanie tekstu i zakup praw majątkowych w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Małgorzata Leyko – recenzja naukowa książki do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Lech Andrzej Sokół – recenzja naukowa książki do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Thibaut Marcel Joel De Ruyter – scenariusz wystawy &
- Piotr Bujas – projekt i skład katalogu wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Luciano Chessa – wykład w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Krzysztof Jakowicz – koncert w ramach spotkań Salonu Muzycznego
- Robert Morawski – koncert w ramach spotkań Salonu Muzycznego
- Ewa Kurczyk – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Andrei Nakov – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Michał Tomasz Libera – napisanie tekstu w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Aleksandra Matyas – projekt i skład w ramach wystawy &
- Łukasz Jagoda Studio – projekt i rekonstrukcja makiety w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Agata Zysiak – spacer miejski w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Ewa Alicja Majewska – oprowadzenie w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Cezary Bodzianowski – działanie artystyczne w ramach wystawy *Noc Muzeów*
- Gregor Stemmrich – wykład w ramach Działalności Centrum Muzeologicznego
- Piotr Dominik Słodowski – wykład w ramach wystawy *Atlas Nowoczesności*
- Justyna Sylwia Staroń – wykład w ramach wystawy *Atlas Nowoczesności*

- **AlphaSuzane TreisterOmega Consulting s.r.o.** – koncert w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Aleksandra Matyas** – opracowanie graficzne w ramach wystawy &
- **Michał Wenderski** – napisanie eseju w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- **Piotr Kubiak** – napisanie tekstu do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- **Marek Wieczorek** – napisanie tekstu do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- **Konstanty Usenko** – udział w dyskusji w ramach wystawy *Notatki z podziemia*
- **Wiktor Skok** – udział w dyskusji w ramach wystawy *Notatki z podziemia*
- **Alexander Pehlemann** – udział w dyskusji w ramach wystawy *Notatki z podziemia*
- **Beata Połowińska** – tłumaczenie symultaniczne w ramach wystawy *Muzeum Rytmu*
- **Ina Jaśkiewicz** – nieodpłatne przeniesienie majątkowych praw autorskich do dzieł T. Jaśkiewicza
- **Art. Transit** – transport do wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- **ART. TRANSPORTER Krzysztof Pawłowski** – transport do wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Renesans Trans** – transport dzieł do wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Hetman PRMEDIA RELATIONS Joanna Karpińska** – umowiana strona internetowa, kampania PR w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- **Renesans Trans** – transport dzieł z MoMA do wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Beata Śniecikowska** – spotkanie zespołu badawczego w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- **Magdalena Lachman** – spotkanie zespołu badawczego w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- **Agnieszka Rejniak-Majewska** – spotkanie zespołu badawczego w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- **Beata Połowińska** – tłumaczenie tekstu z języka angielskiego na język polski do katalogu wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- **Beata Połowińska** – tłumaczenie symultaniczne w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- **Beata Barbara Połowińska** – tłumaczenie konsekwentne w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- **Drukmania Sp. cywilna N. i K. Łuczak** – dostawa katalogu wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **SATORIDRUK Sp. jawna** – dostarczenie i montaż folii podłogowej do wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Argraf Sp. z o.o.** – dostawa katalogu wystawy *Miroslaw Balka: Nerw. Konstrukcja*
- **Art.Logistic Sp. z o.o.** – transport dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach, Indeks możliwości*
- **Anna Magdalena Wotlińska** – udział w komisji konkursowej
- **Karolina Vysata** – udział w komisji konkursowej - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- **Paweł Korbus** – udział w komisji konkursowej - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- **Andrzej Maciej Zabierowski** – udział w komisji konkursowej - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- **Studio Roma Oprawa Obrazów Sławomir Jędrzejczak** – oprawa obrazów do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*

- Aleksander Wójtowicz – zespół badawczy w ramach projektu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Magdalena Lachman – zespół badawczy w ramach projektu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Tomasz Wiesław Bocheński – zespół badawczy w ramach projektu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Beata Śniecikowska – zespół badawczy w ramach projektu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Centrum Usług Drukarskich Henryk Miler – dostawa publikacji Władysław Strzemiński *Teoria widzenia*
- Beata Barbara Polowińska – tłumaczenie symultaniczne do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- Magdalena Krygier – tłumaczenie symultaniczne w ramach wystawy *Nahum Tevet: Prace na szkłe 1972-1975*
- Studio Roma Oprawa Obrazów Sławomir Jędrzejczak – oprawa obrazów do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- Aleksandra Kaźmierczak – warsztaty - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- DECEMBER FILM Jacek Grudzień – warsztaty - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- Marek Chlanda – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Piotr Stasiowski – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Jadwiga Sawicka – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Anna Katarzyna Ciszowska – warsztaty - *(CO)operacja w (CO)alicji*
- Magdalena Maria Budzyńska – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Bogusław Perzyk – konsultacja naukowa w ramach wystawy *Władysław Strzemiński. Rekonstrukcja nieznanego biografii...*
- Dariusz Konstantynów – konsultacja naukowa w ramach wystawy *Władysław Strzemiński. Rekonstrukcja nieznanego biografii...*
- Ewa Agnieszka Łączyńska-Widz – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Adam Sikorski – konsultacje poligraficzne w ramach wystawy *DADA Impuls*
- Włoski Instytut Kultury w Warszawie – opłacenie transportu dzieł
- Renesans Trans – transport dzieł w ramach wystawy *Enrico Prampolini*
- Aleksander Wójtowicz – zespół badawczy w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Piotr Łukasz Olkusz – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Ewa Alicja Majewska – oprowadzenie w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Tomasz Żalusiński – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Przemysław Owczarek – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Aleksandra Kozioł – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Tomasz Rodowicz – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Beata Śniecikowska – udział w dyskusji *Awangarda dziś w praktyce*
- Krisztina Hunya – przygotowanie i zredagowanie podpisów do wystawy *Muzeum Rytmu*
- Agnieszka Rejniak-Majewska – w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- Aleksander Wójtowicz – w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- Magdalena Lachman – w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*

- Justyna Wojciechowska – koordynator projektu *(CO)operacja w (CO)alicji*
- Biblioteka Publiczna im. Jana Machulskiego w Aleksandrowie Łódzkim, Sylwia Plucińska – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim Dorota Bill – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Fundacja KONTRA/Banda Joanna Kędzierska – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Towarzystwo Przyjaciół Skierniewic Jacek Stępowski – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne, Anna Kołodziejczak – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Ośrodek Kultury "Górna", Agata Dawidowicz – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Aleksandra Dudek – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Beata Śniecikowska - zespół badawczy w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- Rafał Mieczysław Stobiecki – udział w dyskusji w ramach wystawy
- Włodzimierz Andrzej Rostocki – udział w dyskusji w ramach wystawy
- Tomasz Wiesław Bocheński – zespół badawczy w związku z programem *Związki literatury i sztuk wizualnych w Polsce po 1945 roku*
- Joanna Wawrzyniak – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Stowarzyszenie ŁAD „Łódzka Akademia Dramy” i Hanna Jastrzębska Gzela – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Maria Kopińska – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Gra-Fika, Hanna Jasińska – Konkurs Grantowy Koalicje Kultury (CO)operacja w (CO)alicji
- Beata Połowińska – tłumaczenie symultaniczne wykładu wykład Luciano Chessy
- Anna Meissner – warsztaty w ramach wystawy *Od Matejki do Wojtkiewicza*
- Beata Marcinkowska – warsztaty w ramach wystawy *Od Matejki do Wojtkiewicza*
- Beata Połowińska – tłumaczenie z języka angielskiego w ramach wystawy &
- Katarzyna Gucio – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski i z polskiego na angielski tekstów do katalogów
- Ada Łobożewicz – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski i z polskiego na angielski tekstów do katalogów
- Anna Fabijańczyk-Woźniak – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski i z polskiego na angielski tekstów do katalogów, oraz redakcja stylistyczno-językowa na plikach angielskich
- William Harry Gilcher – redakcja stylistyczno-językowa w ramach wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- Beata Połowińska – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski i z polskiego na angielski wraz z redakcją stylistyczno-językową
- Anna Jędrzejewska – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski i z polskiego na angielski wraz z redakcją stylistyczno-językową
- Fundacja Polskiej Sztuki Nowoczesnej – porozumienie o współpracy użyczenie dzieł autorstwa Francisco Infante Arana do wystawy *Oczy szukają głowy do zamieszkania*
- Thierry de Duve – licencja w ramach wystawy *NahumTevet:Prace na szkle 1972-1975*
- Fundacja Stefana Batorego – licencja na parce Mariana Bogusza i Zbigniewa Dłubaka
- Związek Polskich Artystów Plastyków – licencja do wystawy *Superorganizm. Awangarda i doświadczenia przyrody*

- **Wojciech Klimczyk** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Hanna Raszevska** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Fundacja Rodziny Staraków** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Muzeum Narodowe w Poznaniu** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Julia Hoczyk** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Małgorzata Jędrzejczyk** – licencja do wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Barbara Sierosławski** – licencja na tom pokonferencyjny *Impuls dadaistyczny w polskiej sztuce i literaturze dwudziestowiecznej*
- **Biblioteka Narodowa w Warszawie** – użyczenie obiektów na wystawę *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Rafał Artur Durkacz, Concept Finance Audit i Doradztwo** – badanie o ocenę sprawozdania finansowego
- **Egido Marzona, Archive Marzona** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski** – licencja do tekstu Tomasza Kozaka w książce *Poroseidy. Fenomenologia kultury trawersującej*
- **Staatliche Kunstsammlungen Dresden** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Futur-ISM Associazione Culturale** – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Włoski Instytut Kultury** – współpraca w ramach wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Teatr Wielki Opera Narodowa** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Muzeum Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie** – licencja na książkę *Impuls dadaistyczny w polskiej sztuce i literaturze dwudziestowiecznej*
- **Jeffrey Sherwin** – użyczenie dzieł na wystawę *Superorganizm. Awangarda i doświadczenie przyrody*
- **Bruce Nauman Studio** – użyczenie dzieł w ramach wystawy
- **Juliet Myers** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Jan Shrem and Maria Manetti, Shrem Museum of Art** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Crocker Art. Museum** – użyczenie dzieł w ramach wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Galeria Another Year in LA** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **GAM Galeria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Documenta und Museum Fridericianum GmbH** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Massimmo Prampolini** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Konrad Fischer Galerie** – użyczenie dzieł do wystawy *Stephen Kaltenbach. Indeks możliwości*
- **Peter Studeny** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- **Archivio Storico ed Audiovisuale Francesco Reggiani** – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*

- Muzeum Narodowe PhDr. Michal Lukes, Ph.D. – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Teatr Wielki Opera Narodowa – użyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Filippo Piazzoni – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Biblioteka Instytutu Badań Literackich PAN, Łukasz Ossowski – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Fundacja Signum Grzegorz Musiał – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Claudia Salaris – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- KHM Museumsverband – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- JORDAN/SEYDOUX – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk – wypożyczenie dzieł do wystawy *Enrico Prampolini. Futuryzm, scenotechnika i teatr polskiej awangardy*
- CecileDupaquier – wypożyczenie dzieł do wystawy &
- Muzeum Narodowe w Kielcach – wypożyczenie dzieł, Józef Szermentowski – Franciszek Kostrzewski. Uczeń i pierwszy mistrz
- Daniel Marzona – wypożyczenie dzieł do wystawy &
- Anna Orlikowska – wypożyczenie dzieł do wystawy &
- Aneta Grzeszykowska – wypożyczenie dzieł do wystawy &
- Małgorzata Smagorowicz - Chojnowska – wypożyczenie dzieł do wystawy Suzane Treister
- Suzanne Treister STUDIO – wypożyczenie dzieł do wystawy &
- Oldenburger Computer-Museum e. V. Thiemo Eddiks, 1. Chairman – wypożyczenie do wystawy &
- Aneta Maria Wawrzół – postprodukcja filmów *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- Joanna Owicka – nieodpłatne przeniesienie praw autorskich na zakup dzieł
- Centrum Usług Drukarskich Henryk Miler – druk do publikacji *Impuls Dadaistyczny w polskiej sztuce i literaturze XX wieku*
- Monika Cywińska – inwentaryzacja zbiorów MONA
- Maja Pawlikowska – tłumaczenie w ramach projektu: Kultura dostępna "Awangarda bez granic"
- Robert Więckowski – konsultacja ekspercka w ramach projektu: Kultura dostępna "Awangarda bez granic"
- Fundacja Prodeste Aleksandra Oszczyda – konsultacja ekspercka w ramach Projektu: Kultura dostępna "Awangarda bez granic"
- Daniel Kotowski – nagranie video w ramach Projektu: Kultura dostępna "Awangarda bez granic"
- Bettina Bereś – udzielenie licencji nieograniczonej czasowo i terytorialnie na zakup dzieł
- Tamás Kaszás – udzielenie licencji zwrotnej do wizerunku na zakup dzieł obowiązujące
- Aneta Grzeszykowska – spotkanie zespołu badawczego
- Beata Jankowska-Malarz – koordynacja *Dom ze snów*
- Art Of Design - wykonanie modelu biurka B. Lacherta do wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Ryszard Biernet – retusz zdjęć do wystawy *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- CG2 sp. z o. o. – wdrożenie BIP

- Karol Radziszewski – pełnienie funkcji przewodniczącego komisji - Nagroda im. Katarzyny Kobro
- Aneta Grzeszykowska – pełnienie funkcji członka Komisji - Nagroda im. Katarzyny Kobro
- Agnieszka Brzeżańska – pełnienie funkcji członka Komisji - Nagroda im. Katarzyny Kobro
- Anna Baumgart – pełnienie funkcji członka Komisji - Nagroda im. Katarzyny Kobro
- Evres Cleaning Sp. z o.o. – obsługa galerii
- Karolina Szymaniak – napisanie tekstu do katalogu wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Paweł Polit – napisanie tekstu do katalogu wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Andrei Bojarov – foto-esej do wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Łukasz Mojsak – tłumaczenie z języka angielskiego na język polski do katalogu wystawy *Muzeum Rytmu*
- Dawid Szymczak – redakcja językowa do katalogu wystawy *Muzeum Rytmu*
- Agnieszka Wojciechowska-Sej – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Barbara Kaczorowska – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk – napisanie tekstów *Kultura Dostępna*
- Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Leszek Karczewski – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Maja Pawlikowska – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Maja Pawlikowska – wykonanie piktogramów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Małgorzata Wiktorko – napisanie tekstów w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Marta Wlazel – przygotowanie plików cyfrowych w ramach projektu *Kultura Dostępna*
- Szymon Kubiak – nota katalogowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Katarzyna Dorota Uchowicz – nota katalogowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Paulina Kurc-Maj – nota katalogowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Agnieszka Saciuk – nota katalogowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Magdalena Agnieszka Świąteczak – redakcja stylistyczno-językowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Lech Dzierżanowski – scenariusz koncertu
- Paulina Duda – tłumaczenie z języka polskiego na język angielski do katalogu wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Ariko Kato – napisanie tekstu do katalogu wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Pen Paloff – tłumaczenie z j. pol. na j. ang. *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Łukasz Mojsak – tłumaczenie z języka polskiego na język angielski do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Artur Frątczak – zrealizowanie filmów w ramach projektu *Projekt: Kultura dostępna "Awangarda bez granic"*
- Piotr Tomczyk IMPERATOR – spacer miejski organizowany przez Centrum Muzeologiczne
- Joanna Maria Glinkowska – spacer miejski organizowany przez Centrum Muzeologiczne
- Cezary Bodzianowski – działanie artystyczne w ramach Noc Muzeów
- Anna Sikora-Sabat – tłumaczenie z języka holenderskiego na język polski do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Joanna Targoń – wykonanie indeksu do wystawy *Naturalne- nienaturalne*
- Dariusz Kosiński – recenzja wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*

- Marcin Rafał Nowicki – projekt i skład materiałów katalogu wystawy *Igor Krenz. Sanyfikacja. Cud reprezentacji*
- Emilia Rydel – transkrypcja wywiadu prowadzonego w ramach wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Paulina Hyla; Anna Lebensztejn – nota katalogowa do katalogu wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce*
- Andrzej Brzoska – reżyseria dźwięku słuchowiska *Dom ze snów*
- Gerd Zillner – wykład w ramach wystawy *Teatr mechanicznych konstrukcji. Enrico Prampolini, futuryści i scenotechnika polskiej awangardy*
- Piotr Słodowski – wywiad w ramach wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Martyna Quant – reżyseria słuchowiska *Dom ze snów*
- Marzena Trybała – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Irena Karel – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Krzysztof Wakuliński – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Szymon Kuśmider – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Ewa Dalkowska – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Joachim Lamża – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Grażyna Barszczewska – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Anna Karczmarczyk – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Olgierd Łukaszewicz – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Andrzej Mastalerz – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Emilia Krakowska – rola w słuchowisku *Dom ze snów*
- Michał Libera – opracowanie scenariusza wystawy *Grupa Budapeszt*
- Marta Klak-Ambrożkiewicz – wykład w ramach wystawy *Od Matejki do Wojtkiewicza*
- Michał Tomasz Libera – wykład w ramach wystawy *Igor Krenz. Sanyfikacja Cud reprezentacji*
- Paweł Igor Krenz – wykład w ramach wystawy *Igor Krenz. Sanyfikacja Cud reprezentacji*
- Zachęta Narodowa Galeria Sztuki – porozumienie w sprawie praw autorskich dzieł M. Bogusza
- Wojciech Jan Plewiński – licencja do wystawy *Impuls dadaistyczny*
- Fundacja Rodziny Staraków Spretra Art Space – licencja do wystawy *Stanisława Fijałkowskiego*
- Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie – licencja do *Inny transatlantyk Sztuka kinetyczna i op-art w Europie Środkowo-Wschodniej i Ameryce Łacińskiej*
- Akson Studio – licencja na projekcję filmu *Powidoki*
- Stichting Central Museum Holandia – użyczenie dzieł do wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i desing*
- "PRESS-SERVICE " Monitoring Mediów Sp. z o.o – monitoring mediów nd
- PayPro Spółka Akcyjna – przyjmowanie zapłaty PayPro
- Piotr Nowicki – użyczenie dzieł do wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i desing*
- Stowarzyszenie Autorów ZAiKS – odtwarzanie Van Abbemuseum do wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i desing*
- Piotr Nowicki – użyczenie dzieł do wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Instytut Adama Mickiewicza – współpraca przy konferencji *Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia*
- Akademia der Kunste – współpraca przy wystawie *Notatki z podziemia*
- Cezary Pieczyński – użyczenie do wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Piotr Łukaszewicz – użyczenie do wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy – użyczenie do wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*

- **Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi** – użyczenie do projektu *Dom ze snów*
- **Łódzki Dom Kultury** – porozumienie w ramach projektu *Kultura – Przystanek 60+*
- **Instytut Polski w Duesseldorfie** – użyczenie dzieł
- **Phillipp Ludwig Stangl** – użyczenie dzieł
- **Adam Leja** – wypożyczenie dzieł
- **Centrum Rzeźby Polskiej** – użyczenie dzieł
- **Muzeum Narodowe w Warszawie** - użyczenie zabytków
- **Henryka Argasińska** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Justyna Kowalska** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Galerie e.U rep Christine König** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MK i DN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Evgenij EE Kozłow** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Milan Knizak** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Le Guern** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Katarina Zdjelar** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Jan Sagel** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Hubert Czerepok** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Kisterem Kft, Węgry, Margit Valkó, 1114 Budapest, Bartók Béla út 3** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MK i DN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **TANYA LEIGHTON Gallery, Berlin** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **TANYA LEIGHTON Gallery, Berlin** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Galera Pola Magnetyczne, ul. Londyńska 13 Warszawa** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **"Gianni Colombo"** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Fundacja Monopol** – sprzedaż dzieł w ramach dotacji MKiDN: Rozwój Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.
- **Katarzyna Mądrzycka-Adameczyk** – warsztaty autorskie w ramach projektu *(CO)operacja w (CO)alicji*
- **Agraf** – wykonanie druku do publikacji w ramach wystawy *Poruszone ciała. Choreografie nowoczesności*
- **Jan Kaziemierz Sowa** – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Kamila Lewandowska** – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Jerzy Adam Stępień** – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Iwona Mitter-Fajfer** – obsługa facebooka Muzeum Pałacu Herbsta i zamieszczanie informacji o wydarzeniach edukacyjnych na portalach i w mediach społecznościowych
- **Hetman PR&MEDIA RELATIONS Joanna Karpińska** – prowadzenie strony internetowej i media relations w ramach Roku Awangardy

- Maja Pawlikowska – warsztaty autorskie w ramach projektu *(CO)operacja w (CO)alicji*
- Renowa Karol Brzeziński – konserwacja kufra w ramach wystawy *Dom ze snów*
- Drukmania – druk do publikacji w ramach wystawy *Montaż. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- Iwona Luba – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Agnieszka Cytacka – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Ewa Paulina Wawer – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Krzysztof Dubiński – udział w dyskusji w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Łukasz Jakub Gorczyca – udział w spotkaniu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Anna Zofia Zagrodzka – udział w spotkaniu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu – umowa o konserwację dzieł Tadeusza Kantora i Zdzisława Głowackiego
- Paweł Maria Możdżyński – udział w spotkaniu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Hanna Gill-Piątek – udział w spotkaniu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Beata Polowińska – wykonanie tłumaczenia symultanicznego w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design*
- Marcin Brzozowski – poprowadzenie wykładu w ramach projektu *Koalicje Kultury - Bardzo Młoda Kultura*
- Anna Magdalena Wotlińska – poprowadzenie wykładu w ramach projektu *Koalicje Kultury - Bardzo Młoda Kultura*
- Karolina Vysata – poprowadzenie wykładu w ramach projektu *Koalicje Kultury - Bardzo Młoda Kultura*
- Scalbud Joanna Skalska – wykonanie aranżacji przestrzennej i mebli ekspozycyjnych do wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl, polska awangarda i design*
- Hetman PR&MEDIA RELATIONS Joanna Karpińska – przygotowanie briefingu prasowego w ramach projektu *Koalicje Kultury - Bardzo Młoda Kultura*
- Tomasz Wiesław Bocheński – zespół badawczy w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Beata Śniecikowska – zespół badawczy w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Magdalena Lachman – zespół badawczy w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Aleksander Wójtowicz – zespół badawczy w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Dariusz Paprocki – poprowadzenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- Agnieszka Rejniak-Majewska – udział w spotkaniu zespołu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Aleksander Wójtowicz – udział w spotkaniu zespołu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Tomasz Wiesław Bocheński – udział w spotkaniu zespołu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Agnieszka Rejniak-Majewska – udział w spotkaniu zespołu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Beata Śniecikowska – udział w spotkaniu zespołu badawczego *Związki literatury i sztuk wizualnych po 1945 r.*
- Hanna Jastrzębska-Gzela – udział w warsztatach autorskich *Spotkajmy się w dramie*
- Magdalena Gaj-Nowicka – udział w warsztatach autorskich *Spotkajmy się w dramie*
- Monika Kołasa-Hładikowa – udział w warsztatach autorskich *Spotkajmy się w dramie*
- Art Of Design – projekt mebli na potrzeby wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- Justyna Wojciechowska – napisanie tekstów na potrzeby projektu *Kultura Dostępna*

- **Klaudia Kukula** – wykonanie koncertu w ramach Salonu Muzycznego Muzeum Pałacu Herbsta
- **Wiktoria Szuberek** – wykonanie koncertu w ramach Salonu Muzycznego Muzeum Pałacu Herbsta
- **Jerzy Paweł Kowalski** – wykonanie koncertu w ramach Salonu Muzycznego Muzeum Pałacu Herbsta
- **Barbara Karaśkiewicz** – wykonanie koncertu w ramach Salonu Muzycznego Muzeum Pałacu Herbsta
- **Piotr Bujas** – projekt i skład materiałów w ramach wystawy *Montaże. Debora Vogel i nowa legenda miasta*
- **Paweł Stępnik** – wykonanie koncertu w ramach wystawy *Dom ze snów* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Piotr Henryk Kasiński** – udział w warsztatach autorskich w ramach wystawy *Dom ze snów*
- **Izabela Agnieszka Szostak** – warsztaty taneczne w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Aneta Janikowska-Szylak** – poprowadzenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Marek Wieczorek** – poprowadzenie wykładu w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Łukasz Jagoda Studio** – rekonstrukcja makiety w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Ryszard Bienert** – projekt graficzny i skład do konferencji Praca z kolekcją awangardową
- **Agata Grzelak AT STUDIO** – renowacja makiety w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Dariusz Pachocki** – poprowadzenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **YourHouse Łukasz Grabarz** – rekonstrukcja biurka w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Art Of Design Joanna Góra-Rauowicz** – projekt i skład materiałów w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Magdalena Świąteczak** – indeks do publikacji w ramach wystawy *Organizatorzy życia. De Stijl i projektowanie awangardowe w Polsce.*
- **Aleksandra Woźniak Polkadot Studio Graficzne** – projekt graficzny w ramach wystawy *Dom ze snów*
- **Patrycja Anna Napierała** – wykonanie koncertu *Chopin i nie tylko...* w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Julian Myers** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Jeremy Braddock** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Joanna Szupinska-Myers** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Tomasz Żaluski** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Juliet Kinchin** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Rebecca Uchill** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Arseny Zhilyaev** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Maria E. Gough** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Annika Öhrner** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*

- **Francisco Antonio Godoy Vega** – przygotowanie i wygłoszenie wykładu w ramach konferencji *Muzeum Awangardy czy Awangardowe Muzeum. Kolekcjonując to, co radykalne*
- **Roman Marek Prytliński** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Witold Paprocki** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Polskie Fabryki Porcelany Chmielów i Chodzież S.A** – Wyprodukowanie filiżanek z logo MS w ramach wystawy *Dom ze snów*
- **Agnieszka Rejniak-Majewska** – napisanie tekstu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Monika Ujma** – redakcja językowa *Nowości o kwiatach* Waltera Benjamina
- **Monika Ujma** – tłumaczenie w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Jan Zamojski** – wykonanie projektu i składu na potrzeby wystawy *Angela Melitopolus i Maurizio Lazzarato. Assamblaze*
- **Magdalena Włodarczyk** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Joanna Maklakiewicz** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta "Chopin i nie tylko"
- **Adam Sobota** – poprowadzenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Iwona Anna Rapacz** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta "Chopin i nie tylko"
- **Karolina Matuszkiewicz** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta "Chopin i nie tylko"
- **Maria Antonina Pomianowska** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta "Chopin i nie tylko"
- **Aleksandra Kauf** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta "Chopin i nie tylko"
- **Elżbieta Stańczyk** – wykonanie koncertu w ramach cyklu *Muzyczne Paralele* w Muzeum Pałacu Herbsta
- **Łukasz Mojsak** – tłumaczenie tekstów z języka angielskiego na język polski w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Aleksandra Jach** – napisanie tekstu do książki *Nieobojętna przyroda*
- **Andrzej Niewiadomski** – poprowadzenie wykładu w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Tomasz Majewski** – napisanie recenzji do publikacji *Muzeum Rytmu*
- **Agnieszka Pindera** – wykonanie korekty stylistyczno-językowej tekstów w ramach działalności Centrum Muzeologicznego
- **Piotr Sylwester Mierzwa** – tłumaczenie tekstów z języka angielskiego na język polski do wystawy *Assamblages. Angela Melitopolus and Maurizio Lazzarato*
- **Andrzej Bart** – przekazanie praw autorskich do reżyserii słuchowiska do wystawy *Dom ze snów*

2) Umowy związane z serwisem sprząającym

- **GWS Group Sp. z o.o.** – kompleksowe sprzątanie ms1
- **GWS Group Sp. z o.o.** – kompleksowe sprzątanie ms2
- **GWS Group Sp. z o.o.** – kompleksowe sprzątanie obiektu MPH
- **HANAS GROUP Katarzyna Hanas** – usługi mycia okien w obiekcie ms1 i MPH oraz koszenia trawnika przy ms2

3) Usługi związane z ochroną

- *Konsorcjum: STEKOP S.A. (lider konsorcjum) oraz STEKOP OCHRONA Sp. z o.o.* – świadczenie usługi ochrony osób i mienia wszystkich obiektów Muzeum Sztuki w Łodzi tj. ochrona stacjonarna stała, bezpośrednia świadczona 24 h/dobę przez 7 dni w tygodniu, pracująca w systemie 12 h, monitorowanie (stały dozór sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych), ochrona doraźna w postaci grupy interwencyjnej – umowa nr 1/12/2015 – GI zawarta 23.12.2015 r. – ważna do 31.12.2019 r.
- *Evres Cleaning Sp. z o.o.* - świadczenie usługi dozoru i obsługi na salach ekspozycyjnych (tylko w obiekcie MS)
- *INS-TOM Sp. z o.o.* – serwis i konserwacja systemów sygnalizacji włamania i napadu oraz systemu telewizji dozorowej we wszystkich obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi – okres obowiązywania do 31 10 2021

4) Ochrona zdrowia pracowników

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Świętej Rodziny – służba zdrowia pracowników

5) Administrowanie obiektami

- ARA-BUD Przedsiębiorstwo Aranzacyjno-Budowlane Zbigniew Świętek – przegląd techniczny obiektów(wszystkie budynki) - okres obowiązywania do 31 10 2017 r.
- DAR-KLIMA Dariusz Zowczak – serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w ms1 – okres obowiązywania do 09.02.2018 r.
- IMPEL TECH SOLUTIONS COMPANY Sp. z o.o. Sp. K. – serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w ms2 – okres obowiązywania do 09 02 2018 r.
- INSAP – serwis i konserwacja systemu klap dymowych i DSO w ms2 przy ulicy Ogrodowej 19 - okres obowiązywania do 31 10 2017 r.
- INSAP Sp. z o.o - Konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru oraz stałej instalacji gaśniczej LPG ARGOGEN IG 100 w MS2 - okres obowiązywania do 8 12 2018 r.
- INSAP Sp. z o.o - Konserwacja i serwis systemu wykrywania wycieków – magazyn dzieł sztuki nr II w ms1 - okres obowiązywania do 8 12 2018 r.
- INSAP Sp. z o.o. – konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru, dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO), systemu gaszenia gazem – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (sale wystawowe i magazyny dzieł sztuki) w ms2 – okres obowiązywania do 31 10 2017 r.
- INSAP Sp. z o.o. – konserwacja i serwis systemu wykrywania wycieków (magazyn dzieł sztuki II), systemu wykrywania wycieków (pom. klimatyzatorni na IV p. budynku oraz magazyn dzieł sztuki na III p. budynku) w ms1 – okres obowiązywania do 08 12 2018 r.
- INS-TOM - konserwacja i serwis systemów we wszystkich obiektach z wyłączeniem systemów sygnalizacji pożaru oraz systemów BMS - okres obowiązywania do 31 10 2017 r.
- INS-TOM – serwis i konserwacja systemów ppoż w MPH i ms1 – okres obowiązywania do 31 10 2017 r.
- INS-TOM Sp. z o.o. - konserwacja system BMS we wszystkich obiektach Muzeum Sztuki w Łodzi – okres obowiązywania do 31 05 2018 r.
- PPH DUET Sp. z o.o.- – serwis i konserwacja systemu klap dymowych i DSO w ms2 przy ulicy Ogrodowej 19 - okres obowiązywania do 31 10 2021 r.
- PPH DUET Sp. z o.o.- - serwis i konserwacja systemów ppoż w MPH i ms1 – okres obowiązywania od 13 11 2017 do 31 10 2021 r.

- PPH DUET Sp. z o.o.- konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru, dźwiękowego systemu ostrzegawczego (DSO), systemu gaszenia gazem – stała instalacja gaśnicza LPG ARGOGEN IG 100 (sale wystawowe i magazyny dzieł sztuki) w ms2 - okres obowiązywania do 31 10 2021 r.
- PPH DUET Sp. z o.o Konserwacja i serwis systemu sygnalizacji pożaru oraz stałej instalacji gaśniczej LPG ARGOGEN IG 100 w MS1 ,MS, MPH2 - okres obowiązywania do 31 10 2021 r.
- SANIBUD Mirosław Kustosik- wykonanie prac związanych z bieżącą konserwacją instalacji centralnego ogrzewania i wodno- kanalizacyjne - okres obowiązywania do 31.12.2018 r.
- VENTRA Sp z o.o. – serwis i konserwacja defensorów w ms1 i MPH – okres obowiązywania 07 02 2018 r.
- VENTRA Sp. z o.o. - serwis i konserwacja klimatyzacji i wentylacji w MPH – okres obowiązywania do 09 02 2018 r.

6) Usługi związane z działalnością promocyjną

- **Hetman PR&MEDIA RELATIONS Joanna Karpińska** – kampania media relations związana z obchodami Roku Awangardy
- **RNC Sp. z o.o.** – magazyn studyjny bud J
- **Press – Service Monitoring Mediów Sp. z o.o.** – monitoring mediów
- **CG2** – hosting strony internetowej
- **Jacek Tomaszewski Trasher Promotions** – dystrybucja plakatów i ulotek do wystaw w 2016 r.
- **AppToYou** – promocja inwestycji - budynków B i C, rewitalizacja Gdańska 43

XVI. Informacja nt. umów (np. najmu), zobowiązań prawnych, finansowych (np. kredytów), itp.

- **KamZA DESIGN** – najem lokalu użytkowego przy ul. Przędzalnianej 72
- **KamZA DESIGN** – najem lokalu użytkowego przy ul. Ogrodowej 19
- **ZEL Restauracja i Koktajle** – najem lokalu użytkowego przy ul. Więckowskiego 36
- **URSZULA TRACZ** – najem pokój gościnny
- **MARIA MORZUCH** – najem lokalu na I piętrze budynku przy ul. Przędzalnianej 72

XVII. Przedsięwzięcia realizowane z programów MKiDN (z podaniem kwot dotacji)/ Przedsięwzięcia realizowane ze środków pozyskanych przez Muzeum Sztuki w Łodzi

1. Ze środków europejskich:

a) Magazyn studyjny dla Muzeum Sztuki w Łodzi - budynek J

umowa o dofinansowanie nr POIS.08.01.00-00-0020/16

dofinansowanie: ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Całkowity koszt realizacji projektu: 9 439 006,66 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 6 577 249,31 PLN

Projekt w trakcie realizacji

Muzeum otrzymało dotację na udział własny w kosztach kwalifikowanych instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu „Magazyn studyjny dla Muzeum Sztuki w Łodzi - budynek J” z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 1 144 868,45 PLN (2017: 832 699,00 PLN).

Przedmiotem projektu jest przebudowa i rozbudowa budynku „J” znajdującego się na terenie siedziby głównej Muzeum Sztuki. Projekt obejmuje wyburzenie dotychczasowego budynku, który znajduje się w bardzo złym stanie technicznym i z tego powodu pełni tylko ograniczone funkcje gospodarcze, nadbudowę i rozbudowę na

powierzchni 80% gruntu dostępnej, niezagospodarowanej działki przylegającej do budynku, instalację pełnej infrastruktury technicznej w tym systemów zabezpieczeń, alarmów oraz zakup niezbędnego wyposażenia do magazynów, pracowni i warsztatów. W efekcie projektu powstanie budynek dwukondygnacyjny, o większej powierzchni użytkowej z przeznaczeniem na magazyn studyjny dzieł.

W 2017 roku wykonano następujące działania: rozstrzygnięto przetargi na przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, świadczenie usług w zakresie nadzoru budowlanego i o charakterze prawnym oraz roboty budowlane. Wykonawca rozpoczął prace porządkowe na budynku, dokonał wygradzenia terenu budowy. Przystąpiono do rozbiórki istniejących budynków (rozebrano dwa obiekty pomiędzy osiami 1-2 i A-D oraz rozpoczęto rozbiórkę budynku w osiach 7-5 i B-D). Do rozebrania do poziomu okien pozostał budynek warsztatów i pracowni z pokojem socjalnym oraz ogrodzenie w osi 7. Systematycznie odbywał się wywóz gruzu z budowy oraz regularnie organizowane były konsultacje z projektantem w celu uszczegółowienia wykonania zaleceń projektowych. Rozpoczęto wylewanie stóp fundamentowych w osi 1. Zakończono prace murowe na starym budynku. Wykonano wykopy pod stopy fundamentowe w osi 1 pomiędzy A, B, C, D oraz wylano chudy beton pod fundamenty w osi 1, od A do D. Ponadto dokonano zasypki w obszarze istniejącego budynku. Zabetonowano stopy w osi 2 i łatwy fundamentowe w osi 1, 2 i 3. Zakończono wykonywanie izolacji pionowej (dwukrotnie malowanie abizolem). Rozpoczęto układanie stropu Teriva 8.0 nad parterem budynku istniejącego. Powołany zespół ds. przygotowania i realizacji projektu stanowiący personel projektu, realizował zadania zgodnie z powierzonym zakresem czynności, tj. nadzór nad projektem i firmami podwykonawczymi, monitorowanie realizacji inwestycji w zakresie: aktualnego stanu zaawansowania rzeczowego i finansowego dla całego projektu oraz poszczególnych kategorii wydatków, obszaru prac zrealizowanych, identyfikacji zagrożeń dla terminowej realizacji inwestycji oraz podjętych działań naprawczych.

Oceniając prace w roku 2017 należy stwierdzić, że Wykonawca przez cały czas trwania budowy borykał się z kłopotami kadrowymi w pracach budowlanych stanu surowego. Stanowiło to duże zagrożenie wykonania zadania w terminie. Znacznie lepiej było przy wykonywaniu prac wykończeniowych (tynki, posadzki, elewacja) oraz w pracach instalacyjnych. Prace te wykonywały sprawdzone firmy z rejonu łódzkiego, których tempo prac było dobre. Pozwoliło to częściowo nadrobić zaległości powstałe przy pracach budowlanych.

b) Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43

umowa o dofinansowanie nr POIS.08.01.00-00-0025/16

dofinansowanie: ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020

Całkowity koszt realizacji projektu: 17 623 896,61 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 12 242 057,00 PLN

Projekt w trakcie realizacji

Muzeum otrzymało Dotacja na udział własny w kosztach kwalifikowanych instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu „Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43” (Muzeum Sztuki w Łodzi) z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 2 146 814,00 PLN (2017: 900 355,00 PLN).

W ramach projektu pn. *Rewitalizacja infrastruktury Muzeum Sztuki w Łodzi - Gdańska 43*, ze względu na wyjątkowo zły stan techniczny grożący katastrofą budowlaną oraz niedostosowanie do współczesnych standardów umożliwiających rozwijanie działalności i oferty instytucji w gmachu ms¹ przy ul. Więckowskiego 36, brak sal do prowadzenia działalności edukacyjnej i realizacji programu towarzyszącego wystawom, co skutkuje dużą dysproporcją w ilości osób zwiedzających gmachy muzeum - ms¹ i ms², na korzyść tego drugiego, budynki B i C wchodzących w skład siedziby głównej muzeum zostaną przebudowane i nadbudowane. Inwestycja umożliwi bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie specjalistycznej biblioteki posiadającej unikatowe zbiory, która z przyczyn bezpieczeństwa musiała zostać przeniesiona do innych pomieszczeń muzeum. Jak dotychczas, w gmachu ms¹ osoby niepełnosprawne nie mogą korzystać z oferty instytucji ze względu na ograniczenia architektoniczne i konserwatorskie, które nie mogły zostać zniwelowane przy rewitalizacji budynku A (Pałac Maurycego Poznańskiego, w którym znajdują się sale ekspozycyjne). Zaplanowane jest połączenie przejściem budynków B i C z budynkiem A oraz zamontowanie w nich wind, co

umożliwi osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w działaniach proponowanych przez muzeum. Projekt obejmuje również zakup wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej.

W 2017 roku wykonano następujące działania: rozstrzygnięto przetargi na przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, świadczenie usług w zakresie nadzoru budowlanego i o charakterze prawnym oraz roboty budowlane. Wykonawca robót rozpoczął prace porządkowe na budynku, dokonał wygradzenia terenu budowy. Przystąpiono do rozbiórki warstw podłogowych, elementów stolarki drzwiowej, zabudowy oraz stropów na I piętrze. Dokonano odkrywek fundamentów ściany od ulicy Gdańskiej i dokonano wizji lokalnej z udziałem Projektanta Konstruktora. Wykonano wykopy pod wzmocnienia ław fundamentowych w poziomie parteru w osi I i 2 od osi A do H, do poziomu spodu ław fundamentowych. Rozpoczęto betonowanie wzmocnień pod fundamenty odcinkami około 1,3 mb. Systematycznie odbywał się wywóz gruzu z budowy oraz regularnie organizowane były konsultacje z projektantem w celu uszczegółowienia wykonania zaleceń projektowych. Zakończono podbijanie fundamentów wokół szybu windowego budynku B, dokonano korytowania. Wykonano warstwę wyrównawczą z betonu – posadzka piwnicy z budynku B, płytę fundamentową pod szyb windy budynku B wraz z fundamentem F7, zakończono obsadzanie nadproży z belek stalowych w poziomie parteru i I piętra, dokonano zbrojenia ściany szybu windowego w poziomie piwnicy i zbrojenia ściany żelbetowej posadowionej na fundamencie F7. Powołany zespół ds. przygotowania i realizacji projektu stanowiący personel projektu, realizował zadania zgodnie z powierzonym zakresem czynności, tj. nadzór nad projektem i firmami podwykonawczymi, monitorowanie realizacji inwestycji w zakresie: aktualnego stanu zaawansowania rzeczowego i finansowego dla całego projektu oraz poszczególnych kategorii wydatków, obszaru prac zrealizowanych, identyfikacji zagrożeń dla terminowej realizacji inwestycji oraz podjętych działań naprawczych. Oceniając wykonywanie prac w roku 2017 należy stwierdzić niewykonanie planu zarówno rzeczowego jak i finansowego. Zamierzano w roku 2017 zamknąć budynek i dostarczyć czynnik grzewczy ażeby móc kontynuować prace w okresie zimowym. Niestety słabe tempo prowadzonych prac żelbetowych nie pozwoliło wykonać ten zakres rzeczowy. Na tempo prac wpływ miały następujące czynniki: pierwszy to brak możliwości zainstalowania dźwigu zarówno szynowego jak i kołowego co w znaczny sposób wydłużyło czas dostarczania materiałów na wyższe kondygnacje. Zbyt mały prześwit bramowy nie pozwolił na wjazd żadnego dźwigu na patio budynku, skąd możliwy byłby montaż budynku. Drugim czynnikiem był okresowy zbyt mały stan osobowy pracowników jak i ich zbyt duża fluktuacja. Brak dostatecznej liczby pracowników praktycznie uniemożliwiał prowadzenie prac np. na dwie zmiany co umożliwiłoby zamknięcie budynku przed okresem zimowym. Trzecim czynnikiem to stan techniczny budynku, który okazał się znacznie gorszy niż inne tego typu budynki. Powodowało to również, szczególną ostrożność przy wykonywaniu prac jak i zmniejszenie frontu wykonywania robót.

c) **„Nowoczesny system dostępu do oferty Muzeum Sztuki w Łodzi”**

umowa o dofinansowanie nr UDA-RPLD.07.01.02-10-0022/16-00

dofinansowanie: ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-202, poddziałanie 7.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne

Całkowity koszt realizacji projektu: 684 911,97 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 324 572,14 PLN

Projekt zakończony.

Muzeum otrzymało dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie:

- Dotacja na wydatki niekwalifikowane instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu „Nowoczesny system dostępu do oferty Muzeum Sztuki w Łodzi” (Muzeum Sztuki w Łodzi)

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 250 453,00 PLN

- Dotacja na udział własny w kosztach kwalifikowanych instytucji kultury realizujących zadania inwestycyjne przy współudziale środków z budżetu Unii Europejskiej w ramach projektu „Nowoczesny system dostępu do oferty Muzeum Sztuki w Łodzi” (Muzeum Sztuki w Łodzi)

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 149 500,00 PLN

Projekt (*e-muzea, e-bilet*) polega na opracowaniu i wdrożeniu portalu informatycznego służącego do prezentacji i udostępnienia zbiorów Muzeum w wersji cyfrowej, a także służącego odbiorcom oferty kulturowej Muzeum do rezerwacji i zakupu biletów wstępu oraz innych zasobów Muzeum z wykorzystaniem sieci Internet. Portal, ze względu na funkcje można podzielić na dwie części: celem pierwszej jest publiczna prezentacja zasobów zgromadzonych przez Muzeum obejmująca kolekcję sztuki XX i XXI wieku; druga natomiast stanowi system do rezerwacji biletów, sal i innych zasobów Muzeum. W wyniku realizacji projektu nastąpi wdrożenie 3 e-usług skierowanych do bezpośrednich odbiorców powstałego portalu (A2C) o czwartym stopniu dojrzałości: Rezerwacja biletu - umożliwi pełne załatwienie danej sprawy drogą elektroniczną. System zawiera dodatkowo mechanizmy personalizacji, tj. dostosowania sposobu świadczenia do szczególnych uwarunkowań i potrzeb klienta (np. oferowanie częściowo wypełnionych formularzy, poinformowanie klienta mailem o zbliżającej się potrzebie wykonania danej czynności czyli kolejnego kroku np. płatności; Zakup biletu – umożliwi pełne załatwienie sprawy poprzez personalizację osoby, wybory biletu i możliwości wykonania płatności; Rezerwacja zasobów muzealnych. – Poprzez identyfikację użytkownika systemu jest możliwe przypisanie roli osoby np. nauczyciela, który chce przeprowadzić zajęcia z uczniami wyboru terminy w kalendarzu udostępnionym przez pracownika muzeum wraz z rezerwacją tego terminu, doboru i rezerwacji narzędzi (rzutnik, tablica, komputer). Ponadto powstała 1 usługa A2A. Usługa typu A2A nie wpłynie bezpośrednio na możliwość świadczenia usług dla przedsiębiorstw lub obywateli. Usługa ta będzie polegać na zaczytaniu danych z systemu sprzedaży biletów i zaimportowaniu do obecnie używanego systemu księgowego w muzeum. Usługi będą skierowane do: Społeczeństwa/rodziców/opiekunów/uczniów/nauczycieli – typ A2C, oraz administracji – typ A2A.

d) Museum as ToolboX

Projekt finansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Kreatywna Europa”

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 58 925,21 PLN

Projekt zakończony.

Muzeum Sztuki w Łodzi dołączyło do międzynarodowego projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej, którego celem jest wypracowanie innowacyjnych narzędzi komunikacji na potrzeby działań uczestniczących w projekcie muzeów o analogicznej charakterystyce (podobnej lokalizacji, kolekcji, wielkości, programie edukacyjnym, wreszcie: podobnych wyzwaniach). W ramach projektu wszystkie współpracujące instytucje - 5 muzeów skupiających się na sztuce współczesnej – skonfrontowały się z dwoma obszarami: pracą z publicznością „młodych dorosłych” w wieku 15-25 lat (identyfikowaną jako publiczność trudną do aktywizowania) oraz współpracą przy realizacji inicjatyw lokalnych. Projekt – prowadzony na poziomie działań edukacyjnych, kuratorskich i artystycznych – został przeprowadzony i ewaluowany w oparciu o początkową fazę badań dotyczących różnorodnych narzędzi komunikacji z publicznością. W projekt zaangażowane były następujące muzea: Universalmuseum Joanneum GmbH (Austria), jako lider projektu, Art Museum of Estonia (Estonia), Museum of Contemporary Art Zagreb (Chorwacja), Muzeum Sztuki w Łodzi (Polska).

e) Rozwój „Międzynarodowej Kolekcji Sztuki XX i XXI w.” Muzeum Sztuki w Łodzi – etap VI

Program Narodowe Kolekcje Sztuki Współczesnej

Całkowity koszt realizacji projektu: 1 342 535,08 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 1 342 535,08 PLN

Projekt zakończony

Celem projektu była taka rozbudowa Kolekcji Sztuki XX i XXI w., aby nie tylko reprezentowała w wiarygodny sposób transformację, jaka nastąpiła w sztuce światowej w ostatnich dekadach, ale również stanowiła istotny czynnik w przebiegu aktualnych i przyszłych zmian. Selekcja dzieł określa partykularny charakter zbiorów (odzwierciedlając własną tradycję i indywidualny sposób uczestnictwa w procesach kulturowych), a z drugiej strony umożliwia aktywne włączenie w globalny system wymiany wartości i dóbr kulturowych. Wybór prac, o które rozbudowana została kolekcja, dokonywany jest w oparciu o stałą pracę badawczą nad rozwojem sztuki globalnej oraz nad wynikającą z tego rozwoju koniecznością rewidowania tradycji sztuki nowoczesnej.

f) **Awangarda bez granic**

Program *Kultura dostępna*

Całkowity koszt realizacji projektu: 49 300,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 31 000,00 PLN

Projekt zakończony

Muzeum otrzymało dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 18 300,00 PLN. Rok 2017 to rok obchodów Stulecia Awangardy w Polsce. W nawiązaniu do tej rocznicy Muzeum Sztuki w Łodzi udostępniło trzon kolekcji sztuki nowoczesnej znajdującej się w zbiorach muzealnych: dzieła z kolekcji grupy „a.r”, prace Władysława Strzemińskiego i Katarzyny Kobro osobom z niepełnosprawnością zmysłu wzroku (osoby niedowidzące i niewidome) i osobom z wyzwaniami kognitywnymi (osoby ze spektrum autyzmu). Zdigitalizowane dzieła zostały udostępnione na stronie internetowej w sposób odpowiadający określonym normom dostępności dla osób niepełnosprawnych. Podstawą tych działań było dotychczasowe doświadczenie edukatorów w pracy ze środowiskami osób niepełnosprawnych i zdiagnozowanie w tym zakresie potrzeb środowiska, jak również ograniczona dostępność sztuki awangardowej i przekazu krytycznego o niej w sposób dostosowany do odbioru przez osoby z niepełnosprawnościami.

g) **CO)OPERACJA W (CO)ALICJI**

Program *Bardzo Młoda Kultura*

Całkowity koszt realizacji projektu: 991 510,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 697 000,00 PLN

Projekt w trakcie realizacji

Projekt został opracowany jako kompleksowe 3-letnie przedsięwzięcie podzielone na cztery główne etapy: mapowanie, badanie, diagnoza; sieciowanie; podnoszenie kompetencji kadr; wsparcie projektów z zakresu edukacji kulturowej wdrażane w każdym roku trwania zadania. Wszystkie wskazane etapy są współzależne i wzajemnie się warunkują. Projekt ma być punktem wyjścia do stworzenia podstawy zintegrowanych programów edukacji kulturowej, prowadzonej zarówno w obszarze kultury jak i edukacji rozumianych sektorowo, w celu budowania kreatywnego i kulturowo świadomego społeczeństwa w województwie łódzkim. Główne zadania w projekcie skupiają się na koordynowaniu działań z zakresu edukacji kulturowej w regionie, a także prowadzeniu akcji upowszechniających ofertę wśród wszystkich podmiotów aktywnych w tym obszarze. Muzeum otrzymało dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w kwocie: 47 075,00 PLN

h) **Stulecie Awangardy w Polsce**

Program Wieloletni „Niepodległa” na lata 2017-2021

Całkowity koszt realizacji projektu: 3 693 000,00 PLN

Przyznano dofinansowanie w kwocie: 3 650 000,00 PLN

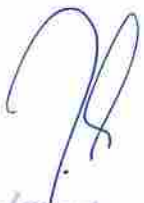
Projekt w trakcie realizacji

Stulecie odzyskania niepodległości zbiega się w czasie z rocznicą obecności sztuki awangardowej w Polsce. Nowoczesność przejawiała się bowiem nie tylko poprzez ustanowienie nowej podmiotowości państwowej i parlamentarnej demokracji, ale również przez adaptację i twórcze rozwinięcie najbardziej postępowych idei dotyczących twórczości wizualnej. Za symboliczny początek polskiej awangardy można uznać otwarcie 4 listopada 1917 roku w siedzibie krakowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych I Wystawy Ekspresjonistów. Przygotowany program obchodów stulecia awangardy w Polsce został podzielony na kilka etapów. Szereg wystaw w nowy sposób opowie o najbardziej radykalnych ideach awangardy dwudziestolecia międzywojennego i przypomni o zapomnianych postaciach i zjawiskach z tego okresu, ich wzajemnych związkach i wpływach. Towarzyszyć im będą publikacje, zostaną zorganizowane konferencje. Najważniejszą ze związanych z obchodami stulecia awangardy wystaw będzie monograficzna wystawa Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego przygotowana dla Museo Reina Sofia w Madrycie i stanowiąca pierwszą taką pełną prezentację dorobku polskich awangardzystów. Jej celem jest przedstawienie twórczości czołowych artystów awangardy europejskiej i wprowadzenie polskiej awangardy w światowy obieg. Historię awangardy

przypomni również sześć wystaw organizowanych w siedzibach łódzkiego muzeum: spojrzenie na twórczy dorobek awangardy przez organiczność, projekty dotyczące osobowości: Enrico Prampoliniego i Debory Vogel, wspólna z Centraal Museum Utrecht podjęta wystawa w kontekście designu. Ponadto Muzeum planuje wystawę, która będzie pierwszą w Polsce przekrojową międzynarodową prezentacją awangardowych dokonań rzeźbiarzy i rzeźbiarek, Projektem kończącym pierwszy etap obchodów stulecia niepodległości będzie duże działanie wystawiennicze i badawcze poświęcone próbom stworzenia muzeum awangardy podjętym przez artystów awangardowych.

Szczegółowy opis realizacji zadań w sprawozdaniu z realizacji umowy nr DF/26-I/2017 z 24 lipca 2017 roku.

Łódź, 31.12.2017 r.

Jarosław Suchan
Dyrektor
Muzeum Sztuki w Łodzi

